សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
Université Royale de droit et des sciences Economoiques
Royal University of Law and Economics

សារណាបញ្ចប់ការសិក្សា

សិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

ស្រាវជ្រាវចាប់ពីថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០

ស្រាវជ្រាវដោយ
និស្សិតឈ្មោះ កញ្ញា.**នៅ គន្ធា**
លោក. **ហម ពៅ**

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ
លោក **ហោ សុភ័ណ្ឌា**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ **នីតិសាស្ត្រ**
ជំនាន់ទី២០

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៦
ឆ្នាំសរសេរសារណា ២០២០

សេចក្ដីថ្លែងអំណរគុណ

នាងខ្ញុំកញ្ញា នៅ គន្ធា និង លោក ហាម ពៅ ជានិស្សិតបរិញ្ញាបត្រនីតិសាស្ត្រ ជំនាន់ទី២០នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។ សូមថ្លែងនូវការគោរពដឹងគុណយ៉ាងក្រៃលែងជូនចំពោះ ៖

- **លោកឪពុក អ្នកម្ដាយ** របស់យើងខ្ញុំ ដែលបានចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាដល់កូនដោយក្ដីអាណិតស្រលាញ់ មេត្តា ករុណា ខិតខំប្រឹងប្រែង តស៊ូរកស៊ីជំនះគ្រប់ការលំបាកដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ដល់កូន និងបង្រៀនកូនឲ្យក្លាយជាមនុស្សល្អ គ្រប់ដំបូន្មាន និង ការអប់រំប្រៀនប្រដៅរបស់អ្នកមានគុណទាំងពីរដល់កូនៗអោយក្លាយជាសិស្សល្អ កូនល្អ ពលរដ្ឋល្អ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គឺលោកទាំងពីរបានឧបត្ថម្ភជាច្រើន និងតែងជួយជាកំលាំងចិត្តដល់ធ្វើឱ្យកូនជំនះខំរៀនតាំងពីថ្នាក់បឋមសិក្សារហូតដល់ថ្នាក់មហាវិទ្យាល័យ និងមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ។

- **ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ និងសាកលវិទ្យាធិការរង និងគណៈគ្រប់គ្រងទាំងអស់** នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានផ្ដល់ការអនុញ្ញាតឱ្យយើងខ្ញុំមានវត្តមានបានសិក្សាដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងល្អៗ និងបទពិសោធន៏ជាច្រើនអំពីការសិក្សារបស់យើងខ្ញុំ។

- លោកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ **ហោ សុភ័ណ្ឌា** ដែលលោក គឺជាគ្រូសាស្ត្រាចារ្យដឹកនាំនៅក្នុងការសរសេរសារណាបញ្ចប់ការសិក្សានេះ ដែលលោកបានខិតខំចំណាយពេលវេលាដ៏មានតំលៃ មកជួយពន្យល់ ណែនាំកែតម្រូវរាល់ចំណុចខ្វះខាត និងលើកទឹកចិត្តខំបង្ហាត់បង្រៀន តម្រង់ទិសដល់យើងខ្ញុំទាំងពីរដោយគ្មានការនឿយហត់ឡើយ ដើម្បីអោយសិស្សធ្វើបានលទ្ធផលល្អ និងទទួលបានចំណេះដឹងត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដ។

- **លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់** នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវីទ្យាសាស្ត្រសេដកិច្ច បើមិនមានវត្តមានរបស់លោកគ្រូ អ្នកគ្រូមកជួយបង្ហាត់បង្ហាញទេនោះ សិស្សក៏មិនអាចទទួលបានជោគជ័យក្នុងការសិក្សា៤ឆ្នាំ នេះផងដែរ លោកគ្រូអ្នកគ្រូតែងខិតខំបង្រៀនដោយការយកចិត្តទុកដាក់បំផុត រិះរកវិធីសាស្ត្រគ្រប់បែបយ៉ាងដើម្បីអោយសិស្សគ្រប់រូបបានយល់បានចេះ ទទួលបានចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៏ជាច្រើនដើម្បីជាស្ពានចំលងទៅអនាគតដ៏រុងរឿង។

- **រៀមច្បង និងមិត្តភក្តទាំងអស់** ដែលបានជួយជាយោបល់ណែនាំបន្ថែម លើកទឹកចិត្តឱ្យខំប្រឹងប្រឹង ជួយផ្ដល់ឯកសារ ជួយកែពាក្យពេចន៍ ជួយមើលកែអក្ខរាវិរុទ្ធនៅក្នុងសារណានេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ជាទីចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមគោរពដឹងគុណ និងជូនពរលោកឪពុក អ្នកម្ដាយ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យ រៀមច្បង មិត្តភក្តិ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញាទាំងអស់សូមជួបតែសំណាងល្អ សុខភាពល្អ សូមបានជួនប្រទះនូវពុទ្ធិពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ សូមដឹងគុណ និងអរគុណយ៉ាងក្រៃលែង។

អារម្ភកថា

ក្នុងនាមយើងខ្ញុំទាំងពីរអ្នក ដែលជានិសិត្សបរិញ្ញាបត្រផ្នែកនិតិសាស្ត្រ ជំនាន់ទី២០ ឆ្នាំទី៤ ឆមាសទី២ ឆ្នាំសិក្សា ២០១៩-២០២០ ក្នុងថ្នាក់ L៤C២ នៃសាលាភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានសេក្តីសោមនរីករាយបានធ្វើការស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទស្តីពីសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ។ សៀវភៅនេះ និងរៀបចំចងក្រងយ៉ាងសម្រិតសម្រាង និងប្រមូលផ្តុំមកចងក្រងឡើងនូវខ្លឹមសារខ្លះៗ ដែលបានដកស្រង់ចេញពីការសិក្សាផ្នែកនិតិសាស្ត្រនៅក្នុងសាលា និងស្រាវជ្រាវតាមប្រពន្ធអ៊ីនធឺណេត ឯកសារច្បាប់ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ និតិវិធីក្រមព្រហ្មទណ្ឌ បណ្ណាល័យច្បាប់ លោកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ក៏ដូចជាច្បាប់ផ្សេងៗរបស់កម្ពុជាដែលបានអនុវត្ត និងកំពុងនៅជាធរមាន។ ខ្ញុំមានការជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថាបន្ទាប់ពីយើងខ្ញុំខិតខំរៀបចងក្រងសៀវភៅនេះឡើងនឹងអាចជំនួយដល់ស្មារតី ក៏ដូចជាការជួយបន្ថែមដល់សិស្សនិសិត្សនៅជំនាន់ក្រោយក្នុងការពង្រឹងស្មារតីក្នុងការធ្វើកិច្ចការស្រាវជ្រាវ និងយកទៅអនុវត្តច្បាប់នៅក្នុងស្ថាប័នតុលាការ មេធាវី អាជ្ញាសាលា និងមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ផ្សេងក្នុងសង្គមកម្ពុជា ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាស្នាដៃនឹងបានរួមចំណែកក្នុងការការពារសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈជាជំនួយ ដល់ការអភិវឌ្ឍន៏សង្គមឱ្យមានការរីកចំរើនជឿនលឿនលើគ្រប់វិស័យ ដែរអាចធ្វើអោយមានស្ថេរភាពសង្គម នត្ថិភាពនៃបទល្មើស និងពង្រីកនិតិរដ្ឋក្នុងបំណងប្រាថ្នារបស់ប្រជាពលរដ្ឋទៅអនាគត ដែលប្រជាពលរដ្ឋជាក្តីសង្ឃឹមនៃសសរទ្រទ្រង់ប្រទេសជាតិទើបគេចាត់ទុកថាប្រទេសយើងជាសង្គមមួយដែរមានភាពស្របតាមធាតុផ្សំតាមបណ្តាបទដ្ឋាន ឬទម្លាប់ គតិយុត្តនាននៃសង្គមដែរចាំបាច់ត្រូវមាន ប្រជាជន ទឹកដី និងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងបទដ្ឋានច្បាប់ជាលំដាប់។ យើងខ្ញុំទាំងពីរអ្នកសូមសំណូមពរទៅដល់ជនរួមជាតិជាទីស្នេហាទាំងអស់ ពិសេសគឺស្ថាប័នតុលាការ ឬក៏ស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់នានាមេត្តាផ្តល់ការគាំទ្រ និងសូមចូលរួមចំណែកឱ្យយ៉ាងសកម្មស្មើៗគ្នានូវ តួនាទី ទំនួលខុសត្រូវ និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ប្រកបដោយចលនា ភាពស្មោះស័គ្រសច្ចៈធម៌ សមធម៌ ចេញជាផ្លែផ្កាឧត្តមប្រយោជន៍ ក្នុងលំហូរសរសៃឈាមនៃប្រពន្ធយុត្តិធម៌នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង។ នៅក្នុងការជ្រើសរើសប្រធានបទមួយនេះមករៀបរៀងជាខ្លឹមសារជំនួយច្បាប់ឡើង ប្រាកដណាស់នឹងមានកំហុសឆ្គង មានចំនុចខ្វះខាត និងកំហុសមួយចំនួនជាក់ជាពុំខានឡើយ ហើយស្នាដៃនេះយើងខ្ញុំទាំងពីរបានធ្វើការសម្រិតសម្រាងធ្វើឡើងជាលើកដំបូងរបស់យើងខ្ញុំ ហេតុនេះហើយ បើមានខ្វះខាតយើងខ្ញុំមានសេក្តីសោមនរីករាយសម្រាប់ប្រិយមិត្តអ្នកអាន សិក្សាស្រាវជ្រាវ សិស្សនិសិត្ស លោកគ្រូអ្នកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យក្នុងការរិះគន់ ជួយជាមតិបន្ថែម ជួយកែលំអ ឡើងវិញក្នុងន័យស្ថាបនា។ យើងខ្ញុំរីករាយស្វាគមន៍ក្នុងការបង្ហាញគ្រប់ទីមជ្ឈដ្ឋានចំពោះប្រធានបទនេះគ្រប់ទីកន្លែងដោយក្តីសោមនស្សនិងសូមអរគុណ។

មាតិកា

ទំព័រ

សេចក្តីផ្តើម ១

ជំពូកទី១

ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១ ៖ សញ្ញាណនៃភាគីក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ៤

កថាខណ្ឌទី១ ៖ ភាគីក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ៥

១.១.១. អង្គការអយ្យការ (ម្ចាស់បណ្តឹងអាជ្ញា) ៥

១.១.២. ជនល្មើស ៥

១.១.៣. ជនរងគ្រោះ ៦

១.១.៤. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ៦

១.១.៥. អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ៦

កថាខណ្ឌទី២ ៖ ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ៧

១.២.១. ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ៧

១.២.២. ភាគីជនត្រូវចោទ ៧

១.២.៣. ភាគីអយ្យការ ៨

ផ្នែកទី២ ៖ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ៨

កថាខណ្ឌទី១ ៖ គោលការណ៍នៃការស៊ើបសួរ ៩

២.១.១. គោលបំណងនៃការស៊ើបសួរ ១០

២.១.២. ការស្រាវជ្រាវចំពោះបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទ ១០

២.១.៣. ការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ ១១

កថាខណ្ឌទី២ ៖ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ១១

២.២.១. សមត្ថកិច្ចដែនដី ១១

២.២.២. ការចុះដល់ទីកន្លែងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងជំនួយក្រឡាបញ្ជី ១២

ជំពូកទី២

នីតិវិធីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

ផ្នែកទី១ ៖ ការបើកការស៊ើបសួរ ១៣

កថាខណ្ឌទី១ ៖ នីតិវិធីនៃការបើកការស៊ើបសួរ ១៣

១.១.១. ការបើកដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនឱ្យស៊ើបសួរ.. ១៤

១.១.២. បើកដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ១៤

កថាខណ្ឌទី២ ៖ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ១៥

១.២.១. ការជូនដំណឹងពីការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ... ១៥

១.២.២. ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ១៦

១.២.៣. ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី...១៧

១.២.៤. ការស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សី.. ១៩

១.២.៥.ការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង និងកោសលវិច័យ... ២០

ផ្នែកទី២ ៖ ការបិទការស៊ើបសួរ ២៣

កថាខណ្ឌទី១ ៖ នីតិវិធីនៃការបិទការស៊ើបសួរ ២៣

២.១.១. ការជូនព័ត៌មានដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ.. ២៣

២.១.២. ការបញ្ជូនសំណុំរឿងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ២៤

កថាខណ្ឌទី២ ៖ ដីកាដោះស្រាយ ២៤

២.២.១. ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅពិនិត្យមូល ២៥

២.២.២. ដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់.. ២៥

ជំពូកទី៣

ការកំណត់សិទ្ធិរបស់ភាគី

ផ្នែកទី១ ៖ គោលការណ៍នៃសិទ្ធិក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ.. ២៦

កថាខណ្ឌទី១ ៖ ការប្រែប្រួលនៃសិទ្ធិ ២៧

កថាខណ្ឌទី២ ៖ សិទ្ធិជារួមរបស់ភាគី ២៧
ផ្នែកទី២ ៖ អំពីសិទ្ធិក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ២៨
កថាខណ្ឌទី១ ៖ សិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ២៨
២.១.១. សិទ្ធិស្នើសុំចៅក្រមស៊ើបសួរឱ្យបំពេញកិច្ច ២៨
២.១.២. សិទ្ធិប្ដឹងសុំបិទសំណុំរឿង ២៩
២.១.៣. សិទ្ធិពិនិត្យអំពីនិយ័តភាពនៃកិច្ច និងប្ដឹងសុំមោឃៈភាពនៃការស៊ើបសួរ ៣០
២.១.៤. សិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ាទៅសភាស៊ើបសួរ ៣០
កថាខណ្ឌទី២ ៖ សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ៣១
២.២.១. សិទ្ធិទទួលជំនួយមេធាវី ៣១
២.២.២. គោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ និងការសន្មតទុកជាមុនថាគ្មានទោស ៣២
២.២.៣. សិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមបំពេញកិច្ច ៣៣
២.២.៤. សិទ្ធិទាក់ទងនឹងថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ៣៣
២.២.៥. សិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងនីតិវិធី ៣៤
២.២.៦. សិទ្ធិក្នុងការការពារផ្ទាល់ខ្លួន ៣៥
កថាខណ្ឌទី៣ ៖ សិទ្ធិរបស់អយ្យការក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ៣៥
២.៣.១. សិទ្ធិចូលរួមគ្រប់កិច្ចនៃនីតិវិធី ៣៦
២.៣.២. សិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ច ៣៦
២.៣.៣. សិទ្ធិប្ដឹងជំទាស់នឹងការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ៣៦
២.៣.៤. សិទ្ធិធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ ៣៧
សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន ៣៨
អនុសាសន៍ ៤០
ឯកសារយោង
ឧបសម្ព័ន្ធ

សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសកម្ពុជាជាប្រទេស ហត្ថលេខី នៃសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៣ បានបញ្ញត្តិអំពីការទទួលស្គាល់ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ដូចមានចែងនៅក្នុងលិខិតតូបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធនានា។ ដូច្នេះរាល់ច្បាប់ទាំងឡាយនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវអនុលោមតាមបទដ្ឋានសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ កន្លងមកយើងឃើញថាការអនុវត្តច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាល មានការរិះគុណពីបណ្តាអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស។ ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌអន្តរកាលនេះនៅតែមានអានុភាពរហូតមានច្បាប់ថ្មីជំនួស គឺក្រមព្រហ្មទណ្ឌ និងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលកំណត់អំពីអំពើដែលនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោស អ្នកដែលត្រូវទទួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះអំពើទាំងនោះព្រមទាំងនីតិវិធីច្បាប់ដែលត្រូវអនុវត្តទៅតាមដំណាក់កាលក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ពោលគឺដើម្បីធានានូវប្រសិទ្ធិភាពនៃការបង្ក្រាបផង ហើយក៏ធានានូវសិទ្ធិអំណាច និងសេរីភាពរបស់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ។ ជាទូទៅក្នុងដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌមានបួនដំណាក់កាលគឺ ទី១ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតធ្វើឡើងដោយនគរបាលយុត្តិធម៌ក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា ទី២ដំណាក់កាលនៃការចោទប្រកាន់ អនុវត្តដោយព្រះរាជអាជ្ញា ទី៣ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដែលអនុវត្តដោយស្ថាប័នពីរដែលហៅជារួមថាយុត្តាធិការស៊ើបសួរ គឺនៅថ្នាក់សាលាដំបូងខេត្តក្រុងធ្វើឡើងដោយមន្ទីរស៊ើបសួរដែលមានចៅក្រមស៊ើបសួរមួយរូប ឬច្រើនរូបតាមការចាំបាច់ ហើយនៅសាលាឧទ្ធរណ៍គឺមានសភាពិសេសមួយហៅថា សភាស៊ើបសួរដែលមានចៅក្រមច្រើនរូបដើម្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យទៅលើដំណើរការនៃការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងទី៤ ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ ដែលអាចឈានដល់នីតិវិធីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងបណ្តឹងសារទុក្ខ។

ក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធមានសិទ្ធិរៀងៗខ្លួនមិនដូចគ្នាទេ គឺអាស្រ័យទៅលើដំណាក់កាល និងគុណភាពរបស់ភាគី ថាតើគាត់ជាភាគីខាងជនល្មើស ភាគីខាងជនរងគ្រោះ ឬជាភាគីខាងអយ្យការ ហើយនៅក្នុងដំណាក់កាលណា។ ក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរគឺ ជាដំណាក់កាលសំខាន់មួយមុននឹងឈានដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ ការស៊ើបសួរធ្វើឡើងដើម្បីស្វែងរកការពិត ពោលគឺទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុក ផ្តល់នូវភាពយុត្តិធម៌ជូនជនរងគ្រោះក៏ដូចជាជនល្មើស តាមរយៈការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ បន្ទាប់ពីទទួលបានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ នៅដំណាក់កាលនេះភាគីដែលពាក់ព័ន្ធមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់អាចប្រើប្រាស់ច្បាប់ ដែលទាក់ទិននឹងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌរបស់ខ្លួន ដូចមានបញ្ញតក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

ដូចនេះដំណាក់កាលស៊ើបសួរពិតជាសំខាន់ណាស់ក្នុងដំណើរការរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌពីព្រោះដំណាក់កាលនេះ គឺជាដំណាក់កាលមួយដែលបញ្ជាក់បានថាជនរូបណាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ មិនប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ ជាពិសេសនោះនៅដំណាក់កាលនេះ គឺភាគីអាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនពេញលេញទៅតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បី

ការពារសិទ្ធិសេរីភាព និងផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន។ នៅក្នុងឱកាសនេះយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះឱ្យបានក្បោះក្បាយ និងមានអត្ថន័យកាន់តែច្បាស់លាស់។

យើងអង្កេតឃើញថាកន្លងមកមានមន្ត្រីមួយចំនួន ប្រជាពលរដ្ឋជាទូទៅ ព្រមទាំងនិស្សិតផ្នែកច្បាប់របស់យើងពុំទាន់ជ្រាបច្បាស់អំពីប្រធានបទនេះនៅឡើយទេ ដែលនាំឱ្យមានការអនុវត្តច្បាប់នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នទទួលរងនូវផលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិសេរីភាពរបស់បុគ្គល និងផលប្រយោជន៍របស់ជាភាគីដែលពាក់ព័ន្ធ។ ហេតុនេះហើយបានជាយើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់សម្រេចលើកយកប្រធានបទនេះមកធ្វើការបកស្រាយឱ្យបានស៊ីជម្រៅ យើងបានលើកយកសំណួរមួយចំនួនមកចោទសួរដូចជា តើអ្នកណាខ្លះជាភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ? តើដំណាក់កាលស៊ើបសួរប្រព្រឹត្តិទៅយ៉ាងដូចម្តេច? តើច្បាប់បានបញ្ញត្តិអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរយ៉ាងដូចម្តេច?

ក្នុងគោលបំណងបង្កើនចំណេះដឹង ជាមួយនឹងបទពិសោធន៍ខ្លះៗ ព្រមទាំងចង់ចូលរួមចែករំលែកចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវជុំវិញប្រធានបទនេះយកមកចងក្រងឡើងជាឯកសារ។ ដើម្បីឱ្យបានជាប្រយោជន៍ សម្រាប់ជាជំនួយស្មារតី ដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរដូចដែលក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានបញ្ញតយ៉ាងច្បាស់លាស់។

ប្រធានបទស្រាវជ្រាវរបស់យើងខ្ញុំនៅពេលនេះ គឺធ្វើការបកស្រាយទៅលើទ្រឹស្តី និងទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងជុំវិញបញ្ហាសិទ្ធិរបស់ភាគីនីមួយៗដែលមានវិសាលភាពតែក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរមួយប៉ុណ្ណោះ ដែលក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានចែងយ៉ាងច្បាស់លាស់។

ក្នុងការស្រាវជ្រាវជុំវិញប្រធានបទ ស្តីអំពី "សិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ" នេះពិតជាមានអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជា៖

- បង្កើនចំណេះដឹងផ្នែកច្បាប់ឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ
- ស្វែងយល់ឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីការអនុវត្តច្បាប់ដែលត្រូវធានាឱ្យបាននូវប្រសិទ្ធិភាពនៃការបង្រ្កាប និងធានានូវសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដែលជាដំណាក់កាលដ៏សំខាន់មួយ
- បង្កើនភាពស្និតស្នាលជាមួយសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ
- មានឱកាសបានបញ្ចេញគំនិតទស្សនៈដើម្បីកំណែទម្រង់ក្នុងន័យស្ថាបនា
- មានឱកាសបានបន្សល់ទុកជាឯកសារ ជំនួយដល់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាំងឡាយ។

ដើម្បីយល់សិក្សាឱ្យបានស៊ីជម្រៅ អំពីប្រធានបទសារណានេះ យើងខ្ញុំសូមធ្វើការតាក់តែងទៅតាមរចនាសម្ព័ន្ធដូចជា អារម្មណ៍កថា សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ សេចក្តីផ្តើម និងខ្លឹមសារដែលបានបែងចែកជាបីជំពូកដូចខាងក្រោម៖

I. **ជំពូកទី១ ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ**

II. **ជំពូកទី២ នីតិវិធីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ**

III. **ជំពូកទី៣ ការកំណត់សិទ្ធិរបស់ភាគី**

ផ្នែកបញ្ចប់នៃសារណានេះ យើងបានធ្វើនូវសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុស្សាន៍ដែលជាគំនិតទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួនជុំវិញប្រធានបទសារណាមួយនេះ។

ជំពូកទី១
ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

ជំពូកទី១
ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

ដំណាក់កាលស៊ើបសួរ គឺជាដំណាក់កាលមួយដ៏សំខាន់នៃនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីស្វែងរកការពិត ចង្អុលបង្ហាញអំពីពិរុទ្ធភាពនៃជនល្មើស និងផ្តល់យុត្តិធម៌ជូនជនរងគ្រោះតាមរយៈការស៊ើបសួរ មុននឹងបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ។ តាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌការស៊ើបសួរគឺត្រូវបានអនុវត្តដោយ ស្ថាប័នពីរដែលយើងហៅជារួមថាយុត្តាធិការស៊ើបសួរ គឺនៅថ្នាក់សាលាដំបូងខេត្តក្រុងធ្វើឡើងដោយមន្ទីរស៊ើបសួរដែលមានចៅក្រមស៊ើបសួរមួយ ឬច្រើនទៅតាមការចាំបាច់ ហើយនៅសាលាឧទ្ធរណ៍គេបង្កើតសភាពិសេសមួយហៅថាសភាស៊ើបសួរដែលមានចៅក្រមច្រើនដើម្បីធ្វើការពិនិត្យទៅលើដំណើរការនៃការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ យើងឃើញថានៅដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះជាទូទៅមានភាគីបីគឺ ភាគីអយ្យការ ភាគីជនត្រូវចោទ និងភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងធ្វើការបើកការស៊ើបបន្ទាប់ពីមានដីកាសន្និដ្ឋានឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ជាទូទៅសំណួរជាច្រើនបានលេចចេញឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយនេះ ហើយក៏ត្រូវបានយកមកស៊ើបសួរជនត្រូវចោទ និងជនដែលមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធដោយការចោទសួរនោះ គឺដើម្បីចង់ដឹងថា តើជនសង្ស័យពិតជាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសមែន ឬក៏ មិនមែន។ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីស្វែងរកភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុកក្នុងការធានាឱ្យការស្វែងរកការពិតលាតត្រដាង ដើម្បីទុកជូនចៅក្រមជំនុំជម្រះពិចារណា និងសម្រេច។

ផ្នែកទី១ ៖ សញ្ញាណនៃភាគីក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌគឺ ខុសពីរឿងរដ្ឋប្បវេណីដោយនៅក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណីភាគីជាទូទៅគេឃើញមានតែពីរទេគឺ ដើមចោទ និងចុងចម្លើយ ប៉ុន្តែភាគីនៅក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌវិញជាទូទៅគេសង្កេតឃើញថាមានភាគីបីក្នុងន័យជារួមយើងតែងហៅថា ភាគីជនល្មើស ភាគីជនរងគ្រោះ និងភាគីអយ្យការ។ ប៉ុន្តែករណីខ្លះគឺមានភាគីតែពីរប៉ុណ្ណោះ ឧទាហរណ៍ បទល្មើសគ្រឿងញៀនយើងឃើញថាមានភាគីតែពីរទេ គឺភាគីខាងជនល្មើសជាមួយ នឹងភាគីអយ្យការជាតំណាងរបស់សង្គម។ ដូចនេះការចោទប្រកាន់គឺចាប់ផ្តើមធ្វើទៅ ដោយគ្មានអ្នកទាមទារសំណងអ្វីទេគឺអនុវត្តច្បាប់យកតែម្តង។ មួយវិញទៀតភាគីក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌគឺមានការប្រែប្រួលទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗនៃនីតិវិធី មានន័យថាករណីខ្លះនៅនីតិវិធីមុនជម្រះ ពោលគឺក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត ដំណាក់កាលនៃការចោទប្រកាន់ និងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ មានភាគីតែ ពីរ ឬបី ប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែនៅពេលឈានដល់ដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ មានវត្តមានរបស់ភាគីពីរផ្សេងទៀតគឺភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងភាគីអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី។ ឧទាហរណ៍ ករណីជនរងគ្រោះជាអនីតិជន និងជនល្មើសជាជនស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋបវេណី។ ភាគីជនល្មើស និងភាគីជនរងគ្រោះ យើងអាចហៅថាជាភាគីឯកជន ដោយឡែកអយ្យការ

យើងអាចហៅថាជាភាគីសង្គម ស្ថាប័នអយ្យការ គឺជាម្ចាស់បណ្តឹងអាជ្ញា ឬជាទូទៅត្រូវបានហៅថា «បណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌ»។

កថាខណ្ឌទី១ ៖ ភាគីក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

បណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌ ជានិច្ចជាកាលត្រូវផ្តួចផ្តើមធ្វើឡើងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ជនរងគ្រោះណាម្នាក់នៃបទល្មើសបទល្មើសណាមួយអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង ទៅនគរបាល ឬ ទៅអយ្យការអមសាលាដំបូងរជធានី ខេត្តដែលមានភារកិច្ចបើកការស៊ើបអង្កេតបឋម។

តួអង្គសំខាន់ៗដែលជាភាគី ក្នុងបណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌមានដូចជា ទី១អង្គការអយ្យការ ទី២ ជនសង្ស័យ ជនល្មើស ជនត្រូវចោទ ជនជាប់ចោទ ពិរុទ្ធជន ឬទណ្ឌិត ទី៣ ជនរងគ្រោះ ទី៤ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងទី៥ អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី។

១.១.១. អង្គការអយ្យការ (ម្ចាស់បណ្តឹងអាជ្ញា)

អង្គការអយ្យការ ជាម្ចាស់បណ្តឹងអាជ្ញា មាននៅអមគ្រប់សាលាជម្រះក្តី បំពេញតួនាទីការពារផលប្រយោជន៍ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។ នៅពេលពិនិត្យឃើញអង្គហេតុណាមួយ ដែលជាបទល្មើសអយ្យការត្រូវធ្វើការចោទប្រកាន់ និងសុំឱ្យអនុវត្តច្បាប់ចំពោះមុខយុត្តាធិការស៊ើបសួរ និងយុត្តាធិការជំនុំជម្រះ។ ជាទូទៅនៅពេលដែលតំណាងអយ្យការ រួមមាន៖ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញា អគ្គព្រះរាជអាជ្ញារង ព្រះរាជអាជ្ញា ព្រះរាជអាជ្ញារង បានដឹង ឬបានទទួលពាក្យបណ្តឹងពីជនរងគ្រោះ ឬក៏កំណត់ហេតុពីមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើល្មើសណាមួយ អាចធ្វើចំណាត់ការតាមជម្រើសពីរយ៉ាង (១) ការធ្វើការចោទប្រកាន់ទៅលើអំពើនោះ ឬ (២) សម្រេចតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការ។

ករណីតំណាងអយ្យការពិនិត្យឃើញថា អំពើនោះមានធាតុផ្សំបទល្មើសគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ នោះអយ្យការត្រូវធ្វើការចោទប្រកាន់ ហើយអាចជ្រើសរើសបើកការស៊ើបសួរ តាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅស៊ើបសួរ ឬតាមការបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ តាមរយៈ ដីកាកោះហៅបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះផ្ទាល់ ឬនីតិវិធីបង្គាប់ឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាម តាមរយៈកំណត់ហេតុស្តីពី ការបង្គាប់ឱ្យចូលបង្ហាញខ្លួនភ្លាម។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើអយ្យការយល់ឃើញថា អំពើទាំងនោះពុំមានធាតុផ្សំគ្រប់គ្រាន់ទេ អយ្យការអាចសម្រេចមិនធ្វើការចោទប្រកាន់ ដោយតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការ តាមរយៈដីកាសម្រេចតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការ។

១.១.២. ជនល្មើស

ជនល្មើស គឺអាចជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តនូវអំពើល្មើសច្បាប់ណាមួយ ដែលខ្លួនត្រូវទទួលខុសចំពោះអំពើរបស់ខ្លួនតាមកំណត់ច្បាប់។ ផ្អែកតាមបញ្ញត្តិ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ការប្រើប្រាស់វាក្យស័ព្ទចំពោះជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសនេះ គឺប្រែប្រួលទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ នៃនីតិវិធីរបស់បណ្តឹងអាជ្ញា

ដូចជា នៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូង នៃនីតិវិធី នៅពេលជនម្នាក់ ត្រូវបានឃាត់ខ្លួនដោយនគរបាលយុត្តិធម៌គេប្រើពាក្យ «ជនសង្ស័យ ជនជាប់សង្ស័យ ឬក៏ជនល្មើស» តែម្តង។

នៅដំណាក់កាលអយ្យការ បានចាប់ផ្តើមធ្វើការចោទប្រកាន់ ជនសង្ស័យប្រែក្លាយទៅជា «ជនត្រូវចោទ»។ ពាក្យ «ជនត្រូវចោទ» ត្រូវបានប្រើរហូតដល់មានដីកាសម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដោយត្រូវហៅថា «ជនជាប់ចោទ» នេះបើយោងតាមមាត្រា២៩១ កថាខណ្ឌ២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ក្រោយពីមានសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោស (សាលក្រម) លើជនជាប់ចោទហើយ គេហៅជនជាប់ចោទថា «ពិរុទ្ធជន» (មាត្រា ៣៦៥ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)។ ប្រសិនបើករណី ពិរុទ្ធជនប្តឹងឧទ្ធរណ៍នឹងសាលក្រម ឬ ប្តឹងសាទុក្ខនឹងសាលដីកា ដែលសម្រេចផ្តន្ទាទោសខ្លួន គេប្រើពាក្យ «ជនជាប់ចោទ» វិញ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រសិនបើសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទាទោសជនជាប់ចោទចូលស្ថាពរ ជននេះត្រូវហៅថា «ទណ្ឌិត» ដែលជាជនត្រូវអនុវត្តទោសក្នុងពន្ធនាគារ។

១.១.៣. ជនរងគ្រោះ

ជនរងគ្រោះ គឺជាបុគ្គលដែលទទួលរងគ្រោះដោយផ្ទាល់ ពីអំពើល្មើសរបស់ជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ ការខូចខាតដែលជនរងគ្រោះទទួលរង អាចជាព្យសនកម្មខាងរូបកាយ ផ្លូវចិត្ត ទ្រព្យសម្បត្តិ ជាដើម។ នៅក្នុងនីតិវិធី បណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌ ជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីទាមទារសំណងពីជនល្មើស តាមទំហំនៃព្យសនកម្មដែលខ្លួនទទួលរង។

១.១.៤. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ នៅពេលដែលជនរងគ្រោះ នៃរឿងក្តីនោះ ជាអនីតិជន ឬ ជនស្ថិតក្រោមរបបអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬជនស្ថិតក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ដែលតម្រូវឱ្យអ្នកមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រងលើជនរងគ្រោះដែលជាអនីតិជន ជនស្ថិតក្រោមរបបអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬជនស្ថិតក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ឬសិទ្ធិវន្តរបស់ជនរងគ្រោះ អាចតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីទាមទារសំណងរដ្ឋប្បវេណីពីជនល្មើស។ ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងនាមផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ និងអាចធ្វើនៅពេលណាក៏បាន ដរាបណាចៅក្រមមិនទាន់សម្រេចលើអង្គសេចក្តី។

១.១.៥. អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី

អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី គឺជាជនទាំងឡាយណា ដែលច្បាប់តម្រូវឱ្យទទួលខុសត្រូវខាងសំណងរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះទង្វើរបស់ជនល្មើស ដែលជននោះកំពុងស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង របស់អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី ដែលច្បាប់ទទួលស្គាល់។ អ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណីអាចជា៖

- ឪពុកម្តាយ ឬ អាណាព្យាបាលរបស់ជនល្មើសដែលជាអនីតិជន

- អ្នកមានសិទ្ធិជាអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬ ហិតូបត្ថម្ភកៈរបស់ជនល្មើស
- សិទ្ធិវន្តរបស់ជនល្មើស
- និយោជករបស់ជនល្មើស
- ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង

កថាខណ្ឌទី២ ៖ ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានធ្វើការកំណត់អំពីឋានៈរបស់ជនដែលត្រូវបានចោទប្ដឹងយ៉ាងជាក់លាក់ក្នុងគោលបំណងសម្រាប់សម្គាល់ដំណាក់កាលនីតិវិធី ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកស័ព្ទគតិយុត្តឱ្យសមស្របទៅនឹងដំណាក់កាលនីតិវិធីនីមួយៗខុសៗគ្នា។ ជាទូទៅយើងឃើញថាភាគីនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរគឺមានបីសំខាន់ៗ ដែលគេហៅថា ភាគីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ភាគីជនត្រូវចោទ និងភាគីអយ្យការបច្ចេកស័ព្ទគតិយុត្តនេះគឺចង់បញ្ជាក់អំពីអត្ថន័យគ្រប់គ្រាន់ឱ្យយើងយល់បានថា ដើម្បីក្លាយទៅជាភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ តើជនរងគ្រោះ ជនល្មើស និងអយ្យការត្រូវមានគុណភាពអ្វីខ្លះទើបត្រូវបានហៅភាគីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ភាគីជនត្រូវចោទ និងភាគីអយ្យការដែលក្លាយទៅជាភាគីយ៉ាងពិតប្រាដកនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ។

១.២.១. ភាគីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី

ដើម្បីក្លាយជាភាគីនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ជនរងគ្រោះ ដែលជាជនរងគ្រោះផ្ទាល់ ពីអំពើល្មើសរបស់ជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ អ្នកមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រងលើជនរងគ្រោះដែលជាអនីតិជន ជនស្ថិតក្រោមរបបអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬជនស្ថិតក្រោមហិតូបត្ថម្ភ ឬសិទ្ធិវន្តរបស់ជនរងគ្រោះ (ករណីដែលជនរងគ្រោះ នៃរឿងក្ដីនោះ ជាអនីតិជន ឬ ជនស្ថិតក្រោមរបបអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬជនស្ថិតក្រោមហិតូបត្ថម្ភ) អាចតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ដើម្បីទាមទារសំណងរដ្ឋប្បវេណីពីជនល្មើស ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងនាមផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះ និងអាចធ្វើនៅពេលណាក៏បាន ដរាបណាចៅក្រមមិនទាន់សម្រេចលើអង្គសេចក្ដី។ គាត់អាចមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យប្ដឹងទៅតុលាការ តាមរយៈដំបូងប្ដឹងទៅនគរបាលយុត្តិធម៌បន្ទាប់មកទៅអយ្យការ ហើយទៅចៅក្រមស៊ើបសួរហើយទៅតុលាការ។ គាត់នឹងក្លាយខ្លួនទៅជាភាគីពិតប្រាកដមួយនៃរឿងក្ដីព្រហ្មទណ្ឌ នៅពេលដែលគាត់តាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី មានន័យថាគាត់តាំងខ្លួនចេញមុខតតាំងដើម្បីទាមទារសំណង ហើយតាំងខ្លួនថាគាត់ជាជនរងគ្រោះ។

១.២.២. ភាគីជនត្រូវចោទ

ជាទូទៅយើងមានដំណាក់កាលច្រើន នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបស៊ើបអង្កេត គេតែងហៅថាជនសង្ស័យជាជនដែលមានតម្រុយអំពីពិរុទ្ធភាព ហើយដែលជាមុខសញ្ញារបស់សំណុំរឿងស៊ើបអង្កេត គាត់គឺជាភាគីក្នុងសំណុំរឿងស៊ើបអង្កេត។ គេអាចប្រើនីតិវិធីបង្ខំមួយចំនួនដូចជា ការឃាត់ខ្លួនទៅលើជនល្មើសជាដើម ប៉ុន្តែ

ប្រសិនបើចេញផុតពីដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតចូលដល់ដំណាក់កាលស៊ើបសួរវិញនៅក្នុងករណីនេះគឺដើម្បីក្លាយខ្លួនទៅជាភាគីក្នុងសំណុំរឿងស៊ើបសួរលុះត្រាតែបុគ្គលនោះគឺជាបុគ្គលដែលមានចង្អុលបង្ហាញនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់អយ្យការដែលដំណាក់កាលនេះជននោះគេឱ្យឈ្មោះថាជាជនត្រូវចោទឬប្រសិនបើគាត់មិនមានឈ្មោះនៅក្នុងដិការសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់អយ្យការទេ គឺគាត់ត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ១២៦ និងមាត្រា ១៤៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យនូវបុគ្គលដែលមានចង្អុលប្រាប់នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ[1]។ ដូចនេះដើម្បីដឹងថាអ្នកណាជាភាគីខាងជនល្មើសនោះគឺ យើងត្រូវពិនិត្យនៅក្នុងដិកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់អយ្យការដែលគេហៅភាសារកាត់ថា (RI) ហើយនឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចដាក់ឱ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ។ ដូចនេះបុគ្គលទាំងពីរប្រភេទនេះមានឈ្មោះថា គឺជាជនត្រូវចោទគឺជាភាគីខាងជនល្មើសនៅក្នុងសំណុំរឿងស៊ើបសួរ។

១.២.៣. ភាគីអយ្យការ

យើងអាចដឹងបានដោយសារអយ្យការ ជាភាគីដែលភាគច្រើនគេហៅថាគឺជាគូក្តីក្តាំក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ។ ដូចនេះជាទូទៅគាត់នឹងក្លាយទៅជាភាគីមួយនៅក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ នៅពេលគាត់សម្រេចធ្វើការចោទប្រកាន់តាមរយៈបណ្តឹងអាជ្ញា អាចបញ្ជូនទៅយុត្តាធិការស៊ើបសួរ ឬមួយក៏យុត្តាធិការជំនុំជម្រះ។ បើនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតវិញ យើងចាត់ទុកថាអយ្យការជាភាគីមួយ ប៉ុន្តែធាតុពិតអយ្យការមិនមែនជាភាគីពិតប្រាកដមួយនោះទេ ព្រោះថាព្រះរាជអាជ្ញាគាត់គឺជាអ្នកដឹកនាំ និងសម្របសម្រួល ដូចនេះនៅពេលដែលគាត់សម្រេចហើយ ទើបគាត់ក្លាយខ្លួនទៅជាភាគីមួយនៅក្នុងនៃនៅក្នុងសំណុំស៊ើបសួរក៏ដូចជានៅសុំណុំរឿងជំនុំជម្រះ។ ដូចនេះនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតគាត់ប្រើសិទ្ធិអំណាចរបស់គាត់ ក្នុងនាមសង្គមដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេត ដឹកនាំសម្របសម្រួលប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ដើម្បីកសាងសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬមួយក៏ទៅតុលាការជំនុំជម្រះ។ នេះគឺដើម្បីទទួលបាននូវគុណសម្បត្តិជាភាគីក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌមួយ។

ផ្នែកទី២ ៖ ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរគឺជាសិទ្ធិក្នុងការបំពេញកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីការស្រាវជ្រាវចំពោះអង្គហេតុនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ក្រោយពីទទួលបានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៤៤ (ការបើកការស៊ើបសួរ) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ។ ក្នុងករណីបទឧក្រិដ្ឋ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែបើកការស៊ើបសួរ។ ការស៊ើបសួរត្រូវបានបើកតាមដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរដែលត្រូវប្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ។

[1] មាត្រា ១២៤ ដល់មាត្រា ១៧១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ការស៊ើបសួរអាចបើកប្រឆាំងលើបុគ្គលម្នាក់ ឬច្រើននាក់ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះឬប្រឆាំងទៅលើអនីតិជន[2]។ ចំពោះកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ ត្រូវបានអនុវត្ត និង ដឹកនាំផ្ទាល់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីប្រមូលភស្តុតាងទាំងអស់ដែលពាក់ព័ន្ធ ដែលបញ្ជាក់ពីការពិតនៃអង្គហេតុព្រហ្មទណ្ឌចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើមស្រាវជ្រាវរហូតដល់បញ្ចប់ការស៊ើបសួរ។ ការស៊ើបសួរត្រូវធ្វើឡើងដោយគោរពតាមគោលការណ៍ និងបទបញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធយ៉ាងភ្ជាប់ភ្ជួនបំផុត។

ចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ដែលខ្លួនយល់ឃើញថា មានប្រយោជសម្រាប់បង្ហាញឱ្យឃើញការពិតដោយអនុលោមតាមច្បាប់។ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានករណីកិច្ចស៊ើបសួរទាក់ដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុក[3]។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវមានក្រឡាបញ្ជីម្នាក់អមជានិច្ច។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ក្រឡាបញ្ជីមិនអាចបំពេញកិច្ចដែលជាសម្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរបានទេ[4]។

កថាខណ្ឌទី១ ៖ គោលការណ៍នៃការស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរក្នុងករណី បទឧក្រិដ្ឋ ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវតែបើកការស៊ើបអង្កេតដោយបញ្ជូនដីការឿងឱ្យស៊ើបសួរ ដែលត្រូវប្តឹងទៅកាន់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ការស៊ើបសួរអាចបើកការប្រឆាំងលើបុគ្គលម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះ ឬ ប្រឆាំងលើអញ្ញាតជន។ ក្រោយពីទទួលដីកាឱ្យស៊ើបសួរចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងបើកការស៊ើបសួរដោយរក្សាការសម្ងាត់។

ការបើកការស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើឡើងដោយខានមិនបានចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ។ ចំពោះបទមជ្ឈិម ការស៊ើបសួរអាចធ្វើក៏បាន ឬ មិនធ្វើក៏បាន។ ឧទាហរណ៍ អំពើលួចជាប្រភេទបទល្មើសមជ្ឈិមដែលត្រូវបើកការស៊ើបសួរ រីឯចំពោះបទមជ្ឈិមជាក់ស្តែងដូចជាករណីឆក់ទូរសព្ទចៅក្រមស៊ើបសួរមិនធ្វើការស៊ើបសួរក៏បាន។

ការបើកការស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយបានទេ ប្រសិនបើគ្មានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ប្រសិនបើកាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរបានទទួលពាក្យបណ្តឹងដោយការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើការកត់សម្គាល់នូវការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដោយការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមរយៈដីកា។ បន្ទាប់មកចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជូនបណ្តឹងនេះទៅព្រះរាជអាជ្ញាជាដំបូងសិន។

[2] មាត្រា ៤៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[3] មាត្រា ១២៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[4] មាត្រា ១២៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ក្រោយពីបានឃើញពាក្យបណ្តឹងដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវប្តឹងទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ តាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ។ ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចមិនស៊ើបសួរ ចៅក្រមរូបនេះត្រូវចេញដីកាសម្រេចដោយមានសំអាងហេតុដែលត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើ ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរនៅតែសម្រេចស៊ើបសួរ ចៅក្រមរូបនេះត្រូវចេញដីកាសម្រេចដោយមានសំអាងហេតុ ហើយត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា។

២.១.១. គោលបំណងនៃការស៊ើបសួរ

គោលបំណងសំខាន់នៃការស៊ើបសួរ គឺដើម្បីស្រាវជ្រាវរកភស្តុតាងឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាមរយៈដីកាស៊ើបសួរ។ ជាធម្មតានៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងការសាកសួរនៅដំណាក់កាលអយ្យការពុំទាន់អាចប្រមូលបានអង្គហេតុ និងភស្តុតាងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយដែលអាចបញ្ជូនជនសង្ស័យទៅជំនុំជម្រះបានឡើយ ពីព្រោះគេចាត់ទុកថាដំណាក់កាលចោទនេះជាដំណាក់កាលបឋម។ ហេតុដូចនេះ ទើបនីតិវិធីច្បាប់តម្រូវឱ្យមានការបើកការសួរនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាស្វែងរកការពិតចាំបាច់សម្រាប់ធានាដល់ការចោទប្រកាន់ និងធានានូវនិរន្តរភាពសម្រាប់ដំណើរការកាត់សេចក្តី។

ជាទូទៅសំណួរជាច្រើនបានលេចឡើងនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយនេះ ហើយក៏ត្រូវបានយកមកស៊ើបសួរជនត្រូវចោទ និងជនដែលពាក់ព័ន្ធដោយការចោទសួរនោះគឺដើម្បីចង់ដឹងថា តើជនសង្ស័យពិតជាបានប្រព្រឹត្តិបទល្មើសមែន ឬ មិនមែន។

២.១.២. ការស្រាវជ្រាវចំពោះបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទ

នៅក្នុងកិច្ចស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរគឺ មិនត្រឹមតែស៊ើបសួរឱ្យជាក់ច្បាស់នូវអង្គហេតុ ក៏ដូចជាការប្រមូលភស្តុតាងប៉ុណ្ណោះទេ គឺចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏អាចស្រាវជ្រាវអំពីបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទ។ ការស្រាវជ្រាវនេះ គឺមានសារៈប្រយោជន៍ដើម្បីបង្ហាញឱ្យឃើញការពិតនៃសកម្មភាពប្រព្រឹត្ត និងចរិតរបស់ជនត្រូវចោទ សមត្ថភាពទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌ ក៏ដូចជាសតិអារម្មណ៍របស់ជនត្រូវចោទពេលប្រព្រឹត្ត និងចារិតរបស់ជនត្រូវចោទពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។ ឧទាហរណ៍៖ ជនត្រូវចោទប្រព្រឹត្តបទល្មើសក្នុងពេលប្រើប្រាស់ជាតិស្រវឹង បានប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន ពេលមានសតិវិប្លាសស្មារតី ឬស្ថានភាពផ្សេងៗ។ ការស្រាវជ្រាវនេះ គឺបង្ហាញពីភាពចេតនា ឬអចេតនានៃការប្រព្រឹត្តបទល្មើសដោយជនត្រូវចោទ។

លើសពីនេះទៅទៀតការស្រាវជ្រាវ អំពីបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទ គឺដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មានផ្សេងៗ ដែលទាក់ទងទៅនឹងអត្តចរិតរបស់ជនត្រូវចោទ ក៏ដូចជាឱ្យបានដឹងនូវរាល់សកម្មភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ជនត្រូវចោទដើម្បីរកមូលហេតុផ្សេងៗ ដែលបណ្តាលឱ្យមានការប្រព្រឹត្តបទល្មើស។ ម្យ៉ាងវិញទៀត

ការស្រាវជ្រាវនេះក៏អាចបញ្ជាក់បានផងដែរអំពីភាពសុចរិតរបស់ជនត្រូវចោទ ពីព្រោះថាការចោទប្រកាន់មួយចំនួនអាចមានការភណ្ឌប្រទ្បាំទៅលើបុគ្គលណាមួយ ឬ ដោយមានការទម្លាក់កំហុស។

២.១.៣. ការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើជាការសម្ងាត់។ បុគ្គលទាំងឡាយដែលចូលរួមក្នុងការស៊ើបសួរ ជាពិសេសចៅក្រម មេធាវី ក្រឡាបញ្ជី នគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ មន្ត្រីរាជការ អ្នកជំនាញ អ្នកបកប្រែ គ្រូពេទ្យ និងបុគ្គលដែលមានសមត្ថកិច្ចដូចចែងក្នុងមាត្រា ៩៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ប៉ុន្តែការគោរពវិជ្ជាជីវៈ មិនអាចជាឧបសគ្គដល់ការប្រើសិទ្ធិនៃការការពារខ្លួនឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើសេចក្ដីថ្លែងការណ៍ជាសាធារណៈកាលណាខ្លួនយល់ឃើញថា ព័ត៌មានដែលផ្សព្វផ្សាយពីរឿងណាមួយនោះ ជាព័ត៌មានមិនពិត។

ការបំពានលើការសម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ គឺជាបទល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន[5]។

កថាខណ្ឌទី២ ៖ សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ដែលខ្លួនយល់ឃើញថា មានប្រយោជន៍សម្រាប់បង្ហាញការពិតដោយអនុលោមតាមច្បាប់។ ចៅក្រមស៊ើបសួរករណីកិច្ចស៊ើបសួរទាំងដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុក[6]។ ក្នុងការធានាឱ្យការស្វែងរកការពិតលាតត្រដាង ដើម្បីទុកជូនចៅក្រមជំនុំជម្រះពិចារណា និងសម្រេច។ ដើម្បីអាចស្វែងរកភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុក ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានប្រគល់ភារកិច្ចមួយចំនួនទៀតដូចជា ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង ការប្រគល់វត្ថុចាប់យក ការស្នើសុំធ្វើកោសលវិច័យ ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ ការចាត់ឱ្យស៊ើបសួរ ជំនួសទៅមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ការប្រើប្រាស់អំណាចបង្ខំតាមរយៈដីកាបង្គាប់ឱ្យចូលខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន និងដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន ជាអាទិ៍។ នៅដំណាក់កាលស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវរាល់ការសម្រេចរបស់ខ្លួនដោយឯករាជ្យ ដើម្បីឱ្យដល់គោលដៅនៃការបង្ហាញការពិតសម្រាប់យុត្តិធម៌សង្គម។ ភារកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងត្រូវបញ្ចប់ទៅវិញ ចាប់ពីពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចចេញដីកាដំណោះស្រាយ (ដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ ឬដីកាបញ្ជូនឱ្យសម្រេចរឹបអូស) ដោយបញ្ជូលសំណុំរឿងនោះទៅតុលាការជំនុំជម្រះ។

២.២.១. សមត្ថកិច្ចដែនដី

ក្នុងនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរគឺមានសមត្ថកិច្ចដែនដីដើម្បីបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន ជាទូទៅគេកំណត់តាមវិធីដូចខាងក្រោម៖

- សមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនា ទីកន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស

[5] មាត្រា ១២១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[6] មាត្រា ១២៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

- សមត្ថកិច្ចចៅក្រមស៊ើបសួរនាទីលំនៅឋានឬទីសំណាក់របស់បុគ្គលដែលសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើស
- ចៅក្រមស៊ើបសួរនា ទីកន្លែងចាប់ខ្លួនបុគ្គលដែលសង្ស័យថា បានប្រព្រឹត្តបទល្មើស។

ក្នុងករណីដែលមានទំនាស់រវាងចៅក្រមស៊ើបសួរច្រើនរូប នៅសាលាដំបូងខុសៗគ្នា ហើយទទួលបានបណ្តឹងទាំងអស់គ្នា អំពីរឿងក្តីព្រហ្មតែមួយដូចគ្នា ទំនាស់នេះត្រូវបានបញ្ជូនទៅប្រធានប្រធានសភាស៊ើបសួរដើម្បីសម្រេច។

វិវាទសមត្ថកិច្ចដែនដី រវាងសភាស៊ើបសួរច្រើនត្រូវសម្រេចដោយប្រធានតុលាការកំពូលដោយការសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា[7]។

២.២.២. ការចុះដល់ទីកន្លែងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងជំនួយក្រឡាបញ្ជី

ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវមានក្រឡាបញ្ជីម្នាក់អមជានិច្ច។ ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ក្រឡាបញ្ជីមិនអាចបំពេញកិច្ចដែលជាសមត្ថកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរបានទេ[8]។

ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចុះដល់ទីកន្លែងជាមួយក្រឡាបញ្ជីរបស់ខ្លួន នៅលើវិសាលភាពសមត្ថកិច្ចដែនដីនៃតុលាការជាន់ដំបូងដើម្បីបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដែលខ្លួនយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ជាអាទិ៍ ការពិនិត្យសម្ភារៈការឆែកឆេរ និងការចាប់យកវត្ថុតាង។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីការចុះទៅពិនិត្យនេះ ក្នុងករណីនេះព្រះរាជអាជ្ញាអាចរួមដំណើរជាមួយចៅក្រមស៊ើបសួរនេះ។ ប្រសិនបើចាំបាច់នៃការស៊ើបសួរតម្រូវនោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចុះទៅទីកន្លែងជាមួក្រឡាបញ្ជី នៅលើវិសាលភាពដែនដីជាតិទាំងមូល។

ប៉ុន្តែចៅក្រមត្រូវជូនដំណឹងជាមុនដល់ព្រះរាជអាជ្ញាអមតុលាការជាន់ដំបូងនៅក្នុងដែនដីដែលខ្លួនធ្វើដំណើរទៅកាន់នោះ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួននេះ[9]។

[7] មាត្រា ១២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[8] មាត្រា ១២៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[9] មាត្រា ១៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ជំពូកទី២

នីតិវិធីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

ជំពូកទី២
នីតិវិធីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរយើងឃើញថា ត្រូវបានចាប់ផ្តើមធ្វើឡើងដោយផ្អែកដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញា ដែលនាំឱ្យមានការស៊ើបសួរជាផ្លូវការលើជនសង្ស័យក្លាយទៅជាជនត្រូវចោទតែម្តង។ ការស៊ើបសួរធ្វើឡើងដើម្បីស្វែងរកទាំងភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងភស្តុតាងដោះបន្ទុក ហេតុនេះហើយទើបច្បាប់តម្រូវឱ្យការស៊ើបសួរគោរពនូវគោលការណ៍នៃកិច្ចស៊ើបសួរ និងកិច្ចនីតិវិធីយ៉ាងតឹងតែងបំផុត តាំងពីការបើកការស៊ើបសួររហូតដល់ការបិទការស៊ើបសួរ និងចែងអំពីមោឃភាពនៃការស៊ើបសួរប្រសិនបើមិនគោរពតាមវិធាន និងទម្រង់ការដូចមានចែងនៅមាត្រា ២៥២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ វិធាន និងទម្រង់ការដែលមានលក្ខណៈសំខាន់នោះមានជាអាទិ៍គឺវិធាន ទម្រង់ការដែលមានគោលបំណងធានាការគោរពសិទ្ធិការពារខ្លួន ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការគោរពសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់ភាគីដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងគោលបំណងស្វែងរកការពិតផ្តល់ភាពយុត្តិធម៌។

ផ្នែកទី១ ៖ ការបើកការស៊ើបសួរ

គោលបំណងសំខាន់នៃការបើកការស៊ើបសួរ គឺដើម្បីស្រាវជ្រាវរកភស្តុងតាងឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់តាមរយៈការស៊ើបសួរ។ ជាធម្មតានៅក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ការស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងការសាកសួរនៅក្នុងដំណាក់កាលអយ្យការពុំទាន់អាចប្រមូលបានអង្គហេតុ និងភស្តុតាងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយដែលអាចបញ្ជូនជនសង្ស័យនោះទៅជុំនុំជម្រះបានឡើយ ពីព្រោះគេចាត់ទុកថាដំណាក់កាលចោទនេះជាដំណាក់កាលបឋមប៉ុណ្ណោះ។ ហេតុនេះហើយទើបនីតិវិធីច្បាប់តម្រូវឱ្យមានការបើកស៊ើបសួរនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាស្វែងរកការពិតចាំបាច់សម្រាប់ធានាដល់ការចោទប្រកាន់ និងធានានូវនិរន្តភាពនិងដំណើរការកាត់សេចក្តីនៅដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ។

ការបើកការស៊ើបសួរត្រូវតែធ្វើដោយខានមិនបានចំពោះបទឧក្រិដ្ឋ។ ចំពោះបទមជ្ឈិម ការស៊ើបសួរអាចធ្វើក៏បាន ឬមិនបានក៏បាន[10]។

កថាខណ្ឌទី១ ៖ នីតិវិធីនៃការបើកការស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរធ្វើឡើងដោយតុលាការ ដែលដឹកនាំនីតិវិធីដោយចៅក្រមស៊ើបសួរណាម្នាក់ ដំណើរការស៊ើបសួរត្រូវបានបើកតាមដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ដែលត្រូវប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរ។ ការស៊ើបសួរអាចត្រូវបានបើកប្រឆាំងនឹងបុគ្គលណាម្នាក់ ឬ ច្រើនអ្នកដោយចង្អុលប្រាប់អត្តសញ្ញាណ ឬ ប្រឆាំងទៅលើអញ្ញាតជន។

[10] មាត្រា ១២២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ព្រះរាជអាជ្ញាមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ដែលត្រូវមានព័ត៌មានដូចខាងក្រោម៖

- សេចក្តីសង្ខេបនៃអង្គហេតុ
- ការកំណត់ឈ្មោះបទល្មើស
- ការបង្ហាញអត្ថបទច្បាប់ដែលកំណត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស និង
- ឈ្មោះបុគ្គលដែលត្រូវរងការស៊ើបសួរ ប្រសិនបើអាចកំណត់បាន។

ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ត្រូវចុះហត្ថលេខា និងចុះកាលបរិច្ឆេទ។ ប្រសិនបើចំណុចណាមួយនៃទម្រង់ការនេះពុំត្រូវបានគោរពទេនោះ ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ[11]។

១.១.១. ការបើកដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនឱ្យស៊ើបសួរ

ការស៊ើបសួរត្រូវបានបើកដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៤៤ (ការបើកការស៊ើបសួរ) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ការស៊ើបសួរអាចបើកប្រឆាំងនឹងបុគ្គលម្នាក់ឬច្រើននាក់ ដោយមានចង្អុលប្រាប់ឈ្មោះនៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ ឬប្រឆាំងនឹងអញ្ញាតជនដោយអនុលោមតាមវាក្យខ័ណ្ឌទី២ នៃមាត្រា ៤៤ (ការបើកការស៊ើបសួរ) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយ ដោយគ្មានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើសួររបស់ព្រះរាជអាជ្ញាបានទេ។ កាលបើចៅក្រមស៊ើបសួរទទួលពាក្យប្តឹង ដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធីដូចដែលមានចែងនៅមាត្រា ១៣៩ (ការបញ្ជូនបណ្តឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញា) និងមាត្រា ១៤០ (ការបង់ប្រាក់តម្កល់ទុក) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ កាលណាទទួលពាក្យប្តឹងសាមញ្ញ ចៅក្រមស៊ើសួរត្រូវបញ្ជូនពាក្យប្តឹងនោះទៅព្រះរាជអាជ្ញា[12]។

១.១.២. បើកដោយមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

កាលណាការស៊ើបសួរត្រូវបានបើក បុគ្គលគ្រប់រូបដែលប្រកាសខ្លួនថាជាជនរងគ្រោះអាចតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរបានគ្រប់ពេលវេលា។ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមផ្លូវអន្តរាគមន៍ធ្វើឡើងដោយគ្មានតម្រូវតាមទម្រង់ណាមួយឡើយ។ កាលណាការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានធ្វើឡើងតាមលិខិត លិខិតនេះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង។ កាលណាតាំងខ្លួនត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់មាត់ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវជូនដំណឹង អំពីការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនេះ ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងដល់ជនត្រូវចោទ[13]។

[11] មាត្រា៤៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[12] មាត្រា ១២៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[13] មាត្រា ១២៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

កថាខណ្ឌទី២ ៖ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវសំខាន់ៗរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីស្វែងរកការពិតឱ្យបានច្បាស់ក្នុងនោះរួមមានដូចជា ការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ការស្ដាប់ចម្លើយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ការស្ដាប់ចម្លើយសាក្សី ការឆែកឆេរ និងការចាប់យកវត្ថុតាង ការធ្វើកោសលវិច័យ ការស្ដាប់ទូរស័ព្ទ។ ការស្រាវជ្រាវនេះត្រូវតែធានានូវការគោរពអំពីគោលការណ៍សេរីភាពរបស់បុគ្គល[14]។

១.២.១. ការជូនដំណឹងពីការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ

ដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតតាមផ្លូវតុលាការ គឺជាវិធានការនៃសេចក្ដីសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរជំនួសឱ្យការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន ក្នុងកម្មវត្ថុរឹតបណ្ដឹងនូវសេរីភាពទៅលើជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើស ដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺពិតជាអាចសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិតតាមផ្លូវតុលាការតាមគំនិតផ្ដើមផ្ទាល់របស់ខ្លួន ឬតាមសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា (ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ)។ នៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបញ្ជាក់អំពីកាតព្វកិច្ចដែលតម្រូវទៅលើជនត្រូវចោទ[15]។

ជាធម្មតាចៅក្រមស៊ើបសួរ មានសិទ្ធិចេញដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទ និងបុគ្គលដែលស្ថិតក្នុងឋានៈជាចារី ជាអ្នកផ្ដើមគំនិត ឬជាអ្នកសមគំនិតឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈពេលយ៉ាងខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងជនត្រូវចោទ។ ផ្ទុយទៅវិញប្រសិនបើចៅក្រមចៅក្រមស៊ើបសួរ បានទទួលបណ្ដឹងសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា សុំឱ្យដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ តែខ្លួនបដិសេធមិនព្រមសម្រេចតាមការសុំទេ គាត់ត្រូវចេញដីកាបដិសេធការសុំនេះក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ។ ដីកាសម្រេចនេះ ត្រូវជូនដំណឹងក្នុងរយៈយ៉ាងខ្លីបំផុតដល់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានចេញសេចក្ដីសម្រេចក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចធ្វើពាក្យប្ដឹងទៅសភាស៊ើបសួរដែលជាអ្នកសម្រេចជំនួស។ នៅពេលចេញដីកានេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឱ្យជនត្រូវចោទដាក់ប្រាក់ធានាផ្សេងៗមួយចំនួនផងដែរ (អាវុធ)[16]។ ហើយត្រូវបង្គាប់ឱ្យជនត្រូវចោទដាក់តម្កល់នូវសំណុំឯកសារមួយចំនួន (អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ សៀវភៅគ្រួសារ កាតបម្រើការងារ...) ដែលបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់ជនត្រូវចោទព្រមទាំងត្រូវដកហូតរក្សាទុកនូវសម្ភារៈនៅពេលដែលជនត្រូវចោទចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែពិនិត្យមើលអត្តសញ្ញាតជនត្រូវចោទ ហើយប្រាប់ជនរូបនេះឱ្យបានដឹងនូវរឿងរ៉ាវដែលចោទប្រកាន់ និង

[14] មាត្រា ២០៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[15] មាត្រា ២២៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[16] មាត្រា ១៤៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ប្រាប់អំពីឈ្មោះបទល្មើសដែលកំណត់ដោយច្បាប់។ ចៅក្រមស៊ើបសួរប្រាប់ជនត្រូវចោទថា ខ្លួនអាចឆ្លើយ ឬមិនឆ្លើយបានដោយសេរី។ និទ្ទេសស្តីពីការប្រាប់នេះត្រូវបានចុះនៅក្នុងកំណត់ហេតុនៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង។

ប្រសិនបើជនត្រូវចោទឆ្លើយនោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែទទួលចម្លើយនោះភ្លាម មានន័យថាខណៈពេលជនត្រូវចោទ បានចូលបង្ហាញខ្លួនដំបូង ចៅក្រមស៊ើបសួរមានកិច្ចសំខាន់បីយ៉ាងគឺ ធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង កំណត់ហេតុសួរដេញដោលចំពោះមុខ និងកំណត់ហេតុសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ។ ក្រោយមកទៀតចៅក្រមស៊ើបសួរប្រាប់ជនត្រូវចោទឱ្យបានដឹងអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងការជ្រើសរើសមេធាវី ឬក្នុងការសុំឱ្យចាត់តាំងមេធាវីឱ្យខ្លួន ដោយអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។ ចំពោះជនត្រូវចោទជាអនីតិជនត្រូវតែមានមេធាវីអមជានិច្ច បើគ្មានការជ្រើសរើសដោយជនត្រូវចោទទេ មេធាវីត្រូវបានចាត់តាំងនៅក្នុងលក្ខណ្ឌដែលមានចែងដោយច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។ ក្រោយពីការចូលបង្ហាញខ្លួនលើកទីមួយ ជនត្រូវចោទដែលនៅក្រៅឃុំត្រូវប្រកាសប្រាប់ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរអំពីអាស័យដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

ជនត្រូវចោទត្រូវបានដំណឹងថា ៖

- ខ្លួនត្រូវតែជូនព័ត៌មាន ដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ នៅពេលណាដែលខ្លួនប្តូរអាស័យដ្ឋាន
- គ្រប់ការឱ្យដំណឹងដែលបានធ្វើឡើងតាមអាស័យដ្ឋានចុងក្រោយ ដែលប្រកាសឡើង ដោយជនត្រូវចោទនោះ ត្រូវបានចាត់ទុកថាបានធ្វើឡើងដល់សាមីខ្លួនផ្ទាល់ ។

១.២.២. ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

នៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ចៅក្រមស៊ើបសួរពិនិត្យអត្តសញ្ញាណរបស់ជនត្រូវចោទប្រាប់ជននេះឱ្យដឹងរឿងរ៉ាវដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ និងប្រាប់អំពីឈ្មោះបទល្មើស។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរប្រាប់ជនត្រូវចោទថាខ្លួនអាចឆ្លើយដោយសេរី។ ប៉ុន្តែត្រូវតែនិទ្ទិសស្តីអំពីការប្រាប់នេះត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុនៅពេលចូលបង្ហាញខ្លួនដំបូង។ ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទគឺដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើស ហើយវាជាដំណាក់កាលមួយក្នុងការបំភ្លឺឱ្យឃើញកាន់តែច្បាស់នូវអង្គហេតុណាមួយ ឬបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទផងដែរ។

ចំពោះការសួរចម្លើយនេះ កាលណាជនត្រូវចោទមានមេធាវីអម ចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវកោះហៅមេធាវីយ៉ាងតិចបំផុត ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃ មុនពេលសួរចម្លើយ។ ក្នុងថេរវេលានេះ មេធាវីអាចពិនិត្យមើលសំណុំរឿងនីតិវិធី។ ជនត្រូវចោទអាចត្រូវសួរចម្លើយដោយចៅក្រមស៊ើបសួរបានតែនៅចំពោះមុខមេធាវីរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើមេធាវីត្រូវបានកោះហៅយ៉ាងត្រឹមត្រូវហើយមិនចូលបង្ហាញខ្លួននៅថ្ងៃ និងម៉ោងកំណត់ទេនោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ដោយគ្មានវត្តមានមេធាវី។ និទ្ទេសស្តីអំពីអវត្តមានមេធាវីនេះត្រូវបានចុះក្នុងកំណត់ហេតុសួរចម្លើយជនត្រូវចោទឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ក្នុងករណីពិសេស ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏អាចសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ដោយមិនបាច់កោះហៅមេធាវីបាន ប្រសិនបើជនត្រូវចោទបោះបង់ចោលយ៉ាងជាក់លាក់នូវវត្តមានរបស់មេធាវីខ្លួន។ ការបោះបង់ចោលនេះត្រូវបាន ចុះក្នុងកំណត់ហេតុផ្សេងពីកំណត់ហេតុសួរចម្លើយ និងត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយជនត្រូវចោទផ្ទាល់។

ក្នុងករណីបន្ទាន់ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចធ្វើការសួរចម្លើយដោយមិនបាច់កោះហៅមេធាវីបានដែរ។ ភាពបន្ទាន់នេះត្រូវតែបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់ ឬបណ្តាលមកពីការភ័យខ្លាចពីការបាត់បង់តម្រុយនៃភស្តុតាង។ ប្រភេទនៃភាពបន្ទាន់ត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ[17]។ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចហៅរកអ្នកបកប្រែ ដើម្បីធ្វើការបកប្រែឱ្យជនត្រូវចោទបាន។ នៅពេលសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីអាចលើក សំណួរផ្សេងៗដែលមានប្រយោជន៍ដល់បទល្មើសបានដែរ ដោយមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ក្នុង ករណីមិនអនុញ្ញាត ករណីនេះត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ[18]។

ប្រសិនបើថេរវេលា ៤ (បួន) ខែ បានកន្លងផុតទៅ ចាប់ពីពេលសួរចម្លើយនៅពេលបង្ហាញខ្លួន លើក ដំបូង ជនត្រូវចោទមិនត្រូវបានសួរចម្លើយ ឬសួរតទល់ទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែទទួលចម្លើយ ប្រសិនបើជនត្រូវ ចោទបានស្នើសុំ។ បើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមកោះហៅជនត្រូវចោទក្នុងថេរវេលា ១ (មួយ) ខែ បន្ទាប់ពីការសុំ ទេ នោះជនត្រូវចោទអាចប្តឹងផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរដែលទទួលចម្លើយនេះដោយខ្លួនឯង បន្ទាប់មក កំណត់ហេតុត្រូវបញ្ជូនទៅចៅក្រមស៊ើបសួរពីព្រោះការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ គឺជាកាតព្វកិច្ចរបស់ចៅក្រមស៊ើប សួរដែលត្រូវតែបំពេញដើម្បីទទួលយកព័ត៌មានផ្សេងៗពីជនត្រូវចោទ[19]។

ក្រៅពីនេះមេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំ ក៏អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយសេរីជាមួយកូនក្តីរបស់ ខ្លួននៅក្នុងពន្ធនាគារ ឬនៅក្នុងមណ្ឌលឃុំខ្លួន។ ការសន្ទនារបស់មេធាវី និងជនត្រូវចោទមិនអាចត្រូវគេស្តាប់ ឬ ថតបានទេ។ មេធាវីអាចអានសំណុំរឿងឱ្យកូនក្តីស្តាប់។ ផ្ទុយទៅវិញមេធាវីមិនអាចឱ្យលិខិតថតចម្លងពីលិខិត សំណុំរឿង ដល់កូនក្តីរបស់ខ្លួនបានឡើយ[20]។

១.២.៣. ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចជាជនរងគ្រោះ ឬអាចនិយាយបានថាជនទាំងឡាយណាដែលទទួលរងនូវ អំពើល្មើស ហើយព្យសនកម្មនៃការខូចខាតមានពិតប្រាកដ ឬ អាចជាណាព្យាបាលរបស់ជនរងគ្រោះ។ ចំពោះ គោលបំណងនៃការស្តាប់នៃការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរប្បវេណី គឺដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានផ្សេងៗ ពាក់ព័ន្ធ

[17] មាត្រា ១៤៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[18] មាត្រា ១៤៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[19] មាត្រា ១៤៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[20] មាត្រា ១៤៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ជាមួយនឹងបទល្មើស ក៏ដូចជាឱ្យអំពើនៃព្យាសនកម្មផ្សេងៗ ដែលជាហេតុបណ្តាលមកពីការប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងការទាមទារសំណងការខូចខាត។

ប្រសិនបើក្នុងករណីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ជាជនរងគ្រោះនៃបទល្មើស ដូច្នេះការស្តាប់ចម្លើយនេះវាពិតជាមានប្រយោជន៍ច្រើនក្នុងការស្រាវជ្រាវពីជនរងគ្រោះ ជាជនដែលជួបហេតុការផ្ទាល់ដោយខ្លួនត្រូវទទួលបានការរំលោភបំពាន ពីសំណាក់ចារី ដែលចម្លើយនេះអាចចង្អុលបង្ហាញមុខ ឬ ឈ្មោះចារី ឬ ជនពាក់ព័ន្ធ អាចជាសហចារី អ្នកផ្តើមគំនិត ឬ សាក្សីផ្សេងទៀត។ ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានរៀបរាប់អំពីថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំដែលខ្លួនទទួលរងអំពើល្មើសច្បាប់របស់ពិរុទ្ធជន។ ចម្លើយនេះត្រូវរៀបរាប់អំពីទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកទាំងពីរ (ជនរងគ្រោះ និងជនត្រូវចោទ)។ ក្នុងរយៈកាលកន្លងមកមុនពេលកើតហេតុ ហើយបរិយាយដល់សកម្មភាពរបស់ជនត្រូវចោទដែលធ្វើមកលើខ្លួន។ ទន្ទឹមនឹងយកចម្លើយចម្លើយពីដំណើរដើមហេតុដែលកើតមានឡើង ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏ត្រូវសួរបន្ថែមនូវសំណូមពររបស់ជនរងគ្រោះទៀតផង។ ការធ្វើបែបនេះ គឺដើម្បីឈានដល់ការវិនិច្ឆ័យបាននូវអំពើរបស់អ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងថែមទាំងផ្តល់នូវភាពយុត្តិធម៌ជូនជនរងគ្រោះ។

ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចពឹងពាក់មេធាវី ដើម្បីការពារការពារផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនបាន។ក្នុងករណីនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវបានកោះហៅមេធាវីរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី យ៉ាងតិច ៥(ប្រាំ) ថ្ងៃ មុនពេលស្តាំចម្លើយដើម្បីទុកជាថិរវេលានេះ ឱ្យមេធាវីអាចពិនិត្យសំណុំរឿងបាន។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចត្រូវបានកោះហៅយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ហើយមិនបានចូលបង្ហាញខ្លួននៅថ្ងៃ និងម៉ោងតាមកំណត់ទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដោយគ្មានវត្តមានមេធាវី។ និទ្ទេសស្តីពីអវត្តមាន ត្រូវបានចុះក្នុងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ។

ក្នុងករណីពិសេស ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានដោយមិនចាំបាច់កោះហៅមេធាវី ប្រសិនបើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបោះបង់ចោលយ៉ាងជាក់លាក់នូវវត្តមានមេធាវីរបស់ខ្លួន។ ការបោះបង់នេះត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុមួយដោយឡែកពីកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។

ក្នុងករណីបន្ទាន់ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយមិនចាំបាច់កោះហៅមេធាវីបានដែរ។ ភាពបន្ទាន់ត្រូវបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ដល់ស្លាប់ ឬបណ្តាលមកពីភ័យខ្លាចបាត់បង់តម្រុយភស្តុតាង។ ប្រភេទនៃភាពបន្ទាន់ត្រូវតែចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ[21]។ ចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចស្វែងរកអ្នកបកប្រែប្រសិនបានក្នុងករណីជនរងគ្រោះត្រូវការជាចាំបាច់។

[21] មាត្រា ១៥០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ម្យ៉ាងវិញទៀត នៅក្នុងពេលស្តាំចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីអាចលើកសំណួមពរមកសួរ និងមកពិភាក្សាដេញដោលបាន ដោយមានការអនុញ្ញាតពីចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ក្នុងករណីមិនអនុញ្ញាត ករណីនោះត្រូវបានចុះនិទ្ទេស នៅក្នុងកំណត់ហេតុ[22] ។

១.២.៤. ការស្តាប់ចម្លើយរបស់សាក្សី

សាក្សី គឺជាបុគ្គលដែលបានដឹង ឬបានឃើញហេតុការណ៍ណាមួយជុំវិញការប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅកន្លែងកើតហេតុ។ សាក្សីមានពីរប្រភេទគឺ សាក្សីដាក់បន្ទុក និងសាក្សីដោះបន្ទុក។

ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ចៅក្រមស៊ើបសួរ អាចស្តាប់ចម្លើយបុគ្គលគ្រប់រូប ដែលមានចម្លើយនោះអាចមានប្រយោជន៍នៅក្នុងការសម្តែងឱ្យឃើញការពិត ។ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចស្តាប់ចម្លើយសាក្សីដាច់ពីគ្នា ដោយគ្មានវត្តមានជនត្រូវចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។ ម៉្យាងទៀតចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចសួរតទល់គ្នារវាងជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងសាក្សីបានផងដែរ។ បុគ្គលគ្រប់រូប ដែលត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបសួរកោះហៅក្នុងឋានៈជាសាក្សី ត្រូវតែមកបង្ហាញខ្លួន។ ក្នុងករណីសាក្សៀនៅរឹងទទឹង នោះចៅក្រមស៊ើបសួរចេញបញ្ជាឱ្យមកបង្ហាញខ្លួន ដោយបញ្ជានេះត្រូវតែមានអត្តសញ្ញាណរបស់សាក្សី។ និងត្រូវចុះកាលបរិច្ឆេទ និងចុះហត្ថលេខាដោយចៅក្រមស៊ើបសួរព្រមទាំងបោះត្រាផងដែរ[23]។ រាល់ចម្លើយរបសើសាក្សី គឺមានប្រយោជន៍ក្នុងការសម្តែងឱ្យឃើញការពិតនៃអង្គហេតុ កាលណាចម្លើយនោះស៊ីចង្វាក់គ្នាទៅនឹងចម្លើយរបស់ជនត្រូវចោទ ឬជនរងគ្រោះហើយវាក៏ជាមូលដ្ឋានផ្អែកសម្រាប់វិនិច្ឆ័យរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ប៉ុន្តែរាល់ចម្លើយរបស់សាក្សីទាំងអស់ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិសម្រេចថា គួរជឿ ឬមិនគួរជឿ។

មុននឹងអនុញ្ញាតឱ្យសាក្សីស្រាយបំភ្លឺ គឺច្បាប់តម្រូវឱ្យសាក្សីម្នាក់ៗ ស្បថតាមសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនថានឹងនិយាយការពិត ដែលទម្រង់នៃការស្បងត្រូវធ្វើឡើងដូចមានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ននៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។ ប្រសិនបើសាក្សីមិនចេះភាសាខ្មែរ (និយាយ អាន ស្តាប់) នោះទេចៅក្រមស៊ើបសួរអាចស្វែងរកអ្នកបកប្រែម្នាក់ដើម្បីស្តាប់ចម្លើយសាក្សី។ ចំពោះការធ្វើសម្បថនេះសាក្សីមួយចំនួនត្រូវបានច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យរួចផុតពីសម្បថមានដូចតទៅ៖

- ឪពុក ម្តាយ និងបុព្វជនគ្រប់រូបរបស់ជនត្រូវចោទ។
- កូន ប្រុស កូនស្រី និងបច្ឆាជនគ្រប់រូបផ្សេងទៀតរបស់ជនត្រូវចោទ។

បងប្អូន ប្រុស ស្រី របស់ជនត្រូវចោទ

- ប្តី ឬ ប្រពន្ធរបស់ជនត្រូវចោទ ទោះបីលែងលះគ្នាហើយក៏ដោយ។

[22] មាត្រា ១៥១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[23] មាត្រា ១៥៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

- កុមារ អាយុតិចជាង ១៤ ឆ្នាំ[24]។

ដើម្បីគោរពសិទ្ធិការពារខ្លួន ចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចស្តាប់ចម្លើយក្នុងឋានៈជាសាក្សី នូវបុគ្គលណាមួយដែលមានតំរុយពិរុទ្ធភាពថាបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះទេ គ្រាន់តែជួបដំណឹងអំពីការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាកការបានហើយ។

ប្រសិនបើករណីសាក្សីឈឺ ឬមិនអាចធ្វើដំណើរបាន ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជីចុះទៅកាន់លំនៅឋាន ឬទីកន្លែងដែលសាក្សីនោះទៅ ដើម្បីទទួលបានចម្លើយ[25]។

១.២.៥.ការឆែកឆេរ ការចាប់យកវត្ថុតាង និងកោសលវិច័យ

ការចាប់យកវត្ថុតាង គឺជាវិធានការមួយដែលចៅក្រមស៊ើបសួរអនុវត្តដើម្បីស្វែងរកការពិតនៃពិរុទ្ធភាពរបស់ជនល្មើសទាំងឡាយណាដែល ប្រព្រឹត្តបទល្មើសបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សង្គមជាតិ ដល់ប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ តាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិក្នុងការឆែកឆេចាប់យកវត្ថុតាងដើម្បីជាប្រយោជន៍ចំពោះការស្រាវជ្រាវ។

ការឆែកឆេលំនៅឋាន ជាវិធានការបង្ខិតបង្ខំរបស់អាជ្ញាធរដែលមានសម្ថកិច្ច ក្នុងការស្វែងរកវត្ថុតាងនានា សម្រាប់បំភ្លឺការពិតរបស់អំពើអ្វីមួយ ដើម្បីធានាដល់ការដោះស្រាយបណ្តឹងណាមួយឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។ អំណាចនៃការឆែកឆេលំនៅឋាន បណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់សិទ្ធិស្របច្បាប់របស់បុគ្គលឯកជន សិទ្ធិខាងលំនៅឋាន ទ្រព្យសម្បត្តិ សិទ្ធិសេរីភាព កេត្តិយស និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ។ ដូច្នេះអាជ្ញាធរមានសម្ថកកិច្ចត្រូវតែធ្វើឡើងឱ្យបានត្រឹមត្រូវតឹងរឹងបំផុតដោយមានសំអាងច្បាស់លាស់ ដែលជាមូលដ្ឋានពិត និងតាមបញ្ញតិច្បាប់។

ចំពោះវិធានអនុវត្តឆែកឆេ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចធ្វើការឆែកឆេបាននៅចំពោះមុខអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬបើគ្មានអ្នកកាន់កាប់ទេ ត្រូវធ្វើឡើងនៅចំពោះមុសាក្សី ២ (ពីរ) នាក់ ដែលខ្លួនចាត់តាំង និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានដូចជាប៉ុស្តិ៍ ចៅសង្កាត់/ឃុំ មេភូមិ។ ត្រូវចាំសាក្សីមិនអាចជានរគបាល ឬ ជាកងរាជអាវុធហត្ថ ដែលជាកងកម្លាំងចូលរួមប្រតិបត្តិការក្នុងការឆែកឆេបាននោះបានឡើយ។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនអាចផ្តើមឆែកឆេមុនម៉ោង ៦ (ប្រាំមួយ) ព្រឹក និងក្រោយម៉ោង ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ល្ងាចបានទេ លើកលែងតែក្នុងគ្រប់ទីកន្លែងដែល រក្សាផលិត រក្សាទុក ជួញដូរ ចែកចាយ ប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន។ ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏អាចធ្វើការឆែកឆេក្នុងការិយាល័យមេធាវីផងដែរប៉ុន្តែត្រូវធ្វើនៅចំពោះមុខប្រធានគណៈមេធាវី ឬប្រតិភូរបស់ប្រធានគណៈមេធាវីនោះ។

ក្នុងការឆែកឆេចៅក្រមស៊ើសួរត្រូវធ្វើការកំណត់ហេតុ ស្តីអំពីការឆែកឆេដោយមានចុះហត្ថលេខារបស់ខ្លួន និងក្រលាបញ្ជី រួមជាមួយអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬ សាក្សី ២ (ពីរ) នាក់។

[24] មាត្រា ១៥៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[25] មាត្រា ១៥៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

កំណត់ហេតុនេះត្រូវចុះនិទ្ទេសអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែងទាំងអស់ ឬសាក្សីនីមួយៗ។ កាលបើការឆែកឆេប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងការិយាល័យមេធាវី កំណត់ហេតុនេះត្រូវចុះនិទ្ទេសអំពីវត្តមានរបស់ប្រធានគណៈមេធាវី ឬរបស់ប្រតិភូនៃប្រធានគណៈមេធាវីនេះ[26] ។

ក្នុងប្រតិបត្តិការនៃការឆែកឆេ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចាប់យកវត្ថុតាងដែលចាប់បាន និងមានបិទស្លាកបោះត្រាលើវត្ថុតាងនោះ។ ក្រោយពីបានបង្ហាញវត្ថុដែលចាប់បានដល់អ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សីទាំង ២ នាក់ រួចមក ចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការចាប់ ដែលរួមមានបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃវត្ថុដែលចាប់។ កំណត់ហេតុស្ដីពីការចាប់នេះត្រូវមានចុះហត្ថលេខារបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងក្រឡាបញ្ជី រួមជាមួយអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សី ២ នាក់។ កំណត់ហេតុនេះត្រូវនិទ្ទេសអំពីអត្តសញ្ញាណនៃអ្នកកាន់កាប់ទីកន្លែង ឬសាក្សីនីមួយៗ។

បន្ទាប់ពីការចាប់យកវត្ថុតាង នៅពេលដែលមិនទាន់ចេញដីកាដំណោះស្រាយរឿងនៅឡើយទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរ មានសមត្ថកិច្ចប្រគល់សងទៅម្ចាស់ដើមវិញនូវវត្ថុតាងដែលចាប់បាន កាលណាកម្មសិទ្ធិនេះគ្មានការជំទាស់អ្វីប្រាកដប្រជាទេ។ លើសពីនេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចតាមដីកាដែលមានសំអាងហេតុ ក្រោយពីទទួលមតិពីព្រះរាជអាជ្ញា។ ហើយដីកាសម្រេចនេះ ត្រូវឱ្យដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់អ្នកប្ដឹង និងមេធាវីរបស់អ្នកប្ដឹងប្រសិនបើមាន។ ប៉ុន្តែវត្ថុតាងដែលចាប់យកមិនគួរប្រគល់ឱ្យអ្នកប្ដឹងសុំទេ កាលណាវិធានការនេះ អាចបង្កជាឧបសគ្គដល់ការសំរេចឲឃើញការពិត។

ចំពោះវត្ថុដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដល់បុគ្គល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិដូចជាអាវុធ ឬជាតិផ្ទុះ ព្រមទាំងវត្ថុ ដែលកាន់កាប់មិនស្របច្បាប់ មិនអាចប្រគល់ទៅសាមីខ្លួនវិញបានទេ។ វត្ថុទាំងនេះត្រូវរឹបអូសជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ[27]។

ភាពចាំបាច់នសការធ្វើកោសលវិច្ឆ័យ ធ្វើឱ្យយើងអាចរកឃើញ ឬអាចឱ្យយើងប្រើប្រាស់សញ្ញាសម្គាល់មួយចំនួន ឬ ភស្តុតាងផ្សេងៗគ្នាដោយសារមធ្យោបាយបច្ចេកទេស និង វិទ្យាសាស្ត្រមួយចំនួន។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះនៃការស៊ើបសួរ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍ដល់ការស្រាវជ្រាវរកការពិតច្បាប់បានអនុញ្ញាតឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចបង្គាប់ឱ្យអ្នកជំនាញធ្វើកោសលវិច្ឆ័យ ដោយធ្វើការវិភាគ និងបញ្ជាក់លទ្ធផលដោយអ្នកជំនាញ ប្រសិនបើមានករណីខ្លះចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចធ្វើការវាយតំលៃខ្លួនឯងបាននោះដូចជា ប្រភេទគ្រឿងញៀន សាកសព ប្រភេទឈាម ប្រភេទអាវុធ (កាំភ្លើង កាំបិត ឬ ឧបករណ៍ផ្សេងៗដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ការប្រព្រឹត្តបទសល្មើស)។

[26] មាត្រា ១៥៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[27] មាត្រា ១៦១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ស្របយល់ឃើញថាការបញ្ហាបច្ចេកទេសគឺបានកើតឡើងនោះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើកោសលវិច្ឆ័យដោយឯកឯង ឬ តាមពាក្យសុំរបស់ព្រះរាជអាជ្ញារបស់ជនត្រូវចោទ ឬ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ។

កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យសុំធ្វើកោសលវិច្ឆ័យទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវសំរេចតាមដីកាដោយមានសំអាងហេតុ។ ដីកាត្រូវសំរេចក្នុងរយះពេល ៥ (ប្រាំ) ថ្ងៃប្រសិនបើពាក្យសុំនោះចេញមកពីព្រះរាជអាជ្ញា និង ១ (មួយ) ខែ ប្រសិនបើពាក្យនោះចេញមកពីជនត្រូវចោទ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ដីកាសម្រេចត្រូវជូនដំណឹងឱ្យដល់អ្នកប្តឹងជាបន្ទាន់[28]។

ចៅក្រមស៊ើបសួរ តាមធម្មតាត្រូវជ្រើសរើសអ្នកជំនាញដែលត្រូវបានចុញឈ្មោះនៅក្នុងបញ្ជីថ្នាក់ជាតិនៃអ្នកជំនាញ។

ចៅក្រមស៊ើបសួរ តាមដីកាដោយមានសំអាងហេតុផលជាពិសេស អាចចាត់តាំងអ្នកជំនាញដែលគ្មានឈ្មោះក្នុងបញ្ជីថ្នាក់ជាតិបាន។ ក្នុងករណីនេះអ្នកជណាញត្រូវធ្វើសម្បថតាម សាសនា ឬជំនឿ របស់ខ្លួនថា ខ្លួននិងផ្តល់ជំនួយដោយស្មោះត្រង់ដល់ការស្វែងរកយុត្តិធម៌[29]។

ចំពោះដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញ គឺត្រូវបានចាត់តាំងតាមដីកាបសើចៅក្រមស៊ើបសួរ ដែលដីកានេះត្រូវបញ្ជាក់អំពីបេសកម្មរបស់របស់អ្នកជំនាញ ព្រមទាំងរយៈពេលដែលត្រូវបំពេញបេសកម្មនេះផងដែរ។ ប៉ុន្តែបេសកម្មអាចទាក់ទងទៅនិងបញ្ហាដែកមានលក្ខណះបច្ចេកទេសតែប៉ុណ្ណោះ។ ជាក់ស្តែងការធ្វើកោសលវិច័យភាគច្រើន គឺធ្វើឡើងទៅលើការស៊ើបសួរពីបទល្មើសគ្រឿងញៀនដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ចេញដីកាចាត់តាំងអ្នកកជំនាញដើម្បីឱ្យធ្វើកោសលវិច្ឆ័យលើវត្ថុដែលសង្ស័យថាមានផ្ទុកសាធាតុញៀន ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលបញ្ជាក់ថាវត្ថុនោះមានផ្ទុកសាធាតុញៀនដែរឬទេ?តើជាប្រភេទថ្នាំអ្វី? និងមានកម្រិតធាតុសុទ្ធចំនួនប៉ុន្មាន? ករណីនេះ ការធ្វើកោសលវិច្ឆ័យពិតជាមានសារសំខាន់បំផុតពីព្រោះ ការចោទប្រកាន់ ជនណាម្នាក់ថាជួញដូរ ឬ រក្សាទុកដោយខុសសច្បាប់នូវសាធាតុញៀន លុះត្រាតែវត្ថុតាងដែលចាប់យកនោះពិតជាមានសាធាតុញៀនមែនទើបអាចធ្វើការចោទប្រកាន់បានអំពីបទល្មើសនេះបានដោយស្របនឹងច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។ ករណីនេះប្រសិនបើលទ្ធផលនៃការកោសលវិច្ឆ័យបញ្ជាក់ថា វត្ថុតាងនោះពិតជាមានសាធាតុញៀនវិញនោះ គឺតុលាការអាចធ្វលការចោទប្រកាន់បាន ប៉ុន្តែប្រសិនបើគ្មានសាធាតុញៀនវិញនោះ គឺតុលាការមិនអាចចោទប្រកាន់លើជនត្រូវចោទបានឡើយ មានន័យថាត្រូវដោះលែងព្រោះគ្មានបទល្មើស។ម្យ៉ាងទៀតប្រសិនបើជាការគួរ ជាទូទៅចៅក្រមស៊ើបសួរប្រគល់វត្ថុតាងដែលចាប់បានមួយផ្នែក ឬ ទាំងអស់នោះជូនអ្នកជំនាញ។

[28] មាត្រា ១៦២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
[29] មាត្រា ១៦៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ផ្នែកទី២ ៖ ការបិទការស៊ើបសួរ

ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរ យល់ឃើញថាដំណាក់កាលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សមស្របបញ្ចប់ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងធ្វើការបិទការស៊ើបសួរដើម្បីបិទសំណុំរឿងក្រោមកិច្ចមួយហៅថា ដីកាដោះស្រាយ។ ដីកានេះអាចជាដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ឬ ដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាអំពើថាអំពើនោះ ជាបទឧក្រិដ្ឋ បទមជ្ឈិម ឬ បទលហុ ចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចបញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅមុខតុលាការជំនុំជម្រះ។ ដីកាត្រូវរៀបរាប់អំពើដែលត្រូវចោទប្រកាន់ និងឈ្មោះបទល្មើសតាមច្បាប់ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរក៏អាចចេញដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ចំពោះជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានស៊ើបសួរឃើញថា មិនមានការពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តិបទល្មើស ឬការចូលរួមប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងធ្វើការស៊ើបសួររកអត្តសញ្ញាណជនល្មើសបន្តទៀតបាន[30]។

កថាខណ្ឌទី១ ៖ នីតិវិធីនៃការបិទការស៊ើបសួរ

ចំពោះនីតិវិធីនៃការបិទការស៊ើបសួរ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមានទំនាក់ទំនងរវាងព្រះរាជអាជ្ញាចៅក្រមស៊ើបសួរ ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីព្រមទាំងត្រូវឆ្លងកាត់ការបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅវិញទៅមកដើម្បីបញ្ជាក់ពីការស្រាវជ្រាវកន្លងមកប្រកបដោយភាពយុត្តិធម៌ និងសុចរិត។

គួរកត់សំគាល់ នីតិវិធីនៃការជូនពត៌មានដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ និងការបញ្ជូនសំណុំរឿងដោយព្រះរាជអាជ្ញា ត្រូវបានយកមកអនុវត្តដើម្បីធ្វើការបិទសំណុំរឿងជម្រះក្តី។

២.១.១. ការជូនព័ត៌មានដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ

កាលណាបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា ការស៊ើបសួរត្រូវបានបញ្ចប់ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីបញ្ជូនពត៌មានដល់ព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីឱ្យបានដឹង[31]។ ការជូនដំណឹងនេះគឺដើម្បីឱ្យព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងមេធាវីជ្រាបជាដំណឹងថាការស៊ើបសួររបស់ខ្លួនត្រូវបានបញ្ចប់សព្វគ្រប់។

ជាក់ស្តែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ពុំបានបញ្ជាក់អំពបែបបទនៃការផ្តល់ពត៌មានទាំងអស់នេះទេ។ ករណីនេះជាទូទៅចៅក្រមស៊ើបសួរ ត្រូវបានតម្រូវឱ្យមានលិខិតជូនដំណឹងដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងការចុះលេខក្នុងសំណុំរឿង។ រយះពេល២ (ពីរ) ថ្ងៃក្រោយមកចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅព្រះរាជអាជ្ញាដើម្បីពិនិត្យ។

[30] មាត្រា ២៤៧ ថ្មីនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[31] មាត្រា ២៤៦នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

២.១.២. ការបញ្ជូនសំណុំរឿងដោយព្រះរាជអាជ្ញា

ក្រោយពេលព្រះរាជអាជ្ញាទទួលបានសំណុំរឿងពីចៅក្រមស៊ើបសួរហើយ ប្រសិនបើព្រះរាជអាជ្ញាយល់ព្រមថាមានកត្តាចាំបាច់ត្រូវធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរទៀត ព្រះរាជអាជ្ញាមានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែមដើម្បីបំពេញការស៊ើបសួរដែលធ្វើរួចទៅតាមមាត្រា ១៣២ (ការស្នើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចដោយព្រះរាជអាជ្ញា) នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា។

ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនព្រមធ្វើតាមសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទេ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវចេញដីកាបដិសេធក្នុងថេរវេលា ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីខ្លួនទទួលបាន។ ហើយដីកាដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចចេញត្រូវមានសំអាងហេតុ និងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅកាន់ព្រះរាជអាជ្ញា។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានធ្វើការសម្រេចនៅក្នុងថេរវេលា១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ និងរយៈពេល១ (មួយ) ខែសម្រាប់ជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ។ ចិរវេលានេះត្រូវគិតពីថ្ងៃដែលព្រះរាជអាជ្ញាទទួលបានសំណុំរឿង។ ប្រសិនបើព្រះរាជអាជ្ញាយល់ឃើញដូចចៅក្រមស៊ើបសួរដែរ ការស៊ើបសួរត្រូវបានបញ្ចប់ព្រះរាជអាជ្ញាត្រូវចេញដីកាជាស្ថាពរជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយមានសំអាងហេតុដើម្បីបញ្ជូនខ្លួនជនត្រូវចោទទៅកាន់តុលាការជំនុំជម្រះ ឬលើកលែងប្រកាន់។

កថាខណ្ឌទី២ ៖ ដីកាដោះស្រាយ

ពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា ការស៊ើបសួររបស់ខ្លួនត្រូវបានបញ្ចប់សព្វគ្រប់នោះ ចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងចេញដីកាដោះស្រាយ។ នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចអំពីការប្រគល់សងទៅម្ចាស់ដើមវិញនូវរាល់វត្ថុតាងដែលបានចាប់យកទៅកាន់ម្ចាស់ដើមវិញ[32]។

ដីកាដោះស្រាយបញ្ចប់ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណីនេះការដោះលែងជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការនៃដីកាដោះស្រាយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ គឺអាចរក្សាជនត្រូវចោទ ឱ្យជាប់ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់ពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ។ នៅក្នុងដីកានេះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវយោងតាមលក្ខខណ្ឌដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នច្បាស់លាស់។ ហើយសេចក្តីសម្រេចទុកជនត្រូវចោទក្នុងឃុំជាបណ្តោះអាសន្ននឹងលែងមានអនុភាពក្នុងរយៈពេល ៤ (បួន) ខែ។ ប្រសិនបើជនត្រូវចោទមិនបានចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការក្នុងរយៈពេល ៤ (បួន) ខែនោះទេ មានន័យថាជនត្រូវចោទត្រូវបានដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំដោយឯកឯង។ ម្យ៉ាងវិញទៀតតាមយៈដីកាដំណោះស្រាយដោយឡែករបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិអាចរក្សាជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការរហូតដល់ពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខតុលាការ។ ការចេញដីកាដំណោះស្រាយ គឺជាសមត្ថកិច្ចរបស់

[32] មាត្រា ២៤៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ចៅក្រមស៊ើបសួរផ្ដាច់មុខ ក្រោយពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ ទទួលបានសេចក្ដីសម្រេចជាស្ថាពរពីអយ្យការ នោះចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវធ្វើចំណាត់ការលើសំណុំរឿងដោយធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានតាមរយៈ ដោយដីកានេះអាចជាដីកាបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ឬដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់[33]។

២.២.១. ដីកាបញ្ជូនរឿងទៅពិនិត្យមូល

នៅពេលចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា ជនត្រូវចោទមាពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ស៊ីចង្វាក់នឹងអង្គហេតុ ក៏ដូចជាភស្តុតាងដាក់បន្ទុកគ្រប់គ្រាន់លើជនត្រូវចោទដែលអំពើរបស់ជនត្រូវចោទបង្កបានចាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជូនសំណុំរឿង និងជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះ[34]។ ករណីចៅក្រមស៊ើបសួរអាចរក្សាជនត្រូវចោទឱ្យនៅជាប់ឃុំបណ្ដោះអាសន្ន រហូតដល់ពេលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ។ នៅក្នុងដីកាបញ្ជូនទៅពិនិត្យរឿងមូលត្រូវរៀបរាប់អំពីអំពើដែលត្រូវចោទប្រកាន់បទល្មើសតាមច្បាប់ ។

២.២.២. ដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់

ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថា អង្គហេតុដែលមាននៅក្នុងរឿងមិនមែនជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិម ឬ បទលហុទេ ឬ ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅតែគេមិនស្គាល់ ឬ ប្រសិនបើមិនមានបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ ដែលបញ្ជាក់ថាជនជាប់ចោទមានពិរុទ្ធភាពនោះចៅក្រមស៊ើបសួរនឹងសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ក្នុងករណីបណ្ដឹងអាជ្ញាផុតអាយុកាល និងមរណភាពនៃចារី។

សេចក្ដីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់មិនគលត់ការចោទប្រកាន់មិនរលត់បណ្ដឹងអាជ្ញាទេ ព្រោះប្រសិនបើការលើកលែងចោទប្រកាន់មានហេតុផលមកពីអវត្តមាននៃបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ប្រឆាំងនឹងជនត្រូវចោទ ឬ មកពីការមិនស្គាល់ចារី ដូច្នោះនៅពេលមានបន្ទុកថ្មីកើតឡើង គឺអនុញ្ញាតឱ្យបើកការស៊ើបសួរទៅលើអង្គហេតុនោជាថ្មីម្ដងទៀត ។ ហេតុដូច្នេះ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនសុខចិត្តនិងសេក្ដីសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់នេះអាចធ្វើការប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះដីកានេះ។

[33] មាត្រា ២៣៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[34] មាត្រា ២៥០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ជំពូកទី៣
ការកំណត់សិទ្ធិរបស់ភាគី

ជំពូកទី៣
ការកំណត់សិទ្ធិរបស់ភាគី

ផ្នែកទី១ ៖ គោលការណ៍នៃសិទ្ធិក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ

រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ បានបញ្ញត្តិអំពីការទទួលស្គាល់ និងការគោរពសិទ្ធិមនុស្សដូចមានចែងនៅក្នុងលិខិតតូបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធនានា។ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ចែងថា "នៅក្នុងការកំណត់អំពីបទចោទព្រហ្មទណ្ឌណាមួយប្រឆាំងនឹងខ្លួន ឬសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចក្នុងបណ្តឹងតាមផ្លូវច្បាប់ បុគ្គលគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបាននូវសវនាការជាសាធារណៈនិងយុត្តិធម៌ ដែលសម្រេចដោយសាលាជម្រះក្តីមានសមត្ថកិច្ច ឯករាជ្យ និងឥតលម្អៀង ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់[35]។" យ៉ាងណាមិញនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សក៏មានចែងផងដែរថា "ជនណាដែលជាប់ចោទពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវសន្មតជាជនគ្មានទោស រហូតដល់ពិរុទ្ធភាពត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងសវនាការជាសាធារណៈ ដែលមានការធានាចាំបាច់ដើម្បីការពារសិទ្ធិជនជាប់ចោទពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ[36]។"

ដើម្បីឱ្យតុល្យភាពនៃការបង្ក្រាប និងការធានានូវសិទ្ធិរបស់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ ក្រមចំនួនពីរបានប្រសូត្រឡើងសម្រាប់បម្រើឱ្យវិស័យព្រហ្មទណ្ឌក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលកំពុងបន្តអនុវត្តមកទល់នឹងបច្ចុប្បន្ននេះគឺ "ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា" ដែលត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋសភា កាលពីថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ និង "ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រ" ក៏ត្រូវបានអនុម័តនៅឆ្នាំ២០១០ផងដែរ។ ក្រមទាំងពីនេះក៏មានចែងកំណត់សម្រាប់ជាបទដ្ឋានច្បាប់ និងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ដែលអនុញ្ញាតឱ្យភាគីទាំងឡាយក៏ដូចជាជនជាប់ចោទអាចប្រើប្រាស់ច្បាប់ដែលទាក់ទិននឹងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌរបស់ខ្លួន។

គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាននៃសិទ្ធិការការពារខ្លួនរបស់ជនត្រូវចោទគឺបានកំណត់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង ហើយនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏បានបញ្ញត្តិដើម្បីអនុវត្តផងដែរនូវគោលការណ៍នេះ។ ក្នុងនោះគោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរនេះគឺជាគោលការណ៍សំខាន់មួយ ដែលមានគោលបំណងសំខាន់ពីរគឺ ដើម្បីការពារកិត្តយសសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ និងការទាមទារនូវការគោរពឱ្យបាននូវគោលការណ៍សន្មតជាមុនថាគ្មានទោស។ ទាក់ទងទៅនឹងសិទ្ធិនេះគឺជាបញ្ហាធំនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ពីព្រោះក្រមនេះត្រូវសម្របសម្រួលអំពីសិទ្ធិដែលដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងរឿងក្តីដើម្បីធានាបាននូវការបង្ហាញការពិត។

[35] មាត្រា ១៤ នៃកតិកាសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយ

[36] មាត្រា ១១ នៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស

កថាខណ្ឌទី១ ៖ ការប្រែប្រួលនៃសិទ្ធិ

ក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ ភាគីក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ មានសិទ្ធិរៀងៗខ្លួនមិនដូចគ្នាទេ គឺមានការប្រែប្រួលទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ និងគុណភាពរបស់ភាគី ថាតើគាត់ជាភាគីខាងជនល្មើស ភាគីខាងជនរងគ្រោះ ឬជាភាគីខាងអយ្យការ ហើយនៅក្នុងដំណាក់កាលមួយណា។ ទីមួយ ការប្រែប្រួលទៅតាមដំណាក់កាល មានន័យថាសិទ្ធិរបស់ភាគីអាចប្រែប្រួលនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេត គឺមានសិទ្ធិផ្សេង ដំណាក់កាលស៊ើបសួរសិទ្ធិផ្សេង និងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះគឺមានសិទ្ធិផ្សេង សិទ្ធិនេះគឺមិនដូចគ្នាទេវាមានការប្រែប្រួលទៅដំណាក់កាលនីតិវិធី។ ទីពីរ ការប្រែប្រួលទៅតាមគុណភាពរបស់ភាគី គឺមានន័យថា ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានកំណត់យ៉ាងជាក់លាក់អំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីនីមួយៗ ពោលគឺភាគីខាងជនល្មើសមានសិទ្ធិផ្សេង ភាគីខាងជនរងគ្រោះមានសិទ្ធិផ្សេង និងភាគីខាងអយ្យការមានសិទ្ធិផ្សេង ។

កថាខណ្ឌទី២ ៖ សិទ្ធិជារួមរបស់ភាគី

មុននឹងឈានចូលធ្វើការបកស្រាយលំអិតអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីនីមួយៗនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ដើម្បីជាការយល់ដឹងជាបឋមយើងសូមលើកអំពីសិទ្ធិជារួមមកបង្ហាញជាមុនសិន។ ទីមួយទាក់ទងនឹងភាគីខាងជនល្មើស សិទ្ធិជារួមសំខាន់ជាងគេរបស់គាត់គឺ សិទ្ធិក្នុងការការពារខ្លួន ហើយជាស្នូល និងជាខ្លឹមនៃសិទ្ធិនេះគឺការទទួលបានជំនួយមេធាវីដើម្បីការពារខ្លួន។ ទន្ទឹមនឹងនេះក៏យើងឃើញ មានសិទ្ធិដទៃផ្សេងទៀតគឺ សិទ្ធិទទួលបាននូវការសន្មតទុកជាមុនថាគ្មានទោស ដ៏រាបណាគ្មានសាលក្រម ឬសាលដីកាសម្រេចផ្តន្ទាទោសជាស្ថាពរ។ មានន័យថាជាសិទ្ធិមួយដែលក្នុងនោះអង្គពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសនៅក្នុងតុលាការត្រូវគិតថាគាត់គឺជាបុគ្គលដែលគ្មានទោសសិននេះក៏ជាសិទ្ធិមួយដ៏សំខាន់ផងដែរ។ ចំពោះសិទ្ធិរបស់ភាគីជនរងគ្រោះវិញ យើងអាចយល់បានថា ជាសិទ្ធិក្នុងការចូលរួមទាមទារ ទីមួយ ឱ្យមានការផ្តន្ទាទោស ទីពីរ គឺសិទ្ធិដើម្បីទាមទារសំណង ត្រង់នេះគឺគាត់មានប្រយោជន៍នៅពេលដែលគាត់ដាក់ពាក្យប្តឹង (អាចប្តឹងទៅនគរបាល ឬទៅអយ្យការ) ដើម្បីជម្រុញឱ្យអយ្យការធ្វើការចោទប្រកាន់ តាមរយៈនេះមិនត្រឹមតែអាចជម្រុញឱ្យមានការផ្តន្ទាទោសទេ គាត់ក៏អាចទាមទារសំណងចេញពីបទល្មើសនោះផងដែរ។ យ៉ាងណាមិញចំពោះភាគីខាងអយ្យការ ជាបេសកកម្មរបស់អយ្យការគឺ ជាទូទៅសិទ្ធិ និងអំណាចទាំងអស់ប្រគល់ឱ្យអយ្យការដើម អយ្យការអាចចាត់ការក្នុងនាមគាត់ គឺជាតំណាងឱ្យសង្គម ប្រយោជន៍សាធារណៈ ធ្វើការទាមទារឱ្យមានការអនុវត្តច្បាប់ ដើម្បីផ្តន្ទាទោសជនល្មើស ដូចនេះសិទ្ធិមួយចំនួនគឺជាប់ទាក់ទងទៅនឹងគោលមួយនេះ។

ផ្នែកទី២ ៖ អំពីសិទ្ធិក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដំណាក់កាលស៊ើបសួរ គឺត្រូវបានបើកដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់អយ្យការ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ បើយើងគិតអំពីចំណាត់ការជម្រើសនៃការចោទប្រកាន់នេះ គឺអយ្យការចោទប្រកាន់តាមរយៈបើកការស៊ើបសួរ ដូចនេះនៅពេលចាប់ពីមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនេះ សំណុំរឿងត្រូវផុតពីអយ្យការ។ អយ្យការមិនមែនជាអ្នកដឹកនាំសម្របសម្រួលការងារស៊ើបសួរទៀតទេ ពេលនេះអយ្យការក្លាយខ្លួនទៅជាភាគីនៅក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ដែលយើងហៅថាភាគីក្តីដើមនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ ក្រៅពីភាគីអយ្យការ យើងសង្កេតឃើញថា មានភាគីសំខាន់ពីរទៀត គឺទីមួយភាគីជនរងគ្រោះ កាលណាមានការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ពីជនដែលជាជនរងគ្រោះផ្ទាល់ ឬតំណាង យើងហៅភាគីនេះថា ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ទីពីរ គឺភាគីជនល្មើសដែលនៅក្នុងពេលនេះជនសង្ស័យនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតកាលណាមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរជនដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងដីកានេះ គេលែងហៅថាជនសង្ស័យទៀតហើយ គឺត្រូវបានហៅថាជនត្រូវចោទតែម្តង គឺភាគីជនត្រូវចោទ។

ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិរបស់ភាគីនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ យើងឃើញថាក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលកំណត់យ៉ាងជាក់លាក់ចំពោះភាគីនីមួយៗ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងប្រសិទ្ធិភាពនៃការបង្ក្រាប។ ខាងក្រោមនេះយើងនឹងធ្វើការបកស្រាយអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងបី គឺសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសិទ្ធិរបស់ភាគីជនត្រូវចោទ និងសិទ្ធិរបស់ភាគីអយ្យការទៅតាមការកំណត់របស់ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

កថាខណ្ឌទី១ ៖ សិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ទាក់ទងជាមួយសិទ្ធិភាគីជនរងគ្រោះ គឺក្នុងនាមជនរងគ្រោះផ្ទាល់ដោយសារអំពើល្មើស គាត់មានសិទ្ធិទទួលនូវសំណង និងជំងឺចិត្ត ដែលជាព្យសនកម្មកើតចេញពីបទល្មើស។ ដើម្បីគោលបំណងនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺធ្វើយ៉ាងណាឱ្យជនរងគ្រោះទទួលបានសំណងជំងឺចិត្ត ដូចនេះដើម្បីជម្រុញដល់គោលបំណងនេះបានសម្រេច គាត់មានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាពិសេសដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ។ ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យអាជ្ញាធរស៊ើបសួរ ក៏ដូចជាអាជ្ញាធរជំនុំជម្រះធ្វើការចោទប្រកាន់ និងផ្តន្ទាទោសជនល្មើសទៅតាមច្បាប់ដើម្បីពេលនោះគាត់ទទួលបាននូវសំណងជំងឺចិត្តរបស់គាត់។ ដូចនេះក្នុងក្របខណ្ឌដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវបំណងរដ្ឋប្បវេណីនេះ ជនរងគ្រោះមានសិទ្ធិសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

២.១.១. សិទ្ធិស្នើសុំចៅក្រមស៊ើបសួរឱ្យបំពេញកិច្ច

មានន័យថាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរ បំពេញកិច្ចណាមួយដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់ខ្លួនដូចជា ស្នើសុំឱ្យស្តាប់ចម្លើយរបស់ខ្លួន ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី សួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

ធ្វើការសួរតទល់ឬធ្វើការចុះពិនិត្យទៅដល់កន្លែងកើតហេតុ ក្រៅពីនោះទៀតគឺដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ និងសិទ្ធិរបស់គាត់។ បើគាត់យល់ឃើញថាប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍របស់គាត់ គាត់មានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកោសល្យវិច័យ ហើយនៅពេលដែលលទ្ធផលនៃកោសល្យវិច័យគាត់មានការសង្ស័យគាត់មានសិទ្ធិឱ្យធ្វើកោសល្យវិច័យបន្ថែម ឬក៏ធ្វើប្រតិកោសល្យវិច័យ។ ហើយសិទ្ធិទាំងពីរនេះគឺក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធ គាត់មានសិទ្ធិប្ដឹងតវ៉ាទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ដើម្បីឱ្យសម្រេចអំពីករណីនេះ។ នៅគ្រប់ពេលវេលានៃការស៊ើបសួរ ជនត្រូវចោទអាចសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការសួរធ្វើការសួរចម្លើយខ្លួន ស្ដាប់ចម្លើយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬ សាក្សី សួរតទល់គ្នា ឬ ចុះទៅដល់ទីកន្លែង។ ពាក្យសុំត្រូវជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងត្រូវមានសំអាងហេតុ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យសុំនេះទេ ចៅក្រមរូបនេះត្រូវចេញដីកាបដិសេធនៅក្នុងថិរវេលា ១ (មួយ) ខែ បន្ទាប់ពីពេលទទួលពាក្យសុំ។ ដីកានេះត្រូវតែមានសំអាងហេតុ និងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងដល់ជនត្រូវចោទ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងថិរវេលា ១ (មួយ) ខែទេ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចប្ដឹងដោយផ្ទាល់ តាមរយៈពាក្យសុំដល់សភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ[37]។

ដូចនេះយើងឃើញថា សិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីសំខាន់ៗត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ បានន័យថាធ្វើយ៉ាងណាជម្រុញដំណើរការនៃការស៊ើសួរឱ្យបានឆាប់រហ័ស ប្រមូលភស្តុតាងឱ្យបានត្រឹមត្រូវច្បាប់ដើម្បីឈានទៅដល់ដំណាក់ជំនុំជម្រះផ្ដន្ទាទោសតាមច្បាប់កំណត់ ហើយពេលនោះគាត់ទទួលនូវការសម្រេចអំពីសំណងរដ្ឋប្បវេណីនេះជាគោលដៅចុងក្រោយរបស់ជនរងគ្រោះ។

២.១.២. សិទ្ធិប្ដឹងសុំបិទសំណុំរឿង

ដើម្បីជម្រុញឱ្យមានភាពឆាប់រហ័សនៃនីតិវិធីក្នុងការស៊ើបសួរនេះ ច្បាប់ក៏បានកំណត់ឱ្យភាគីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីមានសិទ្ធិប្ដឹងសុំបិទសំណុំរឿង បានន័យថាបើសិនជារយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លងផុតទៅគិតពីថ្ងៃដែលគាត់តាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ឧទាហរណ៍ គាត់តាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមរយៈផ្លូវអន្តរាគមន៍ គេចាប់រាប់ពេលដែលគាត់តាំងខ្លួនជាដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយឆ្នាំគត់មានសិទ្ធិប្ដឹងឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការបិទការស៊ើបសួរ។ ដើម្បីសម្រេចឱ្យបានឆាប់រហ័ស ថាតើជនត្រូវចោទមានតម្រុយពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់អាចឱ្យតុលាការធ្វើការផ្ដន្ទាទោស ដើម្បីកាត់ពេល និងតុលាការអាចធ្វើការអាចផ្ដន្ទាទោសបានឆាប់រហ័ស ហើយពេលនោះភាគីដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏មានសិទ្ធិទទួលនូវសំណងរដ្ឋប្បវេណីដែរ។ ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនសម្រេចទៅតាមការស្នើសុំរបស់ជនរងគ្រោះគាត់មានសិទ្ធិប្ដឹងទៅសភាស៊ើបសួរទៀត ដូចនេះគោលដៅរបស់គាត់គឺជម្រុញនីតិវិធីស៊ើបសួរឱ្យបានឆាប់រហ័ស។

[37] មាត្រា ១៣៤ នាំក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

២.១.៣. សិទ្ធិពិនិត្យអំពីនិយ័តភាពនៃកិច្ច និងប្តឹងសុំមោឃៈភាពនៃការស៊ើបសួរ

ក្នុងក្របខណ្ឌធានានូវសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះ ជនរងគ្រោះផ្ទាល់នៃអំពើល្មើសក៏ដូចជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រឹមតែមានគោលដៅជម្រុញនីតិវិធីស៊ើបសួរឱ្យបានឆាប់រហ័សប៉ុណ្ណោះទេ នៅដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគាត់មានសិទ្ធិពិនិត្យអំពីនិយ័តភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរផងដែរ។ កាលណាភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា កិច្ចស៊ើបសួរដែលធ្វើឡើងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរនេះធ្វើឡើងដោយមានភាពមិនប្រក្រតី ហើយប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់គាត់[38]។ ជនរងគ្រោះគាត់មានសិទ្ធិប្តឹងសុំមោឃៈភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរនេះ ទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ដែលបានកំណត់នៅមាត្រា ២៥៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ហើយជាពិសេសមាត្រា ២៦៨ ដែលនិយាយអំពីសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋបវេណី ក្នុងការប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរក្នុងករណីចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធនៃការស្នើសុំរបស់គាត់ ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគាត់មានសិទ្ធិប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរ[39]។ ប្រសិនបើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា លិខិតណាមួយនៃនីតិវិធីមានមោឃភាព សាមីជនធ្វើពាក្យសុំដោយមានសំអាងហេតុ ជូនទៅសភាស៊ើបសួរ និងជូនដំណឹងដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ពាក្យសុំអាចធ្វើដោយមេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទ ឬ របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី។ ពាក្យសុំនេះត្រូវចុះបញ្ជីនៅការិយាក្រឡាបញ្ជីនៃសភាស៊ើបសួរ។ ភ្លាមនោះ ក្រឡាបញ្ជីសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបញ្ជូនសំណុំរឿងនៃនីតិវិធីឱ្យខ្លួនភ្លាម។ ដីការដែលអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានមិនអាចធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងសុំមោឃភាពបានឡើយ[40]។

២.១.៤. សិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅសភាស៊ើបសួរ

ជាចំណុចសំខាន់មួយចុងក្រោយ នៃសិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាក់ទងទៅនឹងចំណាត់ការចុងក្រោយរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ នៅពេលដែលបិទការស៊ើបសួរតាមរយៈដីកាដំណោះស្រាយ ដីកាដំណោះស្រាយមានរូបភាពជាដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ ឬដីកាបញ្ជូនទៅជម្រះផ្ទាល់។ កាលណាចៅក្រមស៊ើបសួរបិទការស៊ើបសួរ តាមរយៈដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ ដូចនេះបើជនដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាភាគីជនរងគ្រោះយល់ឃើញថា ផលប្រយោជន៍របស់គាត់ត្រូវបានប៉ះពាល់ ពីព្រោះថាប្រសិនជាមានការលើកលែងចោទប្រកាន់នោះមានន័យថាគ្មានបទល្មើសទេ នាំឱ្យគាត់ក៏មិនអាចទទួលសំណងរដ្ឋប្បវេណីដែរ។ ដូច្នេះហើយទើបច្បាប់បានកំណត់ឱ្យភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឱ្យគាត់មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍បន្តទៀត[41]។

---

[38] មាត្រា ២៥៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[39] មាត្រា ២៦៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[40] មាត្រា ២៥៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[41] មាត្រា ១៣៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

កថាខណ្ឌទី២ ៖ សិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ

ចំពោះភាគីជនត្រូវចោទនេះមានបញ្ញត្តិជាច្រើននៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលដៅមួយ គឺធានានូវគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាននៃសិទ្ធិការការពារខ្លួនរបស់ជនត្រូវចោទដែលបានកំណត់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាយើង។ ហើយនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏បានបញ្ញត្តិដើម្បីអនុវត្តនូវគោលការណ៍នេះ ព្រមទាំងគិតគូផងដែរអំពីតុល្យភាពនៃការបង្ក្រាប និងការធានានូវសិទ្ធិរបស់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ។ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបានរៀបចំឡើងដើម្បីធានាប្រសិទ្ធិភាពស្វែងរកការពិត និងបង្ក្រាបបទល្មើស ប៉ុន្តែគិតគូផងដែរអំពីភាគីដែលពាក់ព័ន្ធជាពិសេសជនត្រូវចោទតែងម្តង ដែលគាត់អាចនឹងទទួលវិធានការបង្ខំដោយចៅក្រមស៊ើបសួរនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ ដូចនេះសិទ្ធិចម្បងៗរបស់ជនត្រូវចោទគឺ ទីមួយសិទ្ធិទទួលជំនួយមេធាវី មួយទៀតទាក់ទងជាមួយការទទួលបាននូវគោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ ពិសេសនោះគឺការគោរពឱ្យបានផងដែរនូវគោលការណ៍សន្មតទុកជាមុនថាគ្មានទោស។ ក្រៅពីនេះគឺសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែលនឹងជនរងគ្រោះដែរ គឺទាក់ទងជាមួយនឹងសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចនៃការស៊ើបសួរ សិទ្ធិទាក់ទងនឹងថេរវេលានៃការឃុំខ្លួន សិទ្ធិសុំបិទសំណុំរឿង សិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងនីតិវិធី និងមួយទៀតគឺសិទ្ធិការពារខ្លួនដូចជា សិទ្ធិប្តឹងទៅផ្លូវនៃបណ្តឹងតវ៉ា សិទ្ធិប្តឹងសុំមោឃៈភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ហើយក៏មានសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានផងដែរ[42]។

២.២.១. សិទ្ធិទទួលជំនួយមេធាវី

សិទ្ធិទទួលជំនួយមេធាវីគឺ នៅពេលដែលមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរហើយចៅក្រមស៊ើបសួរកោះឱ្យគាត់បង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងនៅមុខចៅក្រមស៊ើបសួរពេលនោះជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិមិនឆ្លើយ មានន័យថាគាត់មានសិទ្ធិអមដោយមេធាវី។ ក្នុងករណីដែលគាត់ពុំមានអមគាត់អាចស្នើសុំឱ្យមានមេធាវីហើយក្នុងករណីគាត់គ្មានលទ្ធភាពជួលមេធាវី មេធាវីឥតគិតថ្លៃនឹងត្រូវបានចាត់តាំងតាមច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈមេធាវី។ ទាក់ទងជាមួយនឹងការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូងហើយក្នុងករណីដែលគាត់ត្រូវជាប់ឃុំ ជនត្រូវចោទអាចទាក់ទងដោយសេរីជាមួយមេធាវីរបស់ខ្លួន[43]។

មេធាវីរបស់ជនត្រូវចោទដែលជាប់ឃុំ អាចប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយសេរីជាមួយកូនក្តីរបស់ខ្លួននៅក្នុងពន្ធនាគារ ឬ នៅក្នុងមណ្ឌលឃុំខ្លួន។ ការសន្ទនារវាងមេធាវី និងជនត្រូវចោទមិនអាចត្រូវគេស្តាប់ ឬថតបានទេ។ មេធាវីអាចអានលិខិតនៃសំណុំរឿងឱ្យកូនក្តីខ្លួនស្តាប់ ផ្ទុយទៅវិញមេធាវីមិនអាចឱ្យលិខិតថតចម្លងពីលិខិតថតចម្លងនៃសំណុំរឿង ដល់កូនក្តីរបស់ខ្លួនបានឡើយ[44]។

---

[42] មាត្រា ២៦៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[43] មាត្រា ១៣៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[44] មាត្រា ១៤៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

២.២.២. គោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ និងការសន្មតទុកជាមុនថាគ្មានទោស

ទាក់ទងជាមួយនឹងជនត្រូវចោទច្បាប់បានកំណត់ឱ្យគាត់ទទួលបាននូវគោលការណ៍មួយដ៏សំខាន់ ហៅថាគោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរ ដើម្បីការពារនូវកិត្តយសសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់ជនត្រូវចោទជាបឋម ហើយក៏គោរពឱ្យបានផងដែរនូវគោលការណ៍ការសម្មត់ទុកជាមុនថាគ្មានទោសលហ្គិកណាមិនទាន់មានសេចក្តីសម្រេចផ្តន្ទារទោសជាស្ថាពរ។ ក្នុងគោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរនេះ ផលប្រយោជន៍ដែលជនត្រូវចោទទទួលបានគឺ អ្វីដែលគាត់ទាក់ទងជាមួយមេធាវីរបស់គាត់ទោះជាគាត់បាននិយាយសារភាពប្រាប់ត្រង់ចំពោះមេធាវីរបស់គាត់ថា គាត់បានប្រព្រឹត្តិអំពើជាបទល្មើសណាមួយនោះពិតមែនហើយទោះបីជាសមត្ថកិច្ចបានលួចថតស្តាប់ក៏ដោយ អ្វីដែលសមត្ថកិច្ចលួចថតស្តាប់បាននេះមិនអាចជាមូលដ្ឋានយកជាភស្តុតាងនៅក្នុងការជំនុំជម្រះនៅក្នុងតុលាការដើម្បីសម្រេចពីពិរុទ្ធភាពរបស់គាត់ទេ ចំណុចនេះមានចែងនៅមាត្រា ៣២១ ។

ទាក់ទងជាមួយនឹងគោលការណ៍សម្ងាត់នៃការស៊ើបសួរនេះ មានគោលបំណងសំខាន់ពីរគឺ ដើម្បីការពារកិត្តយសសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ និងការទាមទារនូវការគោរពឱ្យបាននូវគោលការណ៍សន្មតជាមុនថាគ្មានទោស ពីព្រោះថាបើសិនជាយើងធ្វើឱ្យលេចឮជាសាធារណៈអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលជនត្រូវចោទវាអាចប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយសសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងអំពីសហរណកម្មរបស់គាត់ទៅក្នុងសង្គមវិញ នៅក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទត្រូវបានលើកលែងដោយតុលាការដោយរកទៅឃើញថាគ្មានទោស ដូច្នេះវាធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ទំនាក់ទំនងសង្គមរបស់គាត់[45]។

មួយទៀតវាប៉ះពាល់ដល់ប្រសិទ្ធិភាពនៃការស្វែងរកភស្តុតាងផងដែរ ប្រសិនបើមានអ្នកចូលរួមក្នុងការប្រព្រឹត្តិបទល្មើសជាមួយជនត្រូវចោទឃើញជនត្រូវចោទត្រូវបានគេចាប់ខ្លួនបង្ហាញជាសាធារណៈនោះច្បាស់ជាមានការបំផ្លាញភស្តុតាង និងរត់គេចខ្លួនបានហេតុនេះគឺវាប៉ះពាល់ខ្លាំងណាស់ដល់ប្រសិទ្ធិភាពនៃការបង្ក្រាប។

ចំណុចមួយទៀតទាក់ទងជាមួយនឹងករណីជនត្រូវចោទជាអនីតិជន ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌក៏បានកំណត់ថាត្រូវតែមានមេធាវីអមជានិច្ច។ មានន័យថាទោះជានៅក្នុងករណីណាក៏ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចសួរអនីតិជនដោយគ្មានវត្តមានមេធាវីអមបានទេ។ ចំណែកជនត្រូវចោទដែលជានីតិជនវិញ គាត់អាចឆ្លើយបានដោយមិនមានវត្តមានមេធាវីទៅតាមការស្ម័គចិត្តរបស់គាត់ ឬក៏គាត់ចាំបាច់ត្រូវមានមេធាវី ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសួរដោយមានវត្តមានរបស់មេធាវីនេះជាគោលការណ៍[46]។

[45] មាត្រា ១៤៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[46] មាត្រា ៣២១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

២.២.៣. សិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមបំពេញកិច្ច

ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចនេះយើងឃើញថាភាគីជនត្រូវចោទគឺមានសិទ្ធិប្រហាក់ប្រហែលនឹងជនរងគ្រោះដែរ កាលណាគាត់យល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ដើម្បីបញ្ជាក់ពីភាពឥតទោសឥតកំហុសរបស់គាត់។ ឧទាហរណ៍ ដូចជាស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរចម្លើយគាត់ សួរចម្លើយសាក្សី ស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសួរតទល់ជាមួយគាត់ ស្នើឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរចុះពិនិត្យដល់កន្លែងកើតហេតុជាដើម។ ក្រៅពីនេះបន្ថែមដើម្បីស្វែងរកការពិត ជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកោសល្យវិច័យ កាលណាការងារទាក់ទងជាមួយនឹងជំនាញគឺតម្រូវឱ្យមានអ្នកជំនាញ។ បើសិនជាបានធ្វើកោសល្យវិច័យរួចហើយលទ្ធផលនៃកោសល្យវិច័យនោះ គាត់យល់ឃើញថាមិនមានប្រយោជន៍ធ្វើឡើងដោយមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់គាត់មានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យធ្វើកោសលវិច័យបន្ថែមដោយសិទ្ធិនេះបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រ ១៦២ និង១៧០ កំណត់ដូចទៅនឹងសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះដែរ។

នៅគ្រប់ពេលវេលានៃការស៊ើបសួរ ជនត្រូវចោទអាចសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើការសួរធ្វើការសួរចម្លើយខ្លួន ស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬ សាក្សី សួរតទល់គ្នា ឬ ចុះទៅដល់ទីកន្លែង។ ពាក្យសុំត្រូវជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងត្រូវមានសំអាងហេតុ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនព្រមធ្វើតាមពាក្យសុំនេះទេ ចៅក្រមរូបនេះត្រូវចេញដីកាបដិសេធនៅក្នុងចិរវេលា ១ (មួយ) ខែ បន្ទាប់ពីពេលទទួលពាក្យសុំ។ ដីកានេះត្រូវតែមានសំអាងហេតុ និងត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ដល់ព្រះរាជអាជ្ញា និងដល់ជនត្រូវចោទ។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងចិរវេលា ១ (មួយ) ខែទេ ជនត្រវចោទអាចប្តឹងដោយផ្ទាល់ តាមរយៈពាក្យសុំដល់សភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ[47]។

២.២.៤. សិទ្ធិទាក់ទងនឹងថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ទាក់ទងនឹងថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននេះយើងឃើញថាច្បាប់បានកំណត់យ៉ាងច្បាស់លាស់និងតឹងតែងបំផុត គឺមានន័យថាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នគឺអាចធ្វើឡើងតែក្នុងករណីពិសេស ករណីអញ្ញត្តិកម្មជាគោលការណ៍ប៉ុណ្ណោះ។ ជាគោលការណ៍ជនត្រូវចោទគឺត្រូវតែមានសេរីភាព បទល្មើសដែលអាចឃុំខ្លួនបានលុះត្រាតែបទល្មើសនោះជាបទបជ្ជិមដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពន្ធនាគារលើសពី១ឆ្នាំ ដូចនេះមានន័យថារាល់បទល្មើសជាបទលហុ ឬក៏បទបជ្ជិមដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសក្រោម១ឆ្នាំមិនអាចជាកម្មវត្ថុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នបានទេ។

ចំណុចមួយទៀតទាក់ទងនឹងសិទ្ធិជនត្រូវចោទដែលត្រូវជាប់ឃុំត្រង់នេះមានន័យថា បើជនត្រូវចោទត្រូវជាប់ឃុំគាត់មានសិទ្ធិជួបទំនាក់ទំនងជាមួយមេធាវីដោយអាចជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយសេរី ហើយបន្ទាប់មក

[47] មាត្រា ១៣៣ នាំក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

គាត់មានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឱ្យគាត់នៅក្រៅឃុំផងដែរ[48]។ ក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរមិនសម្រេចនោះគាត់មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ នៅក្នុងករណីនេះភ្ជាប់នឹងសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទដែលជាប់នេះដែរ ដើម្បីធានាភាពឆាប់រហ័សនៃនីតិវិធីក៏ដូចដើម្បីចៀសវៀងនូវការប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិសេរីភាពរបស់គាត់គឺច្បាប់តម្រូវឱ្យសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ត្រូវតែសម្រេចក្នុងរយៈពេល ១៥ ថ្ងៃ កាលណាមានបណ្តឹងតវ៉ាប្រឆាំងនូវការឃុំខ្លួននេះ។ ដូចនេះយើងឃើញថា ច្បាប់បានកំណត់ជាយន្តការណ៍យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីថេរវេលានៃការឃុំខ្លួននេះដើម្បីគោរពនូវសិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ[49]។

ដូចគ្នាជាមួយនឹងករណីជនរងគ្រោះដែរគឺ គោរប់រយៈពេលមួយឆ្នាំគិតពីពេលដែលជនត្រូវចោទគាត់មានការចោទប្រកាន់ពីអយ្យការដូចនេះគឺចាប់ពីពេលមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់អយ្យការគេយកកាលបរិច្ឆេទដែលមាននៅក្នុងដីកានេះរាប់គ្រប់មួយឆ្នាំ ពេលនោះជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិប្តឹងឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបិទសំណុំរឿងបាន ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវតែសម្រេចក្នុងរយៈពេលខែ បើមិនសម្រេចទេជនត្រូវចោទគាត់មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍។ ផលប្រយោជន៍ដែលជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិតវ៉ាទៅសភាស៊ើបសួរនោះគឺដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់គាត់ មានន័យថាកុំឱ្យការស៊ើបសួរអូសបន្លាយពេលវេលាពីព្រោះថាការស៊ើបសួរអូសបន្លាយពេលវេលាធ្វើឱ្យប៉ះពាល់នូវសិទ្ធិរបស់គាត់ដែលជាភាគីជនត្រូវចោទខ្លាំងណាស់។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើមានការចោទប្រកាន់ហើយការស៊ើបសួរបានអូសបន្លាយពេលវេលា ធ្វើឱ្យអ្នកជិតខាងដឹងថាកំពុងតែជាប់នីតិវិធីស៊ើបសួរនោះប្រហែលជាទំនាក់ទំនងសង្គម ក៏ដូចជាទំនាក់ទំនងមុខរបរក៏ត្រូវថយចុះផងដែរ។ ហើយកាន់តែប៉ះពាល់ខ្លាំងណាស់ប្រសិនបើជាមន្ត្រីរាជការវិញចំពោះសិទ្ធិ ដូចនេះដើម្បីធានាភាពឆាប់រហ័ស ការពារនូវសិទ្ធិ គឺគាត់មានសិទ្ធិប្តឹងសុំបិទការស៊ើបសួរ។

២.២.៥. សិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងនីតិវិធី

ភាគីជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងនីតិវិធីដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឱ្យនីតិវិធីស៊ើបសួរប្រព្រឹត្តិទៅឱ្យបានឆាប់រហ័ស គឺមានន័យថានៅពេលដែលគាត់បង្ហាញខ្លួនដំបូងចាប់ពីពេលនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ហើយចៅក្រមស៊ើបសួរប្រងើយកន្តើយពុំមានធ្វើការស៊ើបសួរចម្លើយ ឬពុំមានការស៊ើបសួរបន្តទៀតគឺរយៈពេល៤ខែចាប់ពេលដែលគាត់បង្ហាញលើកដំបូងនៅចំពោះមុខចៅក្រមស៊ើបសួរ ភាគីជនត្រូវចោទគាត់មានសិទ្ធិស្នើឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរជម្រុញការស៊ើបសួរ។ មានន័យថាជនត្រូវចោទអាចស្នើឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរចម្លើយគាត់ស៊ើបសួរចម្លើយសាក្សី សួរតទល់ជាមួយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាមួយគាត់ដើម្បីស្វែងរកការពិត។ បើចៅក្រម

[48] មាត្រា ១៤៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ
[49] មាត្រា ២០៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

ស៊ើបសួរមិនព្រមកោះហៅតាមការស្នើសុំក្នុងថេរវេលា១(មួយ) ខែ បន្ទាប់ពីការសុំទេ នោះជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍បាន[50]។

២.២.៦. សិទ្ធិក្នុងការការពារផ្ទាល់ខ្លួន

ទាក់ទងនឹងការគោរពនូវសិទ្ធិការពារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនត្រូវចោទគឺ ច្បាប់បានផ្តល់ឱ្យគាត់នូវសិទ្ធិប្តឹងទៅផ្លូវនៃបណ្តឹងតវ៉ាដែលត្រូវបានរៀបចំដើម្បីធានានូវសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់គាត់។ មានន័យថានៅពេលដែលភាគីជនត្រូវចោទពិនិត្យឃើញថាកិច្ចនៃការស៊ើបសួរណាមួយមិនប្រក្រតី ឧទាហរណ៍ដូចជា ការឆែកឆេរកំណត់ហេតុឆែកឆេរ ប្រព្រឹត្តិទៅដោយមិនប្រក្រតី គាត់មានសិទ្ធិប្តឹងសុំមោឃភាពនៃកិច្ចនេះទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ ហើយគាត់ក៏មានសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ផងដែរចំពោះដីកាសម្រេចផ្សេងៗដែលធ្វើឡើងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ដូចនេះគាត់មានសិទ្ធិប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍គឺ ប្តឹងពីនិយ័តភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ហើយប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ទាំងនេះគឺជាសិទ្ធិសំខាន់ៗរបស់ភាគីជនត្រូវចោទនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ។

កថាខណ្ឌទី៣ ៖ សិទ្ធិរបស់អយ្យការក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ

អយ្យការគឺជាគូក្តីក្តាំនៅក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ដូចនេះគាត់មានសិទ្ធិជម្រុញនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរប្រព្រឹត្តិទៅដោយមានភាពឆាប់រហ័ស និង ដោយមានភាពត្រឹមត្រូវប្រកបដោយនិយ័តភាព។ យើងឃើញថាអយ្យការមានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចណាមួយដែលគាត់យល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ ហើយក្នុងករណីចៅក្រមស៊ើបសួរជំទាស់គាត់មានសិទ្ធិប្តឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ទៀតផង។ ក្រៅពីនោះទៀតគាត់មានសិទ្ធិវត្តមានសិទ្ធិចូលរួមគ្រប់កិច្ចនៃនីតិវិធី សិទ្ធិប្តឹងជំទាស់នឹងការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ និងសិទ្ធិធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្តាពរស្តីពីការស្នើសុំចោទប្រកាន់ បញ្ជូនរឿងឱ្យទៅជំនុំជម្រះ និងស្នើសុំឱ្យលើកលែងការចោទប្រកានផងដែរ។

ដើម្បីជម្រុញនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរឱ្យបានឆាប់រហ័សដោយភាពត្រឹមត្រូវប្រកបដោយនិយ័តភាពច្បាប់បានកំណត់ឱ្យ ភាគីអយ្យការមានសិទ្ធិវត្តមានសិទ្ធិចូលរួមគ្រប់កិច្ចនៃនីតិវិធី និងមានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ចទៀតផង។ មានន័យថានៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសួរចម្លើយជនត្រូវចោទបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ភាគីអយ្យការគាត់អាចចូលទៅស្តាប់ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទបាន និងអាចលើកជាសំណួរបានផងដែរ ប៉ុន្តែមិនមែនសួរផ្ទាល់ទេគឺតាមរយៈស្នើទៅចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីសួរសំណួរនោះ។ សិទ្ធិទាំងអស់នេះច្បាប់ក៏

[50] មាត្រា ១៣៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

បានកំណត់ផងដែរថា ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធនូវការស្នើសុំនេះអយ្យការគាត់មានសិទ្ធិប្ដឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ទៀតផងដែរ។

២.៣.១. សិទ្ធិចូលរួមគ្រប់កិច្ចនៃនីតិវិធី

ព្រះរាជអាជ្ញាអាចមានវត្តមាននៅក្នុងគ្រប់កិច្ចស៊ើបសួរ ជាពិសេសក្នុងការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទក្នុងការសួរតទល់ និងក្នុងការស្ដាប់ចម្លើយ[51]។ តំណាងអយ្យការមានសិទ្ធិចូលរួមគ្រប់កិច្ចនៃនីតិវិធី មានន័យថាក្នុងករណីដែលចៅក្រមស៊ើបសួរសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ក្នុងករណីចាំបាច់ភាគីអយ្យការនៅពេលគាត់ចូលទៅស្ដាប់ការសួរចម្លើយគាត់អាចលើកជាសំណួរបាន ប៉ុន្តែមិនសួរផ្ទាល់ទេគឺស្នើទៅចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីសួរសំណួរនោះ។ នៅក្នុងពេលស្ដាប់ចម្លើយ ព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីអាចលើកសំណួរមកសួរបាន។ ក្នុងករណីមិនអនុញ្ញាតករណីនោះត្រូវចុះនិទ្ទេសនៅក្នុងកំណត់ហេតុ[52]។ បើគាត់យល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ការពារសិទ្ធិរបស់ភាគីហើយសិទ្ធិទាំងអស់នេះច្បាប់ក៏កំណត់ថាប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធនូវការស្នើសុំនេះអយ្យការគាត់ក៏មានសិទ្ធិប្ដឹងទៅសភាស៊ើសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ទៀតផងដែរ។

២.៣.២. សិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរបំពេញកិច្ច

នៅគ្រប់ពេលវេលានៃការស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចសុំឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយដែលខ្លួនយល់ថាមានប្រយោជន៍។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនព្រមធ្វើតាមសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាទេនោះចៅក្រមរូបនេះត្រូវចេញដីការបដិសេធនៅក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ។ ដីកានេះត្រូវមានសំអាងហេតុហើយត្រូវតែជូនដំណឹងដល់ព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងចិរវេលាយ៉ាងយូរបំផុត។ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរមិនបានសម្រេចក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃទេ ព្រះរាជអាជ្ញាអាចប្ដឹងដោយផ្ទាល់តាមរយៈពាក្យសុំទៅសភាស៊ើបសួរដែលសម្រេចជំនួសចៅក្រមស៊ើបសួរ[53]។ ដូចនេះមានន័យថាប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរបដិសេធនូវការស្នើសុំនេះអយ្យការគាត់មានសិទ្ធិប្ដឹងទៅសភាស៊ើបសួរនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ទៀតផងដែរ។

២.៣.៣. សិទ្ធិប្ដឹងជំទាស់នឹងការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ចំណុចមួយទៀតដោយសារភាគីអយ្យការគឺជាគូក្ដីក្ដាំ គ្រប់ការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរព្រះរាជអាជ្ញាមានសិទ្ធិប្ដឹងជំទាស់នឹងការសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ។ ហើយកា រប្ដឹងនេះគឺតាមរូបភាពជាការប្ដឹងអំពីនិយ័តភាព ឬក៏ការប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងជាមួយនឹងដីកាសម្រេចរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ នេះគឺជាសិទ្ធិសំខាន់ៗរបស់អយ្យការនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរក្នុងនាមជាគូក្ដីក្ដាំ។

---

[51] មត្រា១៣៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[52] មាត្រា១៥១នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

[53] មាត្រា១៣២ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ

២.៣.៤. សិទ្ធិធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ

សិទ្ធិចេញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរគឺជាដ៏សំខាន់មួយរបស់ភាគីអយ្យការ នៅពេលដែលចៅក្រមស៊ើបសួរយល់ឃើញថាការស៊ើបសួរត្រូវបានបិទ។ ដូចនេះមុននឹងបិទការស៊ើបសួរតាមរយៈដីកាដំណោះស្រាយនេះគឺចៅក្រមអយ្យការ តំណាងអយ្យការគាត់មានសិទ្ធិសំខាន់មួយគឺធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរ អំពីការយល់ឃើញរបស់គាត់នៅក្នុងសំណុំរឿងនោះ។ អយ្យការមានសិទ្ធិចេញដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរនោះថា ស្នើសុំឱ្យចោទប្រកាន់ និងបញ្ជូនរឿងឱ្យទៅជំនុំជម្រះបើយល់ឃើញថាមានពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ ឬ ក៏មានសិទ្ធិស្នើសុំឱ្យលើកលែងការចោទប្រកាន់ក្នុងករណីយល់ឃើញថាពុំមានពិរុទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់។ នេះគឺជាសិទ្ធិដ៏សំខាន់របស់អយ្យការក្នុងនាមជាគូក្តីក្តាំក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌក្នុងការជម្រុញនីតិវិធី ក្នុងនាមជាភាគី ហើយក៏មានសិទ្ធិប្តឹងជំទាស់ទៅនឹងគ្រប់កិច្ចនៃការស៊ើបសួរ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

និង

អនុសាសន៍

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

បន្ទាប់ពីបានសិក្សាស្រាវជ្រាវស្វែងយល់ពីទ្រឹស្ដីគតិយុត្តិ ដោយមានការណែនាំយោបល់ពីលោកគ្រូសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងរៀមច្បងទាក់ទងនឹងប្រធានបទ "**សិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ**" រួចមកពិតជាបានឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងច្បាស់អំពីនីតិវិធីក្នុងការការស៊ើបសួររបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរក្នុងគោលបំណង ដើម្បីស្វែងរកការពិត ប្រមូលភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធ្វើការស្វែងរកជនត្រូវចោទពិតប្រាកដមកទទួលនូវកំហុសដែលជននោះបានប្រព្រឹត្តិមកផ្ទុយនឹងច្បាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ម្យ៉ាងវិញទៀតនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរត្រូវបានអនុវត្ត នឹងដឹកនាំផ្ទាល់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកភស្តុតាងដែលពាក់ព័ន្ធ ដែលបានបញ្ជាក់ពីការពិតនៃអង្គហេតុព្រហ្មទណ្ឌចាប់តាំងពីពេលធ្វើការស្រាវជ្រាវរហូតដល់បញ្ចប់ការស៊ើបសួរ។ ចំពោះបទល្មើសឧក្រិដ ការបើកការស៊ើបសួរត្រូវធ្វើឡើងពុំខាន ចំណែកឯបទល្មើសមជ្ឈិមវិញការស៊ើបសួរធ្វើក៏បាន មិនធ្វើក៏បាន។ ប៉ុន្តែរាល់ការស្រាវជ្រាវរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរត្រូវតែរក្សាការសម្ងាត់។ នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរ ចៅក្រមស៊ើបសួរមានតួនាទីបើកការស៊ើបសួរដើម្បីស្វែងរកភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុកដើម្បីផ្តល់ភាពយុត្តិធម៌ដល់ជនល្មើស និងជនរងគ្រោះ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត កិច្ចការស្រាវជ្រាវនេះមានដូចជាកិច្ចស្រាវជ្រាវចំពោះអង្គហេតុ និងកិច្ចស្រាវជ្រាវទៅនឹងបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ជនត្រូវចោទ។

ចំពោះដំណាក់កាលបើកការស៊ើបសួរ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ដើម្បីស្វែងរកការពិតឱ្យបានច្បាស់លាស់ក្នុងនោះមានដូចជា ការជូនដំណឹងអំពីការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ ការស្តាប់ចម្លើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ការឆែកឆេរ និងការចាប់យកវត្ថុតាង ការធ្វើកោសលវិច័យ ការស្តាប់ទូរស័ព្ទ។ ក្នុងនីតិវិធីស៊ើបសួរ ព្រះរាជអាជ្ញា ជនត្រូវចោទ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចធ្វើការស្នើសុំបំពេញកិច្ចដល់ចៅក្រមស៊ើបសួរណាមួយដែលយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍ដើម្បីបង្ហាញពីការពិត។ ប្រសិនបើនៅការបំពេញកិច្ចរបស់ខ្លួន មានមូលហេតុមួយចំនួនដែលជាហេតុបណ្តាលឱ្យចៅក្រមស៊ើបសួរមិនអាចបំពេញកិច្ចចរបស់ខ្លួនបាន ដូចជាបញ្ហាជម្ងឺ ឬ ធុរៈចាំបាច់ផ្សេងៗ ការធ្វើដំណើរផ្លូវឆ្ងាយចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិពេញលេញសម្រេចចេញដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស។ ដីការចាប់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស គឺជាការសុំរបស់ចៅក្រមស៊ើបសួរដើម្បីឱ្យចៅក្រមផ្សេង ឬមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ឬ អង្គភាពនគរបាលយុត្តិធម៌បំពេញកិច្ចមួយចំនួនតាមរយៈដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបជំនួស។

ចំពោះវិធានការនិរន្តរាយ សំដៅដល់ការចេញដីកាចាប់ខ្លួន ការចោទប្រកាន់ ការឃុំខ្លួន ឬ ការដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។ វិធានការនេះត្រូវបាន ចៅក្រមស៊ើបសួរអនុវត្តដើម្បីជាការងាយស្រួលស្វែងរកភស្តុតាងពិតប្រាកដសម្រាប់ដាក់បន្ទុក និងដោះបន្ទុកនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។ វិធានការនេះចៅក្រមស៊ើបសួរអាចចេញដីកាបង្គាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដីកាបង្គាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន និងដីកាបង្គាប់ឃុំខ្លួន។

បន្ទាប់ពីវិធានការនិរន្តរាយត្រូវបានអនុវត្ត ចៅក្រមស៊ើបសួរមានសិទ្ធិពេញទីក្នុងការកំណត់សិទ្ធិជនត្រូវចោទក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួររកការពិត។ ការកំណត់សិទ្ធិនេះដែរ ចៅក្រមស៊ើបសួរអាចសម្រេចចិត្តឃុំខ្លួនជននោះបណ្តោះអាសន្ន ឬ ដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ឬ ធានាជនត្រូវចោទឱ្យនៅក្រៅឃុំ។ ប៉ុន្តែការអនុវត្តនីតិវិធីនេះ ចៅក្រមស៊ើបសួរត្រូវគោរពនូវសិទ្ធិមនុស្ស និង អាយុរបស់បុគ្គល ហើយត្រូវពិនិត្យមើលប្រភេទនៃបទល្មើសដើម្បីកំណត់សិទ្ធិ។

ដូច្នេះហើយការក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះ ជនត្រូវចោទ ជនរងគ្រោះ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកទទួលខុសត្រូវរដ្ឋប្បវេណី សុទ្ធតែទទួលបាននូវសិទ្ធិរៀងៗខ្លួន មិនថាក្នុងដំណាក់ស៊ើបសួរ ការឃុំខ្លួន ការពេលបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ។ ដូចដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ចាក់លាក់អំពីសិទ្ធិសេរីភាព ក៏ដូចជាសិទ្ធិអំណាចរបស់ភាគីទាំងឡាយ ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗនៃកិច្ចនីតិវិធី។ វាអាចប្រែប្រួលទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ និងគុណភាពរបស់ភាគី ថាតើគាត់ជាភាគីខាងជនល្មើស ភាគីជនរងគ្រោះ ឬជាភាគីខាងអយ្យការ ហើយនៅក្នុងដំណាក់កាលណា។ តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដំណាក់កាលគឺត្រូវបានបើកដោយដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបស់អយ្យការ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរនេះពីភាគីអយ្យការ យើងសង្កេតឃើញថា មានភាគីសំខាន់ពីរទៀតគឺ ភាគីជនរងគ្រោះ ការតាំងខ្លួនជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងភាគីជនល្មើស ដែលនៅក្នុងពេលនេះជនសង្ស័យនៅក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតកាលណាមានដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបជនដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងដីកានេះគេហៅថា ជនសង្ស័យទៀតហើយ គឺជនត្រូវចោទតែម្តង គឺភាគីជនត្រូវចោទ។ សិទ្ធិរបស់ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានដូចជា សិទ្ធិទទួលបានសំណង និងជំងឺចិត្ត សិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងនីតិវិធី សិទ្ធិស្នើសុំចៅក្រមស៊ើបសួរឱ្យបំពេញកិច្ច សិទ្ធិស្នើសុំឱ្យស្តាប់ចម្លើយរបស់ខ្លួន និងសាក្សី សិទ្ធិស្នើឱ្យសួរចម្លើយជនត្រូវចោទការស្នើឱ្យមានការសួរតទាល់គ្នា ឬធ្វើការត្រួតពិនិត្យដល់កន្លែងកើតហេតុ ស្នូឱ្យចៅក្រមផ្ទុំកោសវិច័យ សិទ្ធិសុំប្តឹងបិទសំណុំរឿង និងពិនិត្យនិយ័តភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ។ ចំនែកឯជនត្រូវចោទវិញ គឺគាត់មានសិទ្ធិទទួលបានមេធាវី សិទ្ធិសុំមិនឆ្លើយ សិទ្ធិទទួលបានការសន្មតថាគ្មានទោស សិទ្ធិស្នើសុំឱ្យចៅក្រមបំពេញកិច្ច សិទ្ធិទាក់ទងនឹងថេរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន សិទ្ធិទទួលបានការទាក់ទងជាមួយមេធាវីដោយសេរី សិទ្ធិស្នើសុំចៅក្រមឱ្យនៅក្រៅឃុំ សិទ្ធិសុំប្តឹងបិទសំណុំរឿង សិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងនីតិវិធី សិទ្ធិការពារផ្ទាល់ខ្លួន។ល។ ចំណែកឯសិទ្ធិរបស់ភាគីអយ្យការវិញគឺ សិទ្ធិជម្រុញនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរ សិទ្ធិចូលរួមគ្រប់កិច្ចនីតិវិធី សិទ្ធិប្តឹងជំទាស់នឹងការសម្រេចរបស់ចៅក្រម និងសិទ្ធិធ្វើដីកាសន្និដ្ឋានជាស្ថាពរ។ ដូច្នេះនៅក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ ដោយយោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌយើងក៏បានកំណត់អំពីសិទ្ធិរបស់ជននីមួយៗយ៉ាងស្របទៅតាមដំណាក់កាលនិងនីតិវិធី។

អនុសាសន៍

ជាក្តីសោមនរីករាយខ្លាំងក្រៃលែងក្នុងនាមយើងខ្ញុំទាំងពីរអ្នកជានិសិត្យបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រនីតិសាស្ត្រ យល់ឃើញថាដើម្បីបង្ការនូវបទល្មើសនានា ការស្វែងរកភស្តុតាងដើម្បីបញ្ជាក់ការពិត និងដើម្បីរកយុត្តធម៌ជូនដល់ជនល្មើស និងជនរងគ្រោះ ក្នុងដំណាក់កាលស៊ើបសួរដែលបានអនុវត្តដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ក៏ដូចជាធានាឱ្យបាននូវការអនុវត្តក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌថ្មីនេះ រួមទាំងមាត្រាដែលបានធ្វើវិសោនកម្មថ្មីនេះ ឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពរដ្ឋគួរតែពង្រឹងកត្តាមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ នឹងបង្កើតការផ្សាយក្រមព្រហ្មទណ្ឌថ្មី និងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌថ្មីឱ្យកាន់តែមានភាពទូលំទូលាយ ដល់ជនគ្រប់រូប គ្រប់មជ្ឈដ្ឋានទូទាំងប្រទេស។
- ជ្រើសតាំងមន្ត្រីតុលាការដែលមានសម្ថភាពពិតប្រាកដក្នុងការអនុវត្តការងារ ក៏ដូចជាមានការធ្វើដោយរហ័សរហួន ព្យាក្រិត និងទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់។
- ធ្វើការពង្រឹងការអនុវត្តក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ តាមរយៈការឃ្លាំមើល និងការដាក់ពិន័យរាល់មានការបំពានមួយកើតមានឡើង ក្រមសីលធម៌ដែលបំពានដល់ចៅក្រម ព្រះរាជអាជ្ញា និងក្រឡាបញ្ជី ឬមេធាវីអគតិ។
- ការរក្សានូវសិទ្ធិ និងសុវត្ថិភាព យុត្តិធម៌ដល់ភាគីជនរងគ្រោះ ភាគីជនត្រូវចោទ និងភាគីអយ្យការ
- ត្រូវតែគោរពនូវគោលការណ៍សិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន ជាពិសេសការគោរពសិទ្ធិពេលជំនុំជម្រះក្តី តាមបែបយុត្តិធម៌ថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ។
- ស្នើសុំចៅក្រមគ្រប់រូប មន្ត្រីនគរបាល មេធាវី អនុវត្តការងារឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងហ្មត់ចត់។
- ស្នើសុំចៅក្រមស៊ើបសួរទាំងឡាយគោរពអោយបានមត់ចត់នូវការហាមឃាត់ទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនេះ និងរក្សាការសម្ងាត់។

សូមអោយមានការអនុវត្តយ៉ាងត្រឹមត្រូវ មានតម្លាភាព មានយុត្តិធម៌ គោរពឱ្យបានហ្មត់ចត់នូវគោលការណ៍ទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ព្រោះថាបើមានការអនុវត្តផ្ទុយទៅវិញដោយគ្មានការអនុវត្តបានល្អទេ នោះវាអាចនឹងធ្វើឱ្យមានភាពអនាធិបតេយ្យ។ និងពិសេសជាងនេះនោះ គឺពន្លឿននីតិវិធី មានន័យថាចៅក្រមស៊ើបសួរគួរតែផ្តល់អទិភាពចំពោះសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌទាំងឡាយណាដែលជនត្រូវចោទនៅក្នុងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជាពិសេសគឺសំណុំរឿងរបស់ជនត្រូវចោទដែលជាអនិតិជន។

ឯកសារយោង

ក.រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ក្រម និងច្បាប់

១. រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកាសឱ្យប្រើថ្ងៃទី ២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៩៣ ។

២. ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ ។

៣.ច្បាប់ ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០៦១៣/០០៩ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ ។

៤. ក្រមព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១០៩/០២២ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ។

៥.ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំអង្គការតុលាការ ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៧១៤/០១៥ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤។

៦.សេក្តីប្រកាសជាសកល ស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស អនុម័តនិងប្រកាសដោយសេក្តីសម្រេចនៃមហាសន្និបាទលេខ ២១៧ A (III) នៅថ្ងៃទី ១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៩៤៨

៧.កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយ បានអនុម័តនិងបើកឱ្យចុះហត្ថលេខា ឱ្យសច្ចាប័ន និងឱ្យចូលជាសមាជិកតាមសេក្តីសម្រេចចិត្តលេខ ២២០០ A (XXI) ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៦ របស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ។

ខ.សៀវភៅបោះពុម្ព

៨.សៀវភៅនីតិវិធីសង្ខេប រដ្ឋប្បវេណី និងព្រហ្មទណ្ឌ បោះពុម្ពលើកទី១ ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ និង លើកទី២ ក្នុងឆ្នាំ២០១១ (សម្រាប់អនុវត្តនៅតាមសាលាជម្រះក្តីនានា) ដែលសរសេរឡើងដោយសាស្ត្រាចារ្យ ជួន សុរាសី និងចៅក្រមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ។

៩.នីតិវិធីមុនការជំនុំជម្រះ និងការជំនុំជម្រះ សៀវភៅស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៅតុលាការកម្ពុជា បោះពុម្ពក្នុងខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៣ ដែលសរសេរឡើងដោយមជ្ឈមណ្ឌលសិទ្ធិមនុស្សកម្ពុជា។

គ.ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែត

១០.កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម នស/រកម/០៨០៧/ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧ រវាងក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងព័ត៌មានឆ្នាំ២០០៨។

១១. កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ ស្តីពីសិទ្ធិរបស់ភាគីក្នុងរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌរវាងក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងព័ត៌មាន (ថ្ងៃទី ១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០។

១២. កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ ស្តីពីការស៊ើបសួរ រវាងក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងព័ត៌មាន ក្នុងវត្តមាន ឯកឧត្តម កើតរិទ្ធអនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អយ្យការអម
សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ ០៧៧
ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
លេខ ៖៣០.២.../២០

ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរ

<u>យើង [illegible] ព្រះរាជអាជ្ញារង នៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង</u>

បានឃើញរបាយការណ៍លេខ[1]៖ ០០៨/២០ជជសព ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់ការិយាល័យដែនជម្រកសត្វព្រៃ នៃមន្ទីរបរិស្ថានខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

ក្រោយពីបានពិនិត្យឯកសារខាងលើ

<u>មានតម្រុយសន្និដ្ឋានថា៖</u>

១-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួន[2]៖ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ៣៤ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [illegible] (ស) ម្តាយឈ្មោះ [illegible] (ស) ប្រពន្ធឈ្មោះ [illegible] មានកូន០៣នាក់ ទោសពីមុន គ្មាន ។

២-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួន៖ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ២១ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិកោះស្រឡាយ ឃុំកាំងដែក ស្រុកសៀមបូក ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [illegible] (ស) ម្តាយឈ្មោះ [illegible] (រ) ប្រពន្ធឈ្មោះ [illegible] ទោសពីមុន គ្មាន ។

៣-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួន៖ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ៤៨ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [illegible] (ស) ម្តាយឈ្មោះ [illegible] (រ) ប្រពន្ធឈ្មោះ [illegible] មានកូន០៣នាក់ ទោសពីមុន គ្មាន ។

៤-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួន៖ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [illegible] (ស) ម្តាយឈ្មោះ [illegible] (ស) ប្រពន្ធឈ្មោះ កែវ ចន្ទ មានកូន០១នាក់ ទោសពីមុន គ្មាន ។

---

1 ប្រភពនៃបណ្តឹង

2 សាវតាជាតិ

៥-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួនៈ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ៤២ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិចែកអង្គរ ឃុំឪម៉ាល់ ស្រុកបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [redacted] (ស) ម្តាយឈ្មោះ [redacted] (រ) ប្រពន្ធឈ្មោះ [redacted] មានកូន០២នាក់ ទោសពីមុន គ្មាន ។

៦-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួនៈ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ៥០ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិឆែប ឃុំឆែប ស្រុកឆែប ខេត្តព្រះវិហារ ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [redacted] (រ) ម្តាយឈ្មោះ [redacted] (ស) ប្រពន្ធឈ្មោះ [redacted] មានកូន០៤នាក់ ទោសពីមុន គ្មាន ។

៧-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួនៈ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ៤២ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [redacted] (រ) ម្តាយឈ្មោះ [redacted] (ស) ប្រពន្ធឈ្មោះ [redacted] មានកូន០៤នាក់ ទោសពីមុន គ្មាន ។

៨-នាមត្រកូល និងនាមខ្លួនៈ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ៣០ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [redacted] (រ) ម្តាយឈ្មោះ [redacted] (រ) ប្រពន្ធនីលីវ ទោសពីមុន គ្មាន ។

<u>បានប្រព្រឹត្តអំពើដូចតទៅ</u>[3] ៖

កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ការិយាល័យដែនជម្រកសត្វព្រៃ បានចាត់មន្ត្រីឧទ្យាននុរក្សចំនួន០៥រូប សហការណ៍ជាមួយកម្លាំងអធិការដ្ឋាននគរបាលស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ប៉ុស្តិ៍រដ្ឋបាលឃុំអន្លង់ជ្រៃ ផ្នែករដ្ឋបាលព្រៃឈើស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ចុះបង្ក្រាបការកាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅចំណុចក្រោយអូរចង្ការ ត្រង់និយាមកាម(០៥៩៧៧៩៨-១៥២២៩២៥) ស្ថិតនៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ដោយឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យចំនួន០៨នាក់ មានៈ ១-ឈ្មោះ [redacted], ២-ឈ្មោះ [redacted], ៣-ឈ្មោះ [redacted], ៤-ឈ្មោះ [redacted], ៥-[redacted], ៦-ឈ្មោះ [redacted], ៧-ឈ្មោះ [redacted] និង៨-ឈ្មោះ [redacted] ដែលកំពុងធ្វើសកម្មភាពកាប់រាបដីព្រៃយកជាកម្មសិទ្ធិ ។

អំពើប្រព្រឹត្តខាងលើជាបទល្មើសៈ កាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចក្រោយអូរចង្ការស្ថិតនៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្ត

---

[3] សេចក្តីសង្ខេបអង្គហេតុ

ស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

បានឃើញមាត្រា ៤៤ និងមាត្រា ១២៤ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

សម្រេចៈ

បើកការស៊ើបសួរលើអង្គហេតុខាងលើៈ

☑-ដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យលើ[4]៖ ១-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ២-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៣-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៤-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៥-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៦-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៧-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៨-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ)

ពីបទៈ កាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចក្រោយអូរចង្ការ ស្ថិតនៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ តាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

☐-ដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ[5]៖.. ។

☑-ដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន[6]៖ ១-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ២-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៣-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៤-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៥-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៦-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៧-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ), ៨-ឈ្មោះ [illegible] (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ) ដើម្បីរក្សាទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី ។

ថ្ងៃពុធ ១០រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស ២៥៦៣

ស្ទឹងត្រែង ថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

ព្រះរាជអាជ្ញារង

4 ឈ្មោះជនត្រូវចោទ

5 កាតព្វកិច្ចណាមួយដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២២៣

6 មូលហេតុនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដែលបានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២០៥

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

-សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ០៧៧
ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
-សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ០៤០
ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

កំណត់ហេតុស្ដីពី
ការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង

(មាត្រា១៤៣, ១៤៤, ២៤០ និងមាត្រា២៤១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ម្ភៃ ខែមីនា ថ្ងៃទីដប់ប្រាំបួន វេលាម៉ោងប្រាំបី និងសាមសិបនាទីព្រឹក

យើង [redacted] ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

អមដោយលោកស្រី [redacted] ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានបង្ហាញខ្លួនក្នុងនាមជាជនត្រូវចោទនៅចំពោះមុខយើងដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖

-នាមត្រកូល [redacted] នាមខ្លួន [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៦ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង មុខរបរ ធ្វើចំការ ប្រពន្ធ [redacted] (រ) មានកូន ០១នាក់ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] "រ" ម្ដាយឈ្មោះ [redacted] "ស" ជានីតិជន ។ប្រវត្តិផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។

☐ ជននេះបានប្រកាសប្រាប់យើងថា ខ្លួនមានអំណាចមេបាលើក្មេងអាយុក្រោម ១០ (ដប់)ឆ្នាំ ដែលស្ថិតនៅក្រោមបន្ទុកនាពេលបច្ចុប្បន្ន ។

☐ ជននេះ: ☐ចេះនិយាយ ☐ ចេះអាន ☐ ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ ។

☐ ជននេះ: ☐មិនចេះនិយាយ ☐ មិនចេះអាន ☐ មិនចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ ។

បន្ទាប់ពីបានផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់ជននេះ យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះឲ្យដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពីរឿងរ៉ាវដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានប្ដឹងមកយើងតាមរយៈដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ៣០២ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការបង្ហាញខ្លួនជននេះនៅចំពោះមុខយើង ព្រមទាំងប្រាប់ជននេះឲ្យដឹងអំពីបទចោទប្រកាន់ចំពោះរឿងរ៉ាវដូចខាងក្រោម ៖

....

....

....

យើងបានជូនដំណឹងដល់ជននេះថា យើងគ្រោងនឹងដាក់ជននេះឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យចំពោះរឿងរ៉ាវដែលយើងទើបនឹងរៀបរាប់ឲ្យជននេះដឹងយ៉ាងច្បាស់ ។

លោក-លោកស្រី .... ជាមេធាវីការពារសិទ្ធិឲ្យជនត្រូវចោទដែលត្រូវបានកោះ ហៅនៅថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ .... ហើយដើម្បីឲ្យលោក-លោកស្រីមេធាវី អាចត្រៀមរៀបចំការពារកូនក្ដីខ្លួនបាន ។

☐ -យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះ អំពីសិទ្ធិទទួលបានជំនួយមេធាវី ដែលជននេះអាចជ្រើសរើសពឹងមេធាវីដោយខ្លួនឯង ឬអាចសុំឲ្យគេចាត់តាំងមេធាវីណាម្នាក់ឲ្យរូបគាត់ ។

☐ -យើងបានប្រាប់ផងដែរដល់ជននេះថា ប្រសិនបើមិនធ្វើការជ្រើសរើសពឹងមេធាវីដោយខ្លួនឯងទេ មេធាវីមួយរូបនឹងត្រូវចាត់តាំងដោយឯកឯង ដោយសារតែជននេះជាអនីតិជន ។

ជននេះ បានប្រកាសប្រាប់ថា ៖

☐ -ខ្ញុំជ្រើសរើសមេធាវីដោយខ្លួនឯង

☐ -ខ្ញុំស្នើសុំឲ្យចាត់តាំងមេធាវីមួយរូបឲ្យរូបខ្ញុំ

☐ -ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

☐ យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថាគាត់មានសិទ្ធិអាចនៅស្ងៀមមិនផ្តល់ចម្លើយក៏បានឬអាចធ្វើសេចក្តីប្រកាសផ្សេងៗ ឬអាចឲ្យយើងសួរចម្លើយក៏បាន ។

ជននេះ បានប្រកាសប្រាប់ថា ខ្ញុំអាចឆ្លើយនៅពេលនេះបាន ។

លោក-លោកស្រីមេធាវី .... មេធាវីបានផ្តល់សេចក្តីកត់សំគាល់ថា .... ។

☐ -យើងបានជូនដំណឹងដល់ជននេះថា យើងសម្រេចដាក់គាត់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ ៖

☐ -ចំពោះអង្គហេតុទាំងអស់ដែលយើងបានប្រាប់ឲ្យដឹង ។

☐ -ចំពោះតែអង្គហេតុដែលរៀបរាប់ខាងក្រោម ដែលយើងបញ្ជាក់ប្រាប់ជននេះ អំពីឈ្មោះនៃបទល្មើស កាប់រានដីព្រៃយកជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតណៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរីវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥ ទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្ទន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

☐ យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទ អំពីសិទ្ធិក្នុងការសុំឲ្យយើងធ្វើកិច្ចស៊ើបសួរមួយ ឬច្រើន ឬក៏អាចធ្វើពាក្យប្តឹងសុំមោឃភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយផ្អែកតាមមូលដ្ឋាននៃមាត្រា២៥៣ ប្តឹងឧទ្ធរណ៍តាមបញ្ញត្តិមាត្រា២៦៧ នៅក្នុងពេលនៃដំណើរការនៃការស៊ើបសួរ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២៧០ នៃ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

☐ -យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទអំពីស័ទ្ធិក្នុងការជ្រើសរើសមេធាវីសម្រាប់នីតិវិធីបន្ទាប់មកទៀត ហើយប្រសិនបើមិនបានធ្វើការជ្រើសរើសមេធាវីដោយខ្លួនឯងទេ និងបើសិនជាមានសំណើរសុំ យើងនឹងចាត់តាំងមេធាវីមួយរូបជូនសម្រាប់តែក្នុងករណីដែលជនត្រូវចោទមិនបានជ្រើសរើសពឹងពាក់មេធាវីដោយខ្លួនឯង និងមិនបានស្នើសុំឲ្យចាត់តាំងមេធាវីឱ្យ) ។

ជនត្រូវចោទ បានប្រកាសប្រាប់ថា ៖

☐ -ខ្ញុំជ្រើសរើសពឹងពាក់មេធាវីដោយខ្លួនឯង

☐ -ខ្ញុំស្នើសុំឲ្យចាត់តាំងមេធាវីមួយរូបឲ្យរូបខ្ញុំ

☐ -ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

☐ -យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា គាត់អាចសុំឲ្យបិទការស៊ើបសួរបាននៅក្រោយពេលផុតរយៈពេលមួយឆ្នាំ ដោយអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

☐ -យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា នៅថ្ងៃនេះ យើងសម្រេចឃុំខ្លួនគាត់បណ្តោះអាសន្ន ។

☐-យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា នៅថ្ងៃនេះយើងសម្រេចដាក់គាត់ឲ្យនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ តាមផ្លូវតុលាការ និងប្រាប់គាត់អំពីកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែល គាត់ត្រូវគោរព ។

☐-យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា យើងសម្រេចមិនឃុំខ្លួន (ឲ្យនៅក្រៅឃុំ) ។

☐-យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា ៖

គាត់ត្រូវប្រកាសប្រាប់អំពីអាសយដ្ឋានដែលអាចជាអាសយដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួន ឬជាអាសយដ្ឋានរបស់តតិយជនណាម្នាក់ ដែលទទួលបន្ទុកទទួលយកលិខិតដែលបញ្ជូនទៅឲ្យគាត់ ប្រសិនបើគាត់អាចផ្តល់ឲ្យភ្លាមនូវការព្រមព្រៀងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សររបស់តតិយជននោះ ។

អាសយដ្ឋានដែលត្រូវប្រកាសប្រាប់ត្រូវមានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ជនត្រូវចោទបានប្រកាសអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោម ៖

អាសយដ្ឋាននេះ ជា☐-អាសយដ្ឋានផ្ទាល់ខ្លួន

☐-អាសយដ្ឋាន

☐-យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទបន្ថែមថា ៖

រហូតដល់ការបិទការស៊ើបសួរគាត់ត្រូវប្រាប់ដល់យើងគ្រប់ការផ្លាស់ប្តូរអាសយដ្ឋានដែលបានប្រ កាសប្រាប់ខាងលើ ដោយការប្រកាសជាថ្មី ឬដោយលិខិតអនុសិដ្ឋ ។

គ្រប់ការជូនដំណឹង ឬការឲ្យដំណឹងដែលបញ្ជូនទៅអាសយដ្ឋានដែលបានប្រកាសប្រាប់ចុងក្រោយបង្អស់ត្រូវចាត់ទុកថា ជូនដំណឹងដល់បុគ្គលជនត្រូវចោទ ។

☐ យើងបានឲ្យជនត្រូវចោទឲ្យអានឡើងវិញនូវសេចក្តីប្រកាសទាំងអស់របស់ខ្លួនដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឲ្យចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃលើកំណត់ហេតុនេះ។

☐ បានអានឲ្យស្តាប់ចប់សព្វគ្រប់ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី ។

☐ បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃជាមួយយើង ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។

អ្នកបកប្រែ	ជនត្រូវចោទ	មេធាវី	ក្រឡាបញ្ជី	ចៅក្រមស៊ើបសួរ

3

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
-សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ០៧៧
ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
-សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ០៤០
ចុះថ្ងៃទី១៩ខែ៣ ឆ្នាំ២០២០

កំណត់ហេតុស្តីពី
ការពិនិត្យដេញដោលចំពោះមុខ

(មាត្រា២០៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ម្ភៃ ខែមីនា ថ្ងៃទីដប់ប្រាំបួន វេលាម៉ោងប្រាំបី និងសាមសិបនាទីព្រឹក

យើង [redacted] ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

អមដោយលោកស្រី [redacted] ជាក្រឡាបញ្ជី ។

និងអមដោយលោក/លោកស្រី មេធាវី ....។

យោងតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ៣០២ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បានមកបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងមន្ទីរស៊ើបសួរ នៅចំពោះមុខយើង ជនដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម ៖

-នាមត្រកូល [redacted] នាមខ្លួន [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៦ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង មុខរបរ ធ្វើចំការ ប្រពន្ធ [redacted] (រ) មានកូន ០១នាក់ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] "រ" ម្តាយឈ្មោះ [redacted] "ស" ជានីតិជន ។ប្រវត្តិផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។

☐ ជននេះ ☐ ចេះនិយាយ ☐ចេះអាន ☐ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ ។

☐ ជននេះ ☐មិនចេះនិយាយ ☐មិនចេះអាន ☐មិនចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ក្រោមការពិនិត្យពីបទ កាប់រានដីព្រៃយកជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតណៅភូមិស្រះឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥ ទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

ជនត្រូវចោទបានជ្រើសរើសពឹងពាក់ដោយខ្លួនឯង ឬ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងដោយគណៈមេធាវីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានមកបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខយើង បន្ទាប់ពីបានពិគ្រោះ មើលសំណុំរឿង និងបាន ធ្វើទំនាក់ទំនងដោយសេរីជាមួយនឹងជនត្រូវចោទ នៅពេលបង្ហាញខ្លួនជាលើកដំបូងនៅចំពោះមុខយើង ។

☐-យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា យើងមានបំណងសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្ន។

☐-យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា ជនត្រូវចោទអាចស្នើសុំពន្យាពេល ដើម្បីរៀបចំការពារខ្លួន ។

☐-យើងក៏បានបញ្ជាក់ប្រាប់ជនត្រូវចោទដែរថា យើងនឹងសម្រេចអំពីការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននៅថ្ងៃនេះ ។

☐ ជនត្រូវចោទមិនទាន់មានជំនួយមេធាវីនៅឡើយ ហើយយើងបានបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ជនត្រូវចោទមាន សិទ្ធិទទួលបានមេធាវី តាមការជ្រើសរើសដោយខ្លួនឯង ឬពីមេធាវីតាមការចាត់តាំង ។

ជនត្រូវចោទ បានប្រកាសប្រាប់ថាៈ

☐ ខ្ញុំបដិសេធជំនួយពីមេធាវី

☐ ខ្ញុំចង់បានជំនួយពីមេធាវីម្នាក់

លោកមេធាវី .... ត្រូវបានជូនដំណឹងដោយផ្ទាល់មាត់ អាចពិគ្រោះមើលសំណុំរឿងដែលទុកឲ្យគាត់ពិនិត្យ និងអាចសន្ទនាដោយសេរីជាមួយកូនក្តីរបស់គាត់ ។

ការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខទាក់ទងនឹងការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នៈ

☐ ត្រូវបានធ្វើនាកាលបរិច្ឆេទនេះ

☐ ត្រូវបានលើកពេលទៅថ្ងៃទី ..... ខែ .... ឆ្នាំ .... តាមសំណូមពររបស់..............................

តំណាងអយ្យការបានបង្ហាញនូវសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោមៈ

សូមលោកចៅក្រមស៊ើបសួរសម្រេចឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ............ ដើម្បីបញ្ឈប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឱ្យកើតជាថ្មី និងដើម្បីធានាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី។

ជនត្រូវចោទបានបង្ហាញសេចក្តីសង្កេតរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោមៈ

សូមលោកចៅក្រមសម្រេចមិនឃុំខ្លួនខ្ញុំជាបណ្តោះអាសន្នដោយឲ្យខ្ញុំបាននៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន។

លោកមេធាវី .... បានបង្ហាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានការពារដូចខាងក្រោមៈ

....

....

☐ យើងបានប្រាប់ដល់ជនត្រូវចោទថា យើងសម្រេចចេញដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ដោយ មានសំអាងហេតុ ហើយយើងសម្រេចចេញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួននៅថ្ងៃនេះ ។

☐ យើងបានអញ្ជើញជនត្រូវចោទឲ្យអានឡើងវិញនូវសេចក្តីប្រកាសទាំងអស់របស់ខ្លួនដែលយើងបាន កត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឲ្យចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុនេះ ។

☐ បានអានចប់សព្វគ្រប់ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេនិងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី។

☐ បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែហើយ ហើយជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ និងបានចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃជាមួយយើង, ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។

ជនត្រូវចោទ	មេធាវី	ក្រឡាបញ្ជី	ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
-សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ០៧៧
ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
-សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ០៤០
ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

កំណត់ហេតុស្ដីពី
ការសួរចម្លើយជនត្រូវចោទ

(មាត្រា១៤៥ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

ឆ្នាំពីរពាន់ម្ភៃ ខែមីនា ថ្ងៃទីដប់ប្រាំបួន វេលាម៉ោងប្រាំបី និងសាមសិបនាទីព្រឹក

យើង ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

អមដោយលោកស្រី ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានបង្ហាញខ្លួនក្នុងនាមជាជនត្រូវចោទនៅចំពោះមុខយើងដែលមានអត្តសញ្ញាណដូចខាងក្រោម៖

-នាមត្រកូល នាមខ្លួន ភេទប្រុស អាយុ ២៦ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង មុខរបរធ្វើចំការ ប្រពន្ធ (រ) មានកូន ០១នាក់ ឪពុកឈ្មោះ "រ" ម្ដាយឈ្មោះ "ស" ជានីតិជន ។ប្រវត្តិផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។

☐ ជននេះ ☐ចេះនិយាយ ☐ចេះអាន ☐ ចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ ។

☐ ជននេះ ☐មិនចេះនិយាយ ☐មិនចេះអាន ☐មិនចេះសរសេរអក្សរខ្មែរ ។

បន្ទាប់ពីបានផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណរបស់ជននេះ យើងបានប្រាប់ដល់ជននេះឲ្យដឹងយ៉ាងច្បាស់អំពី រឿងរ៉ាវដែលព្រះរាជអាជ្ញាបានប្ដឹងមកយើងតាមរយៈ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ៣០២ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បានឱ្យស៊ើបសួរពីបទ កាប់រានដីព្រៃយកជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតណៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥ ទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្ដន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្ដីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

យើងបានសួរចម្លើយជនត្រូវចោទរូបនេះដូចតទៅ៖

ស.ឆ ៖ ខ្ញុំអាចឆ្លើយ ដោយមិនចាំមានលោកមេធាវីនៅអម។

ស.ឆ៖ ពីមុនមកខ្ញុំបានចេញពីស្រុក មកស៊ីឈ្នួល ដកដំឡូង ឱ្យក្រុមហ៊ុនឯកជន។ ក្រោយមកក៏ឃើញដីដែលគេកាប់រួច ដោយចង់បានដីសម្រាប់ដាំដំណាំ ក៏បានបបួលគ្នា០៨នាក់ ទាំងខ្ញុំ ទៅកាប់ដីរានព្រៃ នៅភូមិស្រឡៅ ដោយគ្មានអ្នកណាបញ្ជារឱ្យមកកាប់នោះទេ។ ពេលដែលខ្ញុំកាប់ គឺមិនបានដឹងថា ជាដីរបស់រដ្ឋនោះទេ ហើយខ្ញុំទើបតែប្រព្រឹត្តលើកទី១ ខ្ញុំមិនដឹងថាជាបទល្មើសនោះទេ។ ពេលដែលកាប់រានដីព្រៃ បានខ្ញុំបានប្រើរណាយន្ត កាប់ជាប្រភេទព្រៃមានឈើតូចៗ មានផ្ដៅ ស្មាច់ ជាដើម ដោយកាប់ប្រហែលជា០២ ហិកតា សម្រាប់ទុកធ្វើចំការ។

ស.ឆ ៖ ខ្ញុំកាប់បានចំនួន០២ថ្ងៃ ស្រាប់តែថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ម៉ោង៣រសៀល ស្រាប់តែ មានខាងអាជ្ញាធរ បានចុះទៅឃាត់ បានដកហូតម៉ាស៊ីនយន្ត ចំនួន ០២គ្រឿង និងមានកាំបិត ពូថៅ សម្រាប់កាប់។

ស.ឆ៖ ពេលដែលខ្ញុំកាប់ព្រៃ គឺប្រើម៉ាស៊ីនដើម្បីកាប់ ។

ស.ឆ ៖ ពេលដែលទៅកាប់ដីព្រៃ ខ្ញុំមិនបានសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរនោះទេ។

ស.ឆ៖ ខ្ញុំយល់ព្រមប្រគល់ដីព្រៃនេះ ជូនរដ្ឋវិញ និងដឹងខុសហើយ។

ស.ឆ៖ ខ្ញុំសូមសំណូមពរ សូមឱ្យតុលាការបន្ធូរបន្ថយទោសដល់ខ្ញុំផង។

បញ្ឈប់កំណត់ហេតុសួរចម្លើយនេះនៅវេលាម៉ោងប្រាំបួន និងសែសិបនាទី ថ្ងៃខែឆ្នាំដដែល ។

□ យើងបានឲ្យជនត្រូវចោទអានឡើងវិញនូវចម្លើយទាំងអស់របស់ខ្លួន ដែលយើងបានកត់ចម្លងចូលក្នុងកំណត់ហេតុនេះ ហើយបើមិនបដិសេធត្រង់ចំណុចណាទេ ឲ្យចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃ លើកំណត់ហេតុនេះ ។

□ បានអានចប់សព្វគ្រប់ឲ្យស្តាប់មិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ យល់ព្រមចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃ ជាមួយយើង និងក្រឡាបញ្ជី។

□ បានអានចប់សព្វគ្រប់ដោយអ្នកបកប្រែហើយ ជនត្រូវចោទមិនមានបដិសេធចំណុចណាទេ យល់ព្រមចុះហត្ថលេខា ឬផ្តិតមេដៃ ជាមួយយើង, ក្រឡាបញ្ជី និងអ្នកបកប្រែ ។

ជនត្រូវចោទ	មេធាវី	ក្រឡាបញ្ជី	ចៅក្រមស៊ើបសួរ
[fingerprint]		[signature]	[signature]

5

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧
ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
-សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ០៤០
ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០
លេខ: ១៤៧

ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

(មាត្រា ២០៣ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

យើង [redacted] ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

អមដោយលោកស្រី [redacted] ជាក្រឡាបញ្ជី ។

-បានឃើញ មាត្រា ២០៣ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

-បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ ៣០២ អ.យ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ដែលបានបើកការស៊ើបសួរលើ ៖

១- ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ។ (ឃាត់ខ្លួន)

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ **កាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ** ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចក្រោយអូរចង្ហារ ស្ថិតក្នុងភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

-បានឃើញ កំណត់ហេតុស្តីពីការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូង ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

-បានឃើញ កំណត់ហេតុស្តីពីការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ នៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

ស្ថានភាពអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់

-អង្គហេតុ: កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ការិយាល័យដែនជម្រកសត្វព្រៃ បានចាត់មន្ត្រីឧទ្យានុរក្សចំនួន០៥រូប សហការណ៍ជាមួយកម្លាំងអធិការដ្ឋាននគរបាលស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ប៉ុស្តិ៍រដ្ឋបាលឃុំអន្លង់ជ្រៃ ផ្នែករដ្ឋបាលព្រៃឈើស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ចុះបង្ក្រាបការកាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ នៅចំណុចក្រោយអូរចង្ហារ ត្រង់និយាមកាម(០៥៥៧៧៩៨-១៥២២៩២៥) ស្ថិតនៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ដោយឃាត់ខ្លួនជនសង្ស័យចំនួន ០៨នាក់ មាន៖១.ឈ្មោះ [redacted], ២.ឈ្មោះ [redacted], ៣.ឈ្មោះ [redacted], ៤.ឈ្មោះ [redacted], ៥.ឈ្មោះ [redacted], ៦.ឈ្មោះ [redacted], ៧.ឈ្មោះ [redacted], ៨.ឈ្មោះ [redacted] ដែលកំពង់ធ្វើសកម្មភាពកាប់រានដីព្រៃយកជាកម្មសិទ្ធិ។

តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែងបានស្នើសុំ ៖ឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ

ផ្អែកលើសំអាងហេតុដូចតទៅ ៖

-ដើម្បីធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី ។

ជនត្រូវចោទឈ្មោះ ឬមេធាវីការពារ បានស្នើសុំនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន ដាក់ក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការដោយសំអាងហេតុផលថា.. ។

សំអាងហេតុនៃសេចក្តីសម្រេច

-ជនត្រូវចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ ត្រូវចោទពីបទមជ្ឈិម ឬឧក្រិដ្ឋដែលច្បាប់កំណត់ដាក់ពន្ធនាគារស្មើ ឬលើសពី ០១(មួយ)ឆ្នាំ (មាត្រា ២០៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ) ។

-កាតព្វកិច្ចទាំងឡាយនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការមានលក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ ដោយធៀបនឹងគោលដៅដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២០៣ និងមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

-ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជនត្រូវចោទ គឺជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ដើម្បីៈ

.បញ្ឈប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតជាថ្មី ។

.ធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈកុំឲ្យមានភាពច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស និងធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី ។

-តាមបញ្ញត្តិមាត្រា២០៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

<u>ហេតុដូច្នេះសម្រេច</u>

ឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ (មានសាវតារជាតិដូចខាងលើ) ជាបណ្តោះអាសន្ន រយៈពេល០៤(បួន)ខែ ហើយយើងនឹងបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនជននេះ តាមអំណាចដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១១រោច ខែផល្គុន ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស ២៥៦៣

ស្ទឹងត្រែង ថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

ក្រឡាបញ្ជី **ចៅក្រមស៊ើបសួរ**

[redacted] [redacted]

បានចម្លងចំណឹងរួចហើយ

ថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

ព្រះរាជអាជ្ញា

លិខិតបញ្ជូន

យើង [redacted] បានប្រគល់ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខ ....១៤៧.......... ត.ព្រ ចុះថ្ងៃទី.១៩ ខែ..[illegible]... ឆ្នាំ ២០២០ ដល់ឈ្មោះ ..[illegible].......... នៅថ្ងៃទី..១៩...... ខែ..មីនា.... ឆ្នាំ..២០២០... ។

អ្នកទទួល

អ្នកប្រគល់

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
លេខៈ ១៤៨ /២០

ពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង
លេខៈ ៣៣៦
២៩ មីនា ២០២០
១១ : ៥៥ នាទី

ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួន

(មាត្រា ២១៩ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ)

យើង [illegible] ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

-បានឃើញ មាត្រា២១៩ និងមាត្រាបន្តបន្ទាប់នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០/០៨/២០០៧ ។

-បានឃើញ មាត្រា២០៣, មាត្រា២០៤ មាត្រា២០៥ និងមាត្រា២០៦ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ។

-បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ៣០២ អ.យ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

-បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរទាក់ទងនឹង ៖

ឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [illegible] (រ) ម្តាយឈ្មោះ [illegible] (ម) ប្រពន្ធឈ្មោះ [illegible] មានកូន០១នាក់ ប្រវត្តិនៃការផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ កាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចក្រោយអូរចង្ហារ ស្ថិតក្នុងភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា ៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

-យោងតាមដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ៣០២ អ.យ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

-បានឃើញ ដីកាសម្រេចឲ្យឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ១៤៧ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ។

បង្គាប់

១-បញ្ជាឲ្យភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ចនៃកម្លាំងសាធារណៈ ធ្វើការនាំខ្លួនជនត្រូវចោទដែលមាន ឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ២៦ឆ្នាំ (មានសាវតាជាតិខាងលើ) ទៅពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង ដោយអនុវត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវតាមនីតិវិធីច្បាប់ ។

២-បង្គាប់ឲ្យប្រធានពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង ទទួលជននេះ និងឃុំជននេះ រហូតដល់មានបទបញ្ជាថ្មីសម្រេចផ្សេងពីនេះ ។

៣-បង្គាប់ឲ្យគ្រប់ភ្នាក់ងារនៃកម្លាំងសាធារណៈទាំងអស់ នៅពេលត្រូវបានបង្ហាញដីកានេះ សហការអនុវត្តឲ្យបានល្អនៅក្នុងករណីចាំបាច់ ។

បានទទួល
ស.ទ.ខ ថ្ងៃទី២៩ / មីនា / ២០២០
ប្រធានពន្ធនាគារ

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១១កើត ខែផល្គុន ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស ២៥៦៣
ស្ទឹងត្រែង, ថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

៧ 5/6

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

****

លិខិតពឹងពាក់មេធាវីការពារក្តី

អ្នកពឹងពាក់មេធាវី : ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៤២ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរធ្វើចំការ មានទីលំនៅភូមិអូរក្រៃល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

សូមពឹងពាក់លោកមេធាវីដើម្បីធ្វើជាមេធាវីការពារក្តីឲ្យខ្ញុំបាទ

លោកមេធាវី : [redacted] ទូរស័ព្ទលេខ: ០១២ ៥៥៥ ៩១១

ការិយាល័យ : **ក្រុមមេធាវី ជូរីសថោវើ** (JURISTOWER LAW GROUP)

អាស័យដ្ឋាន :ផ្ទះលេខ ១៤៩អឺអូ ផ្លូវ ១៣៦ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី ២ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ។

១-រឿងក្តី: ព្រហ្មទណ្ឌ លេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

ក.ភាគីទំនាស់:

ខ.យុត្តាធិការ: សាលាដំបូងស្ទឹងត្រែង

គ.ការបង្ហាញរឿងក្តី:

២-ចំណុចដែលត្រូវផ្ទុកផ្តាក់អោយធ្វើជាមេធាវី

ក.មានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញក្នុងការធ្វើសកម្មភាពការពារក្តីអោយខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ

ខ.ស្តាប់ការឆ្លើយដោះសារចំពោះបណ្តឹង

គ.ចូលរួមការពារក្តីអោយខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំនៅគ្រប់នីតិវិធីតុលាការ

ឃ.ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ បណ្តឹងសារទុក្ខ ដោយរួមទាំងការលើកចោលបណ្តឹងឧបាស្រ័យ ឬបណ្តឹងផ្សេងៗ ។

ង. ចូលរួមរាល់គ្រប់នីតិវិធីតុលាការ និងមានសិទ្ធិចាត់តាំងអនុតំណាងដើម្បីការពារខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំ។

ភ្នំពេញ.ថ្ងៃទី ០១ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០

យល់ព្រមទទួលការពារក្តី

ហត្ថលេខា និងត្រា

AVOCAT ATTORNEY AT LAW KINGDOM OF CAMBODIA

[redacted]

ស្នាមមេដៃអ្នកពឹងពាក់មេធាវី

(8)

ថ្ងៃទី 08 ខែ 04 ឆ្នាំ 2020
ម៉ោង 09:11
លេខចុះបញ្ជី 462

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

****

ពាក្យសុំធ្វើជាមេធាវីការពារក្តី

ខ្ញុំបាទមេធាវី [illegible] អត្តលេខ ២៩៣ មានការិយាល័យនៅ ផ្ទះលេខ ១៩៩អឺអូ ផ្លូវ១៣៦ សង្កាត់ផ្សារកណ្តាលទី ២ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទលេខ ០១២ ៩៥៥ ៩១១ និង ជាមេធាវីការពារក្តីអោយលោក លៀម គឹមសាន ។

សូមគោរពចូលមក

លោកចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

សូមទានជ្រាប ។

កម្មវត្ថុ ៖ សុំធ្វើជាមេធាវីការពារក្តីអោយលោក [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] និងឈ្មោះ [illegible] ក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

យោង ៖ -លិខិតប្រគល់សិទ្ធិចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ មេសា ឆ្នាំ២០២០

សេចក្តីដូចបានជំរាបជូនក្នុងកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើខ្ញុំបាទសូមធ្វើជាមេធាវីការពារក្តីអោយលោក [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] និងឈ្មោះ [illegible] ក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់សាលាដំបូងស្ទឹងត្រែង តាមច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម **លោកចៅក្រម** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០

ហត្ថលេខា និង ត្រា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មេធាវី AVOCAT ATTORNEY AT LAW KINGDOM OF CAMBODIA

ថ្ងៃទី 03 ខែ 04 ឆ្នាំ 2020
វេលាម៉ោង 09:11
លេខចុះបញ្ជី 463

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

****

ពាក្យសុំអោយនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្ន

ខ្ញុំបាទមេធាវី [redacted] អត្តលេខ ២៩៣ មានការិយាល័យនៅ ផ្ទះលេខ ១៤៩អឺអូ ផ្លូវ១៣៦ សង្កាត់ផ្សារកណ្ដាលទី ២ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទលេខ ០១២ ៥៥៥ ៩១១ និង ជាមេធាវីការពារក្ដីអោយលោក លៀម គឹមសាន ។

សូមគោរពជូនមក

លោកចៅក្រមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

សូមទានជ្រាប ។

កម្មវត្ថុ ៖ សុំអោយនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្នលើឈ្មោះ [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] និងឈ្មោះ [redacted] ក្នុងសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

យោង ៖ -សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

សេចក្ដីដូចបានជំរាបជូនក្នុងកម្មវត្ថុ និងយោងខាងលើខ្ញុំបាទជាមេធាវីការពារក្ដីអោយជនសង្ស័យទាំងអស់ខាងលើ ស្នើសុំលោកចៅក្រមមេត្តាអនុញ្ញាតិអោយជនទាំងអស់នេះនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្ន ដោយមូលហេតុដូចខាងក្រោម ៖

១.ឈ្មោះ [redacted] មានជំងឺភ្នែក ដែលទើបតែទទួលការវះកាត់រួចរាល់ដោយមន្ទីរពេទ្យមួយនៅខេត្តសៀមរាប ហើយត្រូវការចាំបាច់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យ តាមដានសុខភាពជាប្រចាំអំពីអាការៈសុខភាពភ្នែករបស់គាត់ ជាពិសេសស្នាមថ្នេរដែលបានវះកាត់រួច និងត្រូវធ្វើការកាត់ថ្នេរទាំងអស់នេះចេញ ប្រសិនបើបានជាសះហើយ និងត្រូវមើលថែជាប្រចាំដោយក្រុមគ្រួសាររបស់គាត់ ដូចលោកៈចៅក្រមទទួលជ្រាប ហើយថាស្ថានភាពជំងឺភ្នែកត្រូវការថែទាំជិតដល់ណាស់មិនដូចជំងឺឈឺដៃ ជើងធម្មតានោះទេ ។

២.ចំនុចរួមគ្នា ចំពោះលោក [redacted] និងអ្នកផ្សេងទៀត គឺពួកគាត់ជាជនក្រីក្រ អាក់វិជ្ជា (មិនបានរៀនសូត្រចេះដឹង) សូម្បីតែឈ្មោះរបស់ខ្លួនឯងផ្ទាល់ខ្លះមិនទាំងបានចេះសរសេរផង ។ ពួកគាត់មិនបានដឹងច្បាស់ថាសណ្ឋានដីដែលវាលទំនេរនោះជាគំរបដីព្រៃឡើយ ពួកគាត់គិតថាជាដីទំនេរ មិនមានការប្រើប្រាស់ទើបពួកគាត់សម្រេចចិត្តឆ្ការព្រៃដើម្បីបង្កបង្កើនផល ចិញ្ចឹមជីវិតដូចប្រជាជនក្រីក្រដ៏ទៃទៀត ។ អំពីទំហំនៃការខូចខាតព្រៃ ការកាប់រានព្រៃនេះ វាមានទំហំតូចតាចគឺមានចំនួនប្រហែល ០២ ហិកតាប៉ុណ្ណោះ បើប្រៀបធៀបនឹងចំនួនជនសង្ស័យទាំង ០៨នាក់នេះ ដូច្នេះក្នុងម្នាក់ប្រហែលជា ០២អាប៉ុណ្ណោះ វាល្មមសម្រាប់តែការរស់រានមានជីវិតនិងចិញ្ចឹមគ្រួសារប៉ុណ្ណោះ មិនមែនជាលក្ខណៈកាប់រានដីព្រៃដើម្បីលក់អោយឈ្មួញនោះឡើយ ហើយម្យ៉ាងទៀតនេះជាបទល្មើសមជ្ឈឹមដែលអាចអនុញ្ញាតិអោយកូនក្តីខ្ញុំបានរស់នៅក្រៅឃុំ និងចូលរួមគ្រាប់នីតិវិធីតុលាការបាន ។

អាស្រ័យហេតុនេះសូមលោកចៅក្រមមេត្តាពិនិត្យនិងសម្រេចអនុញ្ញាតិអោយកូនក្តីខ្ញុំបាទទាំងអស់បាននៅក្រៅឃុំតាមច្បាប់ដោយក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម **លោកចៅក្រម** មេត្តាទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីខ្ញុំ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០

ហត្ថលេខា និង ត្រា

មេធាវី AVOCAT ATTORNEY AT LAW KINGDOM OF CAMBODIA

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

មន្ទីរសុខាភិបាលខេត្តសៀមរាប
មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តសៀមរាប
លេខ: ....ម.ព.ខ

លិខិតបញ្ជាក់

យើងខ្ញុំ វេជ្ជ. ..[illegible].. ជាគ្រូពេទ្យព្យាបាលប្រចាំ មន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្តសៀមរាប ។
បានពិនិត្យ និង ព្យាបាលឈ្មោះ ..[illegible].. ភេទ ..[illegible].. អាយុ 42 ឆ្នាំ
ឋាន: ....
អាស័យដ្ឋាន: ភូមិ ..[illegible].. ឃុំ/សង្កាត់ ..[illegible].. ស្រុក/ក្រុង .... ខេត្ត ..[illegible]..

បញ្ជាក់

លោក-លោកស្រីរូបនេះមានជម្ងឺ	ICD code
[illegible]	
Other condition (co-Morbidity)	ICD codes
[illegible] 21-1-2020	

ដំបូន្មាននិងការណែនាំ: ..[illegible]..

លិខិតនេះចេញឲ្យសាមីខ្លួនតាមការស្នើសុំ

សៀមរាប,ថ្ងៃទី 01 ខែ 04 ឆ្នាំ ២០២០
គ្រូពេទ្យព្យាបាល

វេជ្ជ. ..[illegible]..

បានឃើញ និងឯកភាព
សៀមរាបថ្ងៃ..[illegible].. ខែ..[illegible].. ឆ្នាំ..[illegible].. ព.ស២៥៦...
ត្រូវនឹងថ្ងៃទី 01 ខែ 04 ឆ្នាំ២០២០
ប្រធានមន្ទីរពេទ្យបង្អែកខេត្ត

វេជ្ជ. [illegible]

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
លេខ ៥៨០/២០

ដីកាបញ្ជូនឲ្យឆ្លើយ

យើង [redacted] ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

បានឃើញដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ៣០២ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ដែលបានបើកការស៊ើបសួរលើជនត្រូវចោទ៖

មានជនត្រូវចោទ៖

១/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៤២ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ
២/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២៦ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ
៣/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៤៨ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ
៤/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ២១ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ
៥/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៣៤ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ
៦/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៣០ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ
៧/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៥០ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ
៨/. ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៤២ ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ៖ កាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតនៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានចែងតាមបញ្ញត្តិតាមមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ ។

បានឃើញពាក្យសុំឲ្យនៅក្រៅឃុំបណ្ដោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ របស់មេធាវីការពារជនត្រូវចោទ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

បញ្ជូនសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌទាក់ទងនឹងជនត្រូវចោទដែលមានឈ្មោះខាងលើ ដែលត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទ កាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតនៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី ១៥-១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០២០ បទល្មើសដែលមានចែងតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៦២ ចំណុច ១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ ទៅតំណាងអយ្យការ ដើម្បីផ្តល់យោបល់លើពាក្យសុំធានាឲ្យកូនក្តីបាននៅក្រៅឃុំ និងមានសិទ្ធិសេរីភាពវិញ ខាងលើ ។

ថ្ងៃ ចន្ទ ១៤កើត ខែចេត្រ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស. ២៥៦៣
ធ្វើនៅខេត្តស្ទឹងត្រែង, ថ្ងៃទី ០៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

[redacted]

បានឃើញឯកភាព
ក្រឡាបញ្ជី

[redacted]

យោបល់របស់ព្រះរាជអាជ្ញា

យើង [redacted] ព្រះរាជអាជ្ញា នៃអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង ។

បានឃើញ ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យខាងលើ

បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរប្រឆាំងនឹងឈ្មោះ [redacted]

[redacted]

ក្រោយពីបានពិនិត្យរឿងចប់ ស្នើសុំ៖

☐ [illegible]

....

....

....

☐ ចោទប្រកាន់បន្ថែម តាមដីកាដែលមានភ្ជាប់ជាមួយ

☐ បន្តការស៊ើបសួរ

☐ បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

☐ លើកលែងការចោទប្រកាន់

☐ រក្សាជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្នុងឃុំជាបណ្ដោះអាសន្ន

☐ ឲ្យដោះលែងជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំ

ថ្ងៃ [illegible] ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

ស្ទឹងត្រែង ថ្ងៃទី [illegible] ខែ [illegible] ឆ្នាំ២០២០

ព្រះរាជអាជ្ញា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ធ"
លេខ: ១៩៦...../២០

ដីកាសម្រេចដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំ

យើង [illegible] ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

-បានឃើញ មាត្រា២១៥ មាត្រា២១៦ មាត្រា២១៧ និងមាត្រា២១៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

-បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

-បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ ៣០២ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

-បានឃើញ ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលេខ ១៨៣ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ លើឈ្មោះ [illegible]។

-បានឃើញ ពាក្យសុំនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្នចុះថ្ងៃទី០២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ របស់មេធាវីការពារជនត្រូវចោទ។

-បានឃើញ យោបល់របស់តំណាងអយ្យការចុះថ្ងៃទី០៦..ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ នៅក្នុងដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយលេខ..៤៥២..ចុះថ្ងៃទី០៦.ខែមេសា....ឆ្នាំ២០២០ របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

<u>សំអាងហេតុ</u>

១.ជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ៤៨ឆ្នាំ ត្រូវបានតុលាការដាក់ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យពីបទៈ កាប់រានដីព្រៃយកជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរឿងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតណៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥ ទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ រួចហើយ ។

២.តាមដីកាបញ្ជូនឱ្យឆ្លើយ លេខ: ៤៥២... ចុះថ្ងៃទី..០៦.. ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ តំណាងអយ្យការបានឯកភាពតាមការស្នើសុំ ចំពោះពាក្យស្នើសុំដោះលែងកូនក្តីឱ្យនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្នរបស់លោក ជីវ តុលា ជាមេធាវីការពារសិទ្ធិឱ្យជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] ។

៣.ជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] មានទីលំនៅច្បាស់លាស់ ។

៤.ជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] ប្រព្រឹត្តបទល្មើសលើកទី១ ។

៥.ការឱ្យជនត្រូវចោទនៅក្រៅឃុំបណ្តោះអាសន្ន មិនបណ្តាលឱ្យរាំងនីតិវិធី នៃការស៊ើបសួរនោះឡើយ ។

៦.តាមហេតុផលខាងលើ សញ្ញាណនៃការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទតាមមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌលែងមានភាពចាំបាច់ទៀតហើយ។ ម្យ៉ាងទៀត កាតព្វកិច្ច នៃការដាក់ជនត្រូវចោទឱ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការធានាចំពោះការបង្ហាញខ្លួនរបស់ជនត្រូវចោទ ចំពោះកិច្ចនីតិវិធីរបស់តុលាការ។ ដូច្នេះគប្បីសម្រេចឱ្យជនត្រូវចោទនេះ បាននៅក្រៅឃុំជាបណ្តោះអាសន្ន។

<u>ហេតុដូច្នេះសម្រេច</u>

១-ដោះលែងជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ ៤៨ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង មុខរបរ ធ្វើចំការ ប្រពន្ធ [illegible] (រ) មានកូន ០៣ នាក់ ឪពុកឈ្មោះ [illegible] "ស" ម្តាយឈ្មោះ [illegible] "រ" ជានីតិជន ។ប្រវត្តិផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការគ្មាន។

ត្រូវចោទប្រកាន់ពីបទ **កាប់រានដីព្រៃយកជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ** ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតណៅភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥ ទី១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្តីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ ឲ្យនៅក្រៅឃុំ ។

២-បង្គាប់ឲ្យប្រធានពន្ធនាគារ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ដោះលែងជនត្រូវចោទដូចមានឈ្មោះខាងលើដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខៈ ១៥៤/២០ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ប្រសិនបើឈ្មោះនេះមិនត្រូវបានឃុំខ្លួនពីបទល្មើសផ្សេងទៀតទេ ។

ថ្ងៃ[illegible] ឆ្នាំជូត ឯកស័ក ព.ស ២៥៦៤
ស្ទឹងត្រែង ថ្ងៃទី[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

បានឃើញ និងឯកភាព
ថ្ងៃទី[illegible] ខែ[illegible] ឆ្នាំ២០២០
ព្រះរាជអាជ្ញា **ក្រឡាបញ្ជី**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ធ"
លេខៈ១៩៤......./២០

ដីកាសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទ ឱ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ

យើង [illegible] ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

-បានឃើញៈ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលប្រកាសឱ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខៈនស-រកម-០៨០៧-០២៤ចុះថ្ងៃទី១០-០៨-២០១១។

-បានឃើញៈ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌៈមាត្រា២២៦ ដីកាបង្គាប់ឲ្យដាក់ក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ។

-បានឃើញៈ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌៈមាត្រា២១៥ កថាខណ្ឌទី៣ ការដោះលែងជនត្រូវចោទឲ្យនៅក្រៅឃុំដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

-បានឃើញៈ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខៈ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

-បានឃើញៈ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខៈ០៤០ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

-បានឃើញៈ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខៈ៣០២ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

សំអាងហេតុ

១.ឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ៥៨ឆ្នាំ ជាតិខ្មែរ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរគ្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [illegible] (ស) ម្ដាយឈ្មោះ [illegible] (រ) ប្រពន្ធឈ្មោះ [illegible] មានកូន០៣នាក់ ជានីតិជន ទោសពីមុន គ្មាន។

ត្រូវចោទពីបទៈ **កាប់រានដីព្រៃយកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ក្នុងរបៀងអភិរក្សជីវៈចម្រុះប្រព័ន្ធតំបន់ការពារធម្មជាតិ** ប្រព្រឹត្តនៅក្រោយចំណុចអូរចង្ការ ស្ថិតក្នុងភូមិស្រឡៅ ឃុំអន្លង់ជ្រៃ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី១៥-១៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ បទល្មើសមានចែងតាមមាត្រា៦២ ចំណុច១ នៃច្បាប់ស្ដីពីតំបន់ការពារធម្មជាតិ។

២.ជនត្រូវចោទត្រូវបានតុលាការសម្រេចដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ ដោយតម្រូវឲ្យជនត្រូវចោទបំពេញកាតព្វកិច្ចមួយចំនួន ដើម្បីធានាដល់កិច្ចនីតិវិធីនៃការស៊ើបសួរ។

៣.ដើម្បីធានាជនត្រូវចោទ មានវត្តមានចំពោះមុខសាលាដំបូង និងដើម្បីជៀសវាងការរាំងស្ទះក្នុងកិច្ចនីតិវិធី គប្បីសម្រេចដាក់ជនត្រូវចោទឲ្យជាប់កាតព្វកិច្ចនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ តាមមាត្រា២២៣,មាត្រា២២៤ និងមាត្រា២៣០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលប្រកាសឲ្យប្រើ តាមព្រះរាជក្រម លេខៈនស/រកម ០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៧។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១/ ឱ្យជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស (មានសាវតាជាតិដូចខាងលើ) ឱ្យជាប់កាតព្វកិច្ចនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការ តាមមាត្រា ២២៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

ក-មិនត្រូវចេញក្រៅព្រំប្រទល់ដែនដីកំណត់ដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ។

ខ-មិនត្រូវផ្លាស់ប្តូរលំនៅដ្ឋានដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។

គ-ត្រូវចូលមកបង្ហាញខ្លួនជារៀងរាល់ចុងខែម្តងនៅតុលាការ កាលបើមានការកោះហៅពីតុលាការ។

ឃ-ត្រូវឆ្លើយតបនឹងការកោះហៅពីគ្រប់បុគ្គលដែលចាត់តាំងដោយចៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ង- មិនត្រូវមានវត្តមាននៅកន្លែងកើតហេតុជាថ្មី។

២/ ករណីជនត្រូវចោទរូបនេះគេចខ្លួនមិនគោរពកាតព្វកិច្ចដូចបានកំណត់ខាងលើតុលាការនឹងសម្រេចចាប់ខ្លួន និងឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទជាបណ្តោះអាសន្ន។

ថ្ងៃ [illegible] ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

ស្ទឹងត្រែង,ថ្ងៃទី [illegible] ខែ [illegible] ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

[illegible]

ក្រឡាបញ្ជី

[illegible]

បានទទួលដំណឹង

ថ្ងៃទី [illegible] ខែ [illegible] ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ

[illegible]

ជនត្រូវចោទ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
បន្ទប់ស៊ើបសួរ -ឆ-
លេខ:.១៩៧...../២០

០៧ ការ[illegible] ១០.១១.[illegible]

ដីកាបង្គាប់ឱ្យដោះលែង

យើង [illegible] ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ០៧៧ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលេខ៣០២ អ.យ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ០៤០ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

បានឃើញ ដីកាសម្រេចដោះលែងឱ្យនៅក្រៅឃុំលេខ.១៩៦..ចុះថ្ងៃទី.១៦.ខែ.[illegible].ឆ្នាំ២០២០ របស់សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បង្គាប់

ឱ្យប្រធានពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង ដោះលែងជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ៥៨ ឆ្នាំ មុខរបរ កសិករ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិអូរត្រែល ឃុំថាឡាបរិវ៉ាត់ ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [illegible] (ស) ម្តាយឈ្មោះ [illegible] (រ) ប្រពន្ធឈ្មោះ [illegible] មានកូន០៣នាក់ ជានីតិជន ទោសពីមុន គ្មាន។

ដែលត្រូវបានឃុំខ្លួនតាមដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនលេខ ១៥៥/២០ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ប្រសិនបើឈ្មោះនេះមិនត្រូវបានឃុំខ្លួនពីបទល្មើសផ្សេងទៀតទេ។

ថ្ងៃ[illegible]ឆ្នាំជូត ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣
ស្ទឹងត្រែង,ថ្ងៃទី..១៦..ខែ.[illegible]..ឆ្នាំ២០២០
ចៅក្រមស៊ើបសួរ

[illegible]

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

ដីកាសម្រេច

លេខៈ ១១៤ /២០ **ត្រៀមជនត្រូវចោទឲ្យនៅជាប់ឃុំបណ្ដោះអាសន្ន**

យើង [redacted] ចៅក្រមស៊ើបសួរនៃសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

អមដោយលោកស្រី [redacted] ជាក្រឡាបញ្ជី។

បានឃើញ មាត្រា ២៤៩ និងមាត្រា ២០៥ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើ តាមព្រះរាជក្រម លេខ នស/រកម/០៨០៧/០២៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៧។

បានឃើញសំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ២៥២ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ៩៦០ អ.យ ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានស្ថាពរលេខ ២៥១ អ.យ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០ របស់តំណាងអយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

ដែលបានចោទប្រកាន់លើៈ

១- នាមត្រកូល [redacted] នាមខ្លួន [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៤០ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអន្លង់ស្វាយ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិអន្លង់ស្វាយ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកបុរីអូរស្វាយសែនជ័យ ខេត្តស្ទឹងត្រែង មុខរបរ ធ្វើចំការ ប្រពន្ធ [redacted] (រ) មានកូន ០៥នាក់ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] "ស" ម្តាយឈ្មោះ [redacted] "រ" ជានីតិជន ។ ប្រវត្តិផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។

☑ ឃុំខ្លួន តាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ ៧៦៣ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ។

ពីបទ រក្សាទុក និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅក្បាលកោះលូ ភូមិកោះលូ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកបុរីអូរស្វាយសែនជ័យ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៤០ និងមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

២-នាមត្រកូល [redacted] នាមខ្លួន [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៦៥ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិកោះលូ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកថាឡាបរិវ៉ាត់ ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិកោះលូ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកបុរីអូរស្វាយសែនជ័យ ខេត្តស្ទឹងត្រែង មុខរបរ ធ្វើចំការ ប្តី [redacted] (ស) មានកូន ០២នាក់ ឪពុកឈ្មោះ [redacted] "ស" ម្តាយឈ្មោះ [redacted] "ស" ជានីតិជន ។ ប្រវត្តិផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។

☑ ឃុំខ្លួន តាមដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ ៧៦៥ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៩ ។

ពីបទ ជួញដូរនិងរក្សាទុក ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅក្បាលកោះលូ ភូមិកោះលូ ឃុំព្រះរំកិល ស្រុកបុរីអូរស្វាយសែនជ័យ ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៤០ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

យល់ឃើញថា

ដើម្បីបញ្ឈប់បទល្មើស ឬ បង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតជាថ្មី ដើម្បីធានារក្សាជនត្រូវចោទទុកជូនតុលាការ ចាត់ការតាមនីតិវិធី ។

ដើម្បីធានាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈកុំឲ្យមានការច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស ។

ហេតុដូច្នេះសម្រេច

១-បង្គាប់មកលោកប្រធានពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង ឱ្យរក្សាជនត្រូវចោទ ឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៥០ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ និងឈ្មោះ [redacted] ភេទប្រុស អាយុ ៦៥ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ឱ្យនៅជាប់ឃុំបណ្តោះអាសន្នរហូតដល់ពេលចូលបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ។

ថ្ងៃ..ច័ន្ទ..១កើត...ខែផល្គុន....ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

ស្ទឹងត្រែង,ថ្ងៃទី២៤ ខែ.កុម្ភៈ......ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

[redacted]

បានទទួលដំណឹង

នៅថ្ងៃទី ២៥... ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២០

តំណាងអយ្យការ

[redacted]

ព្រះរាជអាជ្ញារង

ក្រឡាបញ្ជី

[redacted]

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

លេខ:..១៤៣១......./២០

ដីកាបង្គាប់

ឱ្យនាំជនត្រូវចោទទៅសាលាដំបូងខេត្ត ស្ទឹងត្រែង

យើង [illegible] ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ១៦៦ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០។

បង្គាប់មក លោកប្រធានពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង ចាត់ការនាំខ្លួនជនដែលមានឈ្មោះដូចខាងក្រោមនេះទៅកាន់សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង នៅថ្ងៃទី២៤.. ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ វេលាម៉ោង.០៩... និង.៣០...នាទី ដើម្បីដកសំណាកគ្រឿងញៀន។

ល.រ	នាមត្រកូល-នាមខ្លួន	ភេទ	អាយុ	បទល្មើស ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ និងទីកន្លែងប្រព្រឹត្ត	សេចក្តីផ្សេងៗ
០១	[illegible]	ប្រុស	៣៤ឆ្នាំ	ពីបទៈ រក្សាទុក និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅភូមិអូរស្វាយ ឃុំអូរស្វាយ ស្រុកបុរីអូរស្វាយសែនជ័យ ខេត្តស្ទឹងត្រែង។	-ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនលេខ ៣៨០/១៩.០៦.២០២០
០២	[illegible]	ប្រុស	២០ឆ្នាំ		-ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួនលេខ ៣៨២/១៩.០៦.២០២០

ថ្ងៃ.អង្គារ...១៣កើត..ខែ.អាសាឍ...ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤

ស្ទឹងត្រែង,ថ្ងៃទី២៣.ខែ.មិថុនា..ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

15

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

ដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ធ" យើង [illegible] ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

លេខ..១៣៣...ព.ស អមដោយ លោកស្រី [illegible] ជាក្រឡាបញ្ជី ។

បានឃើញ មាត្រា ២១១ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ២៧១ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ១០៦០ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩

បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ:១៧៨ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលទាក់ទងនឹង:

-នាមត្រកូល [illegible] នាមខ្លួន [illegible] ភេទប្រុស អាយុ ៣៩ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ ទីកន្លែងកំណើតនៅភូមិអូរឬស្សីកណ្តាល ឃុំអូរឬស្សីកណ្តាល ស្រុកសៀមបូក ខេត្តស្ទឹងត្រែង អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្នភូមិថ្មលាត សង្កាត់ស្រះឬស្សី ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង មុខរបរ សន្តិសុខ ប្រពន្ធឈ្មោះ [illegible] មានកូន ០១នាក់ លែងលះ ឪពុកឈ្មោះ [illegible] "ស" ម្តាយឈ្មោះ [illegible] "រ" ជានីតិជន ។ ប្រវត្តិផ្តន្ទាទោសដោយតុលាការគ្មាន។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យពីបទ រក្សាទុក និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅភូមិរាជានុកូល សង្កាត់ស្ទឹងត្រែង ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឱ្យផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៤០ និងមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

-បានឃើញដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ ៨១០ ព.ស ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ។

សំអាងហេតុ

១- ជននេះត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទមជ្ឈិម ដែលច្បាប់កំណត់ផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី២(ពីរ)ឆ្នាំ ទៅ ៥(ប្រាំ)ឆ្នាំ

២- ការពិភាក្សាដេញដោលចំពោះមុខត្រូវបានធ្វើឡើងតាមនីតិវិធីរួចរាល់ហើយ ។

៣- កាតព្វកិច្ចទាំងឡាយនៃការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការតាមមាត្រា ២២៣ មានលក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ដោយធៀបនឹងគោលដៅដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា២០៣និងមាត្រា២០៥ នៃក្រមនីតិវិធី ព្រហ្មទណ្ឌ ។

៤-មូលហេតុនៃកាសម្រេចពន្យាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នដោយរង់ចាំលទ្ធផលកោសល្យវិច័យគ្រឿងញៀនដោយយោងតាមដីកាចាត់តាំងអ្នកជំនាញលេខ:១៦៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ។

៥- ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជនត្រូវចោទ គឺជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ដើម្បី:

- ☐ បញ្ចប់បទល្មើស ឬបង្ការបទល្មើសកុំឲ្យកើតឡើងជាថ្មី
- ☐ រារាំងកុំឲ្យមានការគាបសង្កត់លើសាក្សី ឬជនរងគ្រោះ
- ☐ រារាំងកុំឲ្យមានការត្រូវរ៉ូវគ្នារវាងជនត្រូវចោទ និងអ្នកសមគំនិត
- ☐ រក្សាភស្តុតាង ឬតម្រុយជាសម្ភារ:
- ☐ ធានារក្សាជនត្រូវចោទ ទុកជូនតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធី
- ☐ ធានារក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កុំឲ្យមានការច្របូកច្របល់ដែលបណ្តាលមកពីបទល្មើស

(16)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង
លេខ: ៣៤៧
ថ្ងៃទី ១៩ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២០
ម៉ោង ០៩.១៣.៣៥

សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង
បន្ទប់ស៊ើបសួរ "ឆ"
លេខ: ១៣១.....

ដីកាបង្គាប់ឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្ន

យើង [redacted] ចៅក្រមស៊ើបសួរសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង

បានឃើញ មាត្រា២១១ និងមាត្រាពាក់ព័ន្ធនៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ។

បានឃើញ សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ ២៧១ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ ។

បានឃើញ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឲ្យស៊ើបសួរលេខ ១០១០ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ របស់អយ្យការអមសាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

បានឃើញ សំណុំរឿងស៊ើបសួរលេខ ១៧៨ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ របស់សាលាដំបូងខេត្តស្ទឹងត្រែង។

១.នាមត្រកូល [redacted] នាមខ្លួន [redacted] ភេទប្រុស អាយុ៣៩ឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរ មុខរបរ សន្តិសុខ ទីកន្លែងកំណើតភូមិអូរឫស្សីកណ្ដាល ឃុំអូរឫស្សីកណ្ដាល ស្រុកសៀមបូក ខេត្តស្ទឹងត្រែង ទីលំនៅបច្ចុប្បន្នភូមិថ្មលាត សង្កាត់ស្រះឫស្សី ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង ឪពុកឈ្មោះ [redacted] (ស) ម្ដាយឈ្មោះ [redacted] (រ) ប្រពន្ធឈ្មោះ [redacted] មានកូន០១នាក់ លែងលះ ជានីតិជន ទោសពីមុន គ្មាន។(ក្នុងឃុំ)

ប្រវត្តិនៃការផ្ដន្ទាទោសដោយតុលាការ គ្មាន។

ជននេះត្រូវបានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យពីបទ៖ រក្សាទុក និងប្រើប្រាស់ដោយខុសច្បាប់នូវសារធាតុញៀន ប្រព្រឹត្តនៅភូមិរាជានុកូល សង្កាត់ស្ទឹងត្រែង ក្រុងស្ទឹងត្រែង ខេត្តស្ទឹងត្រែង កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩ បទល្មើសដែលមានបញ្ញត្តិឲ្យផ្ដន្ទាទោសតាមមាត្រា៤០ និងមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់ស្ដីពីការត្រួតពិនិត្យគ្រឿងញៀន។

បានឃើញ ដីកាបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនលេខ ៨១០ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៩។

បានឃើញ ដីកាសម្រេចពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នលេខ.១៣០.... ចុះថ្ងៃទី១៣.ខែមីនា... ឆ្នាំ២០២០។

<u>បង្គាប់</u>

ឲ្យប្រធានពន្ធនាគារខេត្តស្ទឹងត្រែង ពន្យារពេលនៃការឃុំខ្លួនបណ្ដោះអាសន្នជននេះរហូតដល់មានបទបញ្ញត្តិថ្មីសម្រេចផ្សេងពីនេះ។

ថ្ងៃ.................................... ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស២៥៦៣

ស្ទឹងត្រែង, ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មីនា..... ឆ្នាំ២០២០

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

<u>ហេតុដូច្នេះសម្រេច</u>

ពន្យាពេលឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទឈ្មោះ [illegible] ភេទប្រុស អាយុ៣៩ឆ្នាំ សញ្ជាតិខ្មែរ ជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយ យើងនឹងបង្គាប់ឲ្យឃុំខ្លួនជននេះតាមអំណាចដីកាបង្គាប់ឲ្យពន្យារពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន។

ថ្ងៃ.....................ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស ២៥៦៣

ស្ទឹងត្រែង ថ្ងៃទី១៧ ខែ មីនា....ឆ្នាំ២០២០

បានទទួលដំណឹង

ស្ទឹងត្រែង,ថ្ងៃទី ២០... ខែ...ឆ្នាំ២០២០

តំណាងអយ្យការ

ក្រឡាបញ្ជី

ចៅក្រមស៊ើបសួរ

ព្រះរាជអាជ្ញារង